

გაქპეტი

კომისარი გადობავა

ევენ იონეს კონი პიესა „შაქტეტი“ 1972 წელს დაწერა და კომიკური შელოდრამა უწოდა, სიურპრიზებითა და მინიშებებით თანამედროვე სამყაროს ცხოვრებაზე. ისიც განაცადა — „შაქტეტი“ შექმნილისა და ჯირის პიესებს შორის დგას და შეიძლება შექმნილის თანამედროვე წაკითხვადაც მიეკინით, რადგან კველა დროში, კველა კველის პოლიტიკოსების სიმრიცვა ერთნაირია, ერთსა და იმავე ენაზე ლაპარაკობენ, ერთსა და იმავე სიტყვებს, წინადაღებებს, რეპლიკებს აუკრიბენ და ერთსა და იმავე მონოლოგებს წარმოოქმნებინ.

პიესაში ავტორმა შექმნილის „შაქტეტის“ პერსონაჟები გამოიყენა: შეიმარა დუნკანი, სულმოკლე შაქტეტი და შანკო... რომელიც მიძღვნაში თანამედროვე განგსტერების შეთოლების იუნიტენ, ოლონი მალომში შეუცვალა სახელი და შა-

კოლი დარქევა, შეიძლება მიიტოშაც, რომ სელისუფლების სათავეში მისი მოსვლით, სამართლიანობის აღდგენის ის უმცირესი იშედიც გავქრო, შექმნილი რომ უტოვებდა ხალხს. ერთ ტირანს მეორე ცვლის, არაფური იცვლება; მეორეს მესამე და ცხოვრება უფრო უარესი ხდება. ჩემს ტირანიას დასასრული არ ექნებათ, აცხადებს მაკოლი...

ჩენ ისევ იონეს კონის სამყაროში ვართ — მოულოდნელობის, კომერციის, გინიოლის სტიქია ბობოქრობის: მსახურები ჩაისა და ჩაროზს დაატარებენ, ღეღოსალი მსხვერპლს ითვლის, ჯადოქრები ინტრიგას სლართავენ... აშსერდი ჰეიმობს...

ასეთი გასლავთ, ოცდახუთ დღეში შექმნილი, დიდი აბსურდისტის ევენ იონესკოს მიერ წაკითხული თანამედროვე სამყარო.

კლასიკისა

შოქრედი პირი

მაპგატი

დურეანი

ლედი დურეანი

პირველი კულიანი

ვეორე კულიანი

მოსაზისაპრეზიდენტი

გელაშვილი

კანცლერი

განკო

გვრი

ვაისაროვანი

მაკო

კარიბისაფერი, სარდლები, სტუმრობი

კავშების დაშვილი

მდაბილი ჩალები, მდაბილი კაცები

ლიმონალის გამზიდვები და სხვ.

დეკრიტი — მიზონი

გლამისი და კანდორი. გლამისი მარქენდან შემოღის, კანდორი შარჯენდან. ერთმანეთს არ ესაღმებიან, სცენის შეაში, საჭით მაყურებელისკენ ჩერებიან. ასე მდანი რამდენიმე წევს.

გლამისი (კანდორისკენ შემრუნდება). გამარჯობა, ბატონი კანდორ.

კანდორი (გლამისისკენ შემრუნდება). გამარჯობა, ბატონი გლამის, მდაბილი. უური ღამიგდეთ, კანდორ.

კანდორი. უური ღამიგდეთ, გლამის.

მდაბილი. ასე აღარ შეიძლება გაგრძელდეს.

კანდორი. ასე აღარ შეიძლება გაგრძელდეს.

(გლამისი და კანდორი განრისტებული დგინდან. შერე მათი მრისხანშა და და-
ფინა უფრო ნათლად უნდა გამზღვდეს. რევსტმა მრისხანების გაძლიერება უნ-
და გამოკვეთოს).

გლამისი (ჩაცრებით). ჩვენი ჩელმწიფე...

კანდორი (ასევე). დუნკანი, ჩვენი საყვარელი ურცერცოგი. დუნკანი, ქა, ქა,
ქა!

გლამისი. დიაზ, დიაზ, საყვარელი! ქალიან საყვარელი!
კანდორი. ქალიან საყვარელი!

გლამისი. მოუსავლეოშიც წასულა დუნკანი!

კანდორი. მოუსავლეოშიც წასულა დუნკანი!

გლამისი. ჩემს მიწებს არბევს და იქ ნადიორობს.

კანდორი. ვითომ სახელმწიფო ხაზინის სასარგებლოდ.

გლამისი. როგორც თვითონ ამბობს...

კანდორი. სახელმწიფო — ეს მე ვარო.

გლამისი. წელიწადში ათას ჭათაში ჭაძლევ და კიდევ კვერცხს დამატებით.

კანდორი. შეც.

გლამისი. და თუ ვინმე შედს შეურიგდა...

კანდორი. მე არ შევრიგებივარ.

გლამისი. არც შე.

კანდორი. ვინც შეურიგდა, შათონი რა საქმე გვაქვს.

ბლაგისი. ჩემი შიგებს ითხოვს ჯარის შესაძლებად.
კაცორი. საკუთარი ჯარისთვის.
ბლაგისი. ჯარისკაცებს მართმევს.
კაცორი. ჯარისკაცებს გვართმევს.
ბლაგისი. ეს ჩემი ჟალზია. ჩემი ჯარი. მას შეუძლია ჩემს წინაღმძლევთ აღაშ-
ქრის ჩემივე ხალხი.

კაცორი. ჩემს წინაღმძლევებულ
ბლაგისი. არასოდეს ეს არ კოლეგა.
კაცორი. არასოდეს, არასოდეს. ჩემს წინაპრებსაც არ ასხოთ.
ბლაგისი. არც ჩემს წინაპრებს.
კაცორი. ისინი, ვინც ხეირის ძიებაში მის ირგვლივ უზოდებენ...
ბლაგისი. ვინც იმით სუქდება, რითაც ჩენ ვიოფლებით...
კაცორი. ჩენი ქათმების ქონით.
ბლაგისი. ჩენი ცხერებით.

კაცორი. ჩენი ღორებით.
ბლაგისი. თეოთონაა ღორი.
კაცორი. ჩენი პურით.
ბლაგისი. ათი ათასი ქათამი, ათი ათასი ცხენი, ათი ათასი მიჭი.. რაღ უნ-
და მძღინი? კულაფერს ხომ ვერ გადაჭიმს. რაღაც დარჩება და ბუროლდება.
კაცორი. და ათასი გოგო!

ბლაგისი. ჩენ ხომ ვიცით ეს გოგოები რაშიც სჭირდება?
კაცორი. მისი ვალი გვაქვს? არა, მას აქვს ჩენი ვალი.

ბლაგისი. უფრო მეტოც!
კაცორი. სხვა რომ აღარა ვთქვათ...
ბლაგისი. მოუსავლეთშიც წასულა ღუნანი ।
კაცორი. ჯანდაბისკენ გზა ჰქონია!
ბლაგისი. ის ჩენზე მაღლა არა დგას!
კაცორი. შეორი, დაბლაც დგას!
ბლაგისი. ფამალზე უფრო დაბლაც.
კაცორი. ქირეც უფრო დაბლა.
ბლაგისი. მის გაფიქრებაზე ჯავრი მარჩიობს.
კაცორი. მე კი მრისხანება მისყრობს.
ბლაგისი. ჩემი ღირსება!
კაცორი. ჩემი ღილება!
ბლაგისი. ჩენი მეტყვიდრეობით, უფლება!
კაცორი. ჩემი ქონება!

ბლაგისი. ჩემი სამულობელოები!
კაცორი. ჩენი უფლება შეინირქმაშე!
ბლაგისი. მას კულაფური უეხებზე ჰქიდია!
კაცორი. ცხადია, უეხებზე ჰქიდია!
ბლაგისი. ახლა ჩენ არარანი ვართ!
კაცორი. პირიქით.
ბლაგისი. რაღაცა ვართ ცოტაოდენი.
კაცორი. დას, და არა მშობლოდ რაღაც.
ბლაგისი. არ გვინდა გეგებლებზენ და გვატუებზენ, განსაკუთრებით დუ-
ნკანი. ამ, ამ! საყარელი ხელშიღებუ ჩენი!

კაცორი. არ გვატებზენ, არ გვატუებზენ!
ბლაგისი. არ გვატებზენ, არ გვატუებზენ!
კაცორი. ძილშიც კა...
ბლაგისი. ძილშიც კა კოშმარია.

- კაცონი. შორს სისტრეჭილან!
 გლეაზისი. შორს ჟველაფრიდან!
 კაცონი. ჟველაფრიდან!
 გლეაზისი. დამოუკიდებლობა!
 კაცონი. გამდიდრების უფლება აფტონოშის!
 გლეაზისი. თავისუფლების!
 კაცონი. ჩემთან მე მინდა ვიყო მეცე!
 გლეაზისი. წავართვათ მიწები!
 კაცონი. წავართვათ მიწები!
 გლეაზისი. ერთმანეთში გაეინაწილოთ.
 კაცონი. ზუსტად, თანაპრად.
 გლეაზისი. ზუსტად, თანაპრად.
 კაცონი. ის ცედი მშართველია...
 გლეაზისი. და ჩენებს მიმართ უსაშაროლოა.
 კაცონი. დავსაჯოთ.
 გლეაზისი. ჩენენ გავმუშადეთ მის მაგივრად.
 კაცონი. და იგი სამეცო, სამუდამოდ ჩენენი გმბდებია, ცანდორი და გლობის სი ერთმანეთთა მიღიან, თან მარჯვნივ იყურებიან საიღანაც შანკო გამოჩინდება.)
 მოგესალმები, ა, სახელოვანო მეომარო ზანკო!
 გლეაზისი. მოგესალმები, ზანკო, დიდო სარდალო.
 განკო. მოგესალმები. გლამის. მოგესალმები, კანდორ.
 გლეაზისი. (კანდორის). არ გავუმხილოთ ჩენენი გეგმები. იგი ლუკანის ერთგუ-
 ლი კაცია.
 კანდორი. (ზანკოს). სასკირნო გამოვედოთ.
 გლეაზისი (ზანკოს). კარგი ამინდია ასეთი დროისაფის!
 კანდორი. (ზანკოს). ჩამოვალდეთ ერთ წამს, ძეირფასო შევობარო.
 განკო. დილის სკირნობისას არ კვდებია.
 გლეაზისი. სკირნობისას ეს კარგია.
 კანდორი. თქენენ თავდალებით აღფრთვეანებული ვართ.
 განკო. ჩემი დაწია ხელმწიფელს ემსახურებია.
 გლეაზისი (ზანკოს). ძალინ კარგი.
 კანდორი. ძალზე გორინებით, მავ საქციელს.
 განკო. წება მომეცით დაგემშევილობოთ, ზარინებო. (მიღის შანცენივ).
 კაცონი. შევიღობით, ზანკო.
 გლეაზისი. მშეღილობით, ზანკო. (კანდორის.) ამისი იმედი არ უნდა გვექონდეს.
 კანდორი (სახავერდო ამოსწევეს დაშინის). შეჩრდუნდა, ახლა მისი მოყველა შე-
 იძლება, (თითოესწევერებშე) აწეული მიღის შანკოსევი.
 გლეაზისი. არა, მაგისი ღრი ჯურ არ დამდგარა. ჩენენი ჯარები შზად არ არის.
 მაღ იქნებიან სამრილო შზალყოფნაში.
 (კანდორი დაწიას ქარქაშიში აგებს. შარქვენა მსრიდან შაქმეტი გამოჩინდება).
 კანდორი (გლამისის). არ, კიდევ ერთი ერთგული ერცემცოგისა.
 გლეაზისი. სალაში, შაქმეტი.
 კაცონი. სალაში, ერთგულო და კეთოლო შაქმეტი.
 გაპეტი. სალაში, ზარინო კანდორ. სალაში, შარინო გლამისის.
 გლეაზისი. სალაში, ღიღი სარდალო შაქმეტი. (კანდორის). ნეტავ ჩენებს გამზრა-
 ხვას არ მისველეს. თავი მოვიკარუნოთ, თითქოს ჟველაფრი ისეა, როგორც საჭი-
 როა.
 კაცონი (შაქმეტის). შე და გლამისი ალტაცემული ვართ თქენენი ერთგულები-
 რა და თავდალებით ჩენენი საყვარელი ხელმწიფის — ერცემცოგ ლუკანისაღმი.

ପ୍ରକାଶକ. ଫଳାକ,

ପ୍ରକାଶିତ ହେଲାମୁଣ୍ଡିଲ୍ ପାଠ୍ୟଗୀତରେ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଦେଖାଯାଇଥାଏଇବେ ।

ପ୍ରାସରତୀ (ଲିଲାମହିଦ୍ବା), ହିନ୍ଦୁଣି କ୍ଷେତ୍ରମଧ୍ୟରେ ଉନ୍ନତାଙ୍କ ଖଳପରଶ୍ଵରାଜ ଏତିଲୋକା- ନିଃପ୍ରତ୍ୟେ
ଶ୍ଵରାଜ ତାଙ୍କୁଠିଲା ଶାଳକୁଟିଲାଗିଲା.

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ. (ଅପାଳି ଶିଳ୍ପିରେସନ୍ ପ୍ରାନ୍ତରେ). ପ୍ରକାଶ.

ପ୍ରାଚ୍ୟନ୍ଦରୀ, ମେସିହା ଏବଂ ଶ୍ରୀପ୍ରତାଙ୍ଗନ୍ଧୀ।

ମାତ୍ରାକୁ ପାଇଁ ଏହାର ପରିମା ଅଧିକ ହେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହାର ପରିମା ଅଧିକ ହେଉଥିଲା । ଏହାର ପରିମା ଅଧିକ ହେଉଥିଲା ।

ଶ୍ରୀରାମକୃତ (ପ୍ରତିବାନୀ). ଲୁ ଟାଇଏନ୍. ପ୍ରକାଶଗା. ଅରିଜିନ ପ୍ରାଚ୍ୟୁଦ୍ଧପ୍ରତ୍ୟୋଗିତା.

ପ୍ରକାଶକ ନାମ: କୁମାର

ପାଇଁଲାଗିବା କାହାର କାହାରଙ୍କାରୀରେ ନାହିଁ । କାହାରଙ୍କାରୀରେ ନାହିଁ । କାହାରଙ୍କାରୀରେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରକାଶିତ ପାଠ୍ୟମାଲା ପାଇଁ ଉପରେ ଏହା କିମ୍ବା ଏହାକିମ୍ବା ପାଇଁ ପରିଚୟ ଦିଆଯାଇଛି।

ପାଇଁରିବି. ହାତକୁମୁଦ୍ରାପାଇଁଲେଣ ଗାନ୍ଧାରୀର, ରାଜି ଦ୍ୱାରାଙ୍କି ଶ୍ଵରୋଦ୍‌ଦ୍ୱାରା ବାଟିଲେଣ ପାଇଁରିବି.

ბლაგიცი. საონოების განსაზღვრება.

ବୀକପିଲି. ଉପରେଲାଗି ମାତ୍ର ଶିଳ୍ପିଙ୍କ. ଶୈଳ୍ପିକ ବସ୍ତୁକିର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ଦୂରାଧିକ ପରିମାଣେ, କାନ୍ତିଳୀ, ପରିତଥିଲାଗି, ନାନ୍ଦାରାଜଙ୍କ ଗଲା ଏକାଳୀ.

მდეამისი, ანუ ისე ადგენლიკა.

ପ୍ରାଦୟମନୀ, ତାଙ୍କୁ/୩ ରେ ପ୍ରେତଗଣକାରୀ

ଶ୍ରୀମତୀ. ନାନ୍ଦୁପ୍ରିୟ ଓ କୃତ୍ୟାନ୍ତଙ୍କୁ

ଶ୍ରୀମତୀ. କିଳାଳୁ ଓ କିଳାଳୁ ନିର୍ମିତ ଡାକ୍‌ପ୍ରକଟିକ୍‌ଷିଟିକ୍‌ସ ପାଇଁ ଏହାମାତ୍ର ଧ୍ୟାନଦର୍ଶକ ।

ଶିଳ୍ପୀଙ୍କ ମାନ୍ୟମାତ୍ରାଙ୍କ ପରିବହଣ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି।

କୁଣ୍ଡଳରେ ମାତ୍ରିକି ତିଲୀଙ୍କ ପେଂଜ ଶିଖିବାରେ ଏହାରେ କିମ୍ବା

ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ର ପରିଚୟ

ବ୍ୟାକାରୀ, ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ:
ପରମାନନ୍ଦ, ପିଲାର୍ମୀ ମିଶନ୍ସ୍

33641100, 38.. 202 82
33641100-1 (1-2 82)

განვითარებული ეკონომიკის მიზანი

ଏହାକୁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେଣିଲା।
ପରିଦର୍ଶନରେ, ଏହାକୁ ପ୍ରକଳ୍ପରେଣିଲା।

ପିଲ୍ଲେଣ ହୃଦୟରେ — ଭାବ, ଭାବ, ଭାବ!

ჭარები და ალიონზე თავს დაუკავშიათ, ღუცების ჩამოყალიბების მიზანით.

ପ୍ରାଚୀରଣୀ, ଉତ୍କାଶର ମହାତମୀ କୁରାନ୍‌କାଳ ଶିଳ୍ପିଙ୍କାତ?

ଶିଲ୍ପୀଶିଳ୍ପୀ, ଶୈଶ୍ଵରପାତ୍ରରେ, ଦୟପିଲୋକ, ଧର୍ମପାତ୍ରରେ, ଗାନ୍ଧୀଜୀରେ, କୃପା-
ଶୈଶ୍ଵରିଙ୍କ, ଶିଳ୍ପିଙ୍କ, ନିର୍ମାଣକରେ ଏହା ଶୈଶ୍ଵରର ଶୂରୁକୁ ଆମେ ଅଭିନ୍ଯାପୁରୀଖି ଛି, କିମ୍ବା ଶୈଲ୍ପିଲୋକରେଣ୍ଟଙ୍କ-
ଶୈଶ୍ଵରାପ ସାଂତ୍ୱାପକି. ରାତ୍ରିମଧ୍ୟ ଶୁଣିଲା ହାମିଙ୍ଗୁବ୍ୟାଳର ଶୁଣ୍ଠିଲାକାଳ ଶୂରୁ କୁରାନ୍‌କାଳ ଏହି ଶିଳ୍ପିଙ୍କ-
କୋଟି ମିଳିଲାଗଲ ଲାଲଶ୍ଵରାମୀ ଶାଶ୍ଵତରାକର୍ତ୍ତା ମିଥିମରାଧୀନୀଖି.

გლეხისი. დავითიცოთ, რომ სრულიად ვენდობით ერთმანეთს. (დაშენებს ქართული ინტელექტუალი და ერთონარების ეფუძნებია). მე თქვენ გენდობით, ვფიცავ ჩემს დაშენებით რომ სრულიად ერთოული ყარ თქვენი.

კაცღლისი. მც თქვენ გენდობით, ვფიცავ ჩემს დაშენას, რომ სრულიად ერთგული ყარ თქვენი.

(დაშენებს ქარქაში ჩაგვებინ და აჩვარებით გვალენ — გლამისი შარცების კანდიდი შარჯენი). რამდენიმე წუთი სცენა ცარიელია. თამაშში ვძმები სიღრმიდან წამოსული სინათლე და ხმაური, რომელიც მოლოს, რაღაც კონკრეტულ მუსიკაში ჭადადის.

სროლა, აფეთქებები, ცეცხლის ენები. სცენის სიღრმეში — ამრიცალებული ცა. გიშეგიშა სინათლე შეიძლება ზემოლანაც მოღიოდეს. ეს აღი სცენაზე უნდა იჩეკ-ლენიოდეს. შერე ელა და ჰევეა-ჰევებილი. ცა ნათლება. სცენის სიღრმეში ტრაგიული და მშენეორი, შეწმეულ ცერიო ივსება, ყუშმარების აფეთქების ჩხა სუსტება და მიყუჩება. ისმის დაჭრილების ყვირილი, ჩრიალი, კვნესა. შერე სროლაც მიწვდება, შეოლოდ ერთი დაჭრილის გულშემარტოლი ყვირილი იმსის. ღრუბელი იგანტება, გამოჩენდება ფართო ვაკე. წამიერად მღმერება ჩამოვარდება. უეცრად ქალის შემთხვევი გოდების სრა დაარღვევს სიჩემეს.

მოქმედი პირების გამოჩენამდე განათება და ხმაური საკმაოდ დიდხანს უნდა გატრძელდეს. სინათლის თამაში, სხვაგას სკემი, განსაკუთრებით ზოლოს — და შავურვებული არ უნდა იყოს. ამაში დიდი როლი უნდა ითამაშოს გამნათებელზე და მოსმიარეობის.

შარჯენიდან შემაღლები გამომარი გამოჩენდება, გაღაიელის სცენის და შარცები ქრება. მისი მოძრაობა ხმაურის თანხლებით დუღლისტების მოძრაობის უნდა გვაგონებდეს: მოქნევა, დარტყმა, მოგერიება, თავდასხმა, სელჩიროული მრბოლა, თვევის დაწევა, თავდაცვის ილეტები. ეს ძალიან სწრაფი მოძრაობებია.

ხმაურის შემდეგ სრული სიჩემე ჩამოვარდება. შერე ხმაური უნდა განახლდეს. საფარიეთ მოძრაობები დიდი სისწრაფით გრძელდება და ცეკვას გვაგონებს.

შარცენიდან შარჯენი სცენაზე ყვირილით თამაშიშეეღა ქალი გაიჩვენს. მარჯვენიდან დაშინებათის გაშევდები გამოჩენდება).

დიმონათის გამიღილები. გამაგრილებული სასმელი! ლიმონათი სამოქალაქო ქონებისთვის! ლიმონათი სამხედროებისთვის! ეი, ეი, მიძროლის შემზევე სული მოითქვათ! ვის უნდა გაგრილება და მარტივი წყლის დალევა? ლიმონათით ვეტურინდობ დაჭრილებს, ლიმონათით ვეტურინალობ შიშის! ჭარისკაცული ლიმონათი! მითლი ერთ ფრანკად, ოთხი ზოთლი სამ ფრანკად! დაბეჭილობას და გაყაწრულს მშენიერად კურნავს!

(პარკინიდან ლრ. მეტრიდი გამოჩენდება. ერთს მეორე ზურგზე მოუგდია და მოჰყავს).

დიმონათის გამიღილები (პარკელ მეტრიდი). დაჭრილია?

აირველი გებრიალი. არა, მოკვდა.

დიმონათის გამიღილები. დარნა გაურტევეს? შეუზე წიმიაგეს?

აირველი გებრიალი. არა.

დიმონათის გამიღილები. ქსროლეს?

აირველი გებრიალი. არა. ინფარქტი მოუვიდა.

(ორივე შემრბოლი გარჯვენა შარეს ქრება. ამავე შემრბოლი ლრ. სხვა მეტრიდი გამოჩენდება. ესენი შეიძლება ივივე შემრბოლები ფუნენ, ღლონდ როლები უნდა შეიცვალონ).

დიმონათის გამიღილები (არენებს იშაშე, ვინც მოჰყავო). ანფარქტით?

ପ୍ରକାଶକ ହୋଲିଡେଲ୍ଡୋ. ଏଣ୍ଟ୍, କଲିମା.

(მემრიძოლი პარცხნივ გადის).

ବେଳକିମ୍ବାରୀ, କାହିଁ ଥିଲା?

ଶୁଦ୍ଧିରେଣ୍ଡାର୍. କୁମାରପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ପାତ୍ର.

კიბონათის გაეყიდველი, შემს სანის.

ପ୍ରକାଶନ ଓ ପ୍ରକାଶକ ମହିନେ ଶତାବ୍ଦୀ

დიმორენის გამყიდვები. ერთი შოთლი ფრანკი ლინს. გულს კურნავს.

වැඩුරුවලට (ඒක්සත් පොදුජාත්‍යන්තරයි), එමිස සියලු මහෙනුගැන ගැඹුණි මිස්සුගේ.

କ୍ଷେତ୍ରନାମୀ ହେଉଥିଲା ଏହାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା.

ଲୋକଙ୍କାରୀର ପାଇଁ ଯେତେବେଳେ ହେଲାମୁଣ୍ଡିଲାଇସ୍‌ଟି (ଇଂଶିଟ). ପାଇଁ ଯେତେବେଳେ ହେଲାମୁଣ୍ଡିଲାଇସ୍‌ଟି ହେଲାମୁଣ୍ଡିଲାଇସ୍‌ଟି ହେଲାମୁଣ୍ଡିଲାଇସ୍‌ଟି

2018-19. შეკვეთისა?

ଲୋକାନ୍ତର ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାନୀୟ ଦେଖାଣିକାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହାର ପରିମାଣ ଅଧିକ ହେଉଥିଲା ।

ପ୍ରକଳନଟାଣୀ, ଓଡ଼ି, ରାମଦେବ ଗୁରୁଶ୍ରୀତ୍ରୟ ସିଙ୍ଗାତି ରାଜିକାରେ କୁଳାଚିତ୍ତ ଶ୍ରୀ ଶିଳ୍ପାତ୍ମକ-ଶିଳ୍ପିର-ଶିଳ୍ପୀତ୍ମକରୀ! ଶିଳ୍ପାତ୍ମକ ରାଜ ଶିଳ୍ପିରାମ ତ୍ରୈରାଜୁଲେଖିଦା! ରାଜମହାନାନ୍ଦ ଗନ୍ଧିନୀଙ୍କ ପ୍ରକଳନଟାଣୀ ଅର୍ଥରେ ପାଇଁ ଏହିକାରି ଶିଳ୍ପିରାମ ଏକ କଲ୍ପରୀତି ଏହିକାରି ଶିଳ୍ପିରାମ!

ଭାବିତା କରିବାକୁ ପାଇଁ ଏହା ଅଧିକ ଜାଗା ନାହିଁ।

වෛප්පේදමයි. සුංගීරාලක මැං ගාරු.

ଲୋକାନ୍ତରୀଣ ପାଦପଦ୍ମାଳୀ. ହୃଦୟ ଶିଖାନୁରକ୍ଷଣ.

ପିଲାର୍କିପାଇସ୍‌ଟି. ଶିଖନାଥାର୍ଥିଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧ ଦୁଇଲ

ମୋହନୀ ପାତ୍ରି ଶୁଭମତେଜି (ମହିଳା କର୍ମଚାରୀ), ପ୍ଲଟ୍ ୧୦୯, ଶୀର୍ଷାଶୀଳିଙ୍କ ଜୁହିଲାପିଲା.

ବୀରପଣ୍ଡିତ (କାମିଦ୍ଵୀପରେ ପୁଣ୍ୟପ୍ରଶାସନ). ଏହା ଉଚ୍ଚପିଲାଙ୍ଗରେତେବେ ପ୍ରଥିତ ପ୍ରସ୍ତରରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ପାଇଯାଇଛି।

მოვალეობის განვითარების და მუნიციპალური მდგრადი განვითარების მიზანისთვის.

විභාග මත ප්‍රතිචාර කිරීමෙන් නොවේ. තුළ ප්‍රතිචාර යොමු කිරීමෙන් නොවේ.

ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ ଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

დომინაციის გაყიდვებით და კანკალების). როგორ შემაშინა! (შარ-
ტინვ) შენს მტრებს გამარჯვებას უუსურებე, დაუ, აეკრწონ! კარტოფილინი ვიუ-
რეს საკარლეტოდ! საზიზღარო, ლორო, არაზადავ! (ტონს იცვლის). გამარტინ-
ვისთვის სამართლის მიზანის და

(გამოიწვევთ საცერენტროვილო კულტურული, ქართველი და გადის განვითარების, რომ ის სულ გამოიწვეოთ).

ଶୁଦ୍ଧିରେଣ୍ଟାଏବେଳିଗରତ୍ୟାଯୋ. ଏହି ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ କାହାରେଇ କାହାରେଇ କାହାରେଇ କାହାରେଇ

გავპეტი (დაწინას ართოეც). აი ასე, თითქოს სულ ახალიათ! (ქარქუშში გვ-
უშს, ღვინის სკამს. საჭუროვლებულო მარცხნივ გადის). გავვედ ჩიშებან, სინ-
დისის ქენჭია — სინი ზომ გამიტილები იყვნენ! მე შესლოდ ჩიტი მმრდანებლის
გრძანებას კვერიჩილებოდი. ჩემს სამსახურს ვასრულებდი (ტოლიას დგამს). რა
მშევრი ღვინოა! უწევულო დალილობაც მომერია! ქარა. (სცენის სილრმეში
იყვარება). აგრე, ბანკოო! როგორ არის საქმე?

ଶୁଣେଣ କୋଣା ଏବଂ ତାଙ୍କ ପାଇଁ, ଅଛିଲା ତାଙ୍କର ଗାନ୍ଧି (ଫିଲିମିଲେଜେଷ୍ଟ୍ ଓ ପାଇଁକିଂ). ଶୁଣିବା
ପିଲାଗାନ୍ଧି. ଶୈଖିବାଲାଗାନ୍ଧି! ଲାଗୁଳିବାଗାନ୍ଧିର ଶାବ୍ଦି ଆପାହିରକୁଣ୍ଡଳିବି.

ମହାପତ୍ର (ମାନ୍ଦୁଳୀ). ଗଲ୍ଲାରିକ୍‌ସି ଏଣ ଧୂଶ୍ରେଷ୍ଠାତି ମିଗ୍‌ଲୋଫାର ଧାର୍ମିକ ନାମ ଶ୍ରେଷ୍ଠାନ୍ତରିପ୍ରାଣୀ ମିଳିନ୍‌ହିନ୍ଦାରା.

(შეკვეტი სცენის სიღრმეში გაღის. შეკვეტი და მანკო ერთშენებს ჰეგანან. იგრ-
ვე ტანსაცმელი, იგრვე წევრი. მანკო შარჭვინიდან გამოიწყება. დაღისა, ქვაზე
ჩამოალება. ხელში ვაიშვლებულ ჟაჲა შეირჩას და დაპურებს).

შემოსიავდა ხელში თორმეტი დუკინი რუსური და ჯარისკაცი. ჩემი მიღები დაუკინი ადამიანის
დამსჯელმა რაზმი, მრავალი ასეული ადამიანი დახსრიტა, ათასობით პლაზმული
კი, რეზემ ცოცხლად გამოწივა, რაც ჩემი მირძანებით მიხდა ათეულ ათასობით კაცი,
ქალი და ბავშვი აფეთქებულ სახლებქვეშ, სარდაფებში კვამლით დაისრინ. ასეულ
ათასობით კი ლამბანში ჩაისრინ, შიშით შესჭრობილია მის გადაცურვას რომ ლა-
შიბდენ. მილიონობით შეიშით დაიხოცა, ანდა თავი მოიკლა. ათეული მილიონო-
ბით კი მრისპარობით, მწუხარებითა და წყვეტის დაცულება. მათ დასამართად
მიწა აღარ ჰყოფნით. დაბერილმა დამხრივლებმა ტბების შევლი წყალი გადაყლოებეს.
წყალი აღარ დარჩია. უავებიც საღალაც გაიფართნენ და აღარიყის არის ცხელურების-
გან რომ გაგვათავისულოს. წარმოიდგინეთ — ბრძოლა ისევ გრძელება. ღროა
დამთავრდეს. თავები მიფრინავენ, ტონიბით სისხლი ნაკადებად ჩემფს და ჩემი
ჭარისკაცები შეიგ ისრინობან. ბატალიონები, პოლკები, დივიზიები, გვარდიები
იღუპებინ. მათთან ერთად იღუპებიან შეთაურებიც, ბრიგადის გვერდებით და-
წყებული და ზევით = დივიზიის გენერლები, ოთხარსკვლავინი გენერლები, მარ-
შლები... შტრის მოჭრილი თავები გვაუზროხებენ და გვაგინძენ. მოკვეთილი ზე-
ლები ხმლებს ატრიალებენ და პისტოლეტებიდან გვესრინან. მოჭრილი ფეხები პა-
ლურს გვირტყამნ. ცხადია, ისინი შოღალატები იყვნენ, ხალხის მტრები. მტრები
ჩენენს საუკარელ ხელმწიფისა, ერცუმროვ დუკნისა. ღმერთი პატარავდეს მასს
შინა დამთავრია უნდათ უცხო კვეყნების დაქირავებულების დახმარებით. მჯერა, მა-
რთალი კარ. გააღირებულ შრძოლაში აღარ უურცებ ვის ურტყამ, იმედი მაქვს,
შემოსიავდა, ჩემინები ან დამისილებს. შესრდუმშიან ვიზრიალია, შეიძირ რიგე-
ბად... დისტ, ჩენ მართალი ვართ. მაკეტი დატოვოვ არმიის ხელმძღვანელად. მე-
რე წავალ შის დასახმარებილად, ან შესაცვლელად. საოცარია, ასეთი შრმის შემდეგ,
სკლაც არ მშია. (ჭიმისა დიდ ტვიკისახოცს იღვებს, შეტესა და სახეს იწერს).
შანტ დაფილალე. წელიც მტკიცა. საბედნიეროდ, დატრილი არა ვარ. დასენება ცუ-
დი ან იქნება! (მარტენ გულისისენ შემრწევა და საჭურველმრვილოებს შემა-
რთავს) ამავა მდრიარეშ გარეპრეზ და დასამარე შეისრინ.

(გამოიწვევთ საჭიროებული კიბელი. დაშვიდას აიღებს და გადის. გასვლას 33-
ასტრიგას, რომ ისევ გამოიწვევთ).

საკუროვილობრივი გვერდი. ას, თქვენი დაწინა, შეიცემის დროის დროის დრო.

(ଶିବନ୍ଦୁ ରାଜମାର୍କ ଏଣ୍ଟରେପ୍ରେସ୍)।

ბანეთ. აი ასე, თომეოს სულ ახალიათ! {ქართველშიც აგებს, ლეინოს სუაშის, საა ჰერცოგელმტეიროველი შარტენივ გადის} განვედი ჩემგან, სინდისის ქენჭენავ! ისინი კომ გამყიდველები იყნენ! მე მთოლოდ ჩემს მბრძანებლის ბრძანებას კემორიჩილებოდი. ჩემს სამსახურს ვასრულებდი (ტრლინის დგაში). რა მშენეორი ღვინოა! უჩვეულო დაღლილობაც მომერია! კრარა! {სცენის სიღრმეში იყურება} აგერ, შეკვერტოდ, როგორ არის სამწერ?

ଶିଳ୍ପି (ଶ୍ରୀଶ୍ରୀରାମ). ଗଲାଦିଲେ ଏଣ ଗୁରୁଶ୍ରୀତାତି ଶିଳ୍ପିଙ୍କାର ଗୁରୁକା ଲାଖ ଶ୍ରେଷ୍ଠିନ୍ଦ୍ରିୟାର,

(შანკო სცენის სიღრმეში გადის. ისევ ისშის ჭრილის ჟმი. ცა უფრო კაშევ-
შებს. როტმესი და სპაშებადა მუსკეა. სცენაზე მშეოდად გაიკლის ქალი. ჰელიშ
კაბათი უწინეას — ოიოჭის საყიდებზე მიღის. ის შაჩქრინიდან გამოიდის და
მიჩრდინდ გადის.

କେମ୍ବାରିନ୍ ଉତ୍ସବରେ ପ୍ରେସର୍‌ସା ଓ କୁର୍ବାର କେମ୍ବାରିନ୍ ପ୍ରାଚୀନତା.

ერთხანს სცენა ცარიელია, მერე შრძოლის ჩემაურს უაშრო — საზეიმო ქადაგის შემა ფარავს).

ოციცერი (გადასატანი ტახტის შეგვასი სავარძელი შოაქეს). ჩემინი შეზღუდვებით ერცერცოგი დუნკანი და ერცერცოგინია.

(მარცხნილან ლელი დუნკანი და ერცერცოგი შემოღიან. ლელი დუნკანი წინ შოღის. ყვავილებით დაშევებული გრძელი კაბა აცვია. ძალუჟ დიდებული ჩისაც-მელია. უკან მესაღდუმლე მოსდევეს — ლამაზი ახალგაზრდა ქალა; ის შემოსასვლა-ლში ჩერდება. დუნკანი ჯდება. ქალები აქეთ-იქით დაუგდებიან).

ოციცერი. მობრძანდით, მობრძანებელი! ბრძოლის ველი აქედან შორსაა. ტყევა აქამდე ვერ აღწევს. ვერც მოხეტიალე რცევია მოაღწიეს. წუ გეში-ნიათ! შევედეთ, პუბლიკაც კი სეირინობს.

დუნკანი. კანდორი დამარცხდა? თუ დამარცხდა, მაში უკვე დასჯილია? გლა-მისი მოყლეს, ჩემი ბრძანებით?

ოციცერი. იმედი უნდა ვიქონიოთ, მბრძანებელი. ახლოს მობრძანდით, თქვე-ნი თვალით იხილეთ. პორიზონტი შრიალებს. ეტყობა, ბრძოლა გრძელდება, მიგ-რამ საღალც შორს, შორს, დასასრულს დაველოდოთ, მოთმინება, ხელმიწიფერ, მო-თმინება.

დუნკანი. მაკეტი და ბანკო თუ დამარცხდნენ?

დედი დუნკანი. მაშინ თავად აიღებთ ხელში იარაღს და ბრძოლაში ჩაეტმე-ბით.

დუნკანი. სად დავიმარც თუ ისინი დამარცხდებიან? მაღალის მეფე ჩემი შტე-რია. კურის იმპერატორიც. ბოლეარის პრინციც. საფრანგეთისა და ირლანდიის მეფებიც. ჩინეთის იმპერატორიც. უამრავი მტერი მყავს ინგლისის სამეფო სასა-ხლის კაზიცე. საით წავიდე, სად დავიმარც?

ოციცერი. მაკეტსა და ბანკოს ენდეთ, ხელმიწიფერ, მშენებელი შეხდართმთა-ვრები არიან, მამაცნი, ერთგული, დიდებული სტრატეგები, რაც საქმით ბევრჯერ დაუმტკიცებიათ!

დუნკანი. იძულებული ვარ ვენდო მათ, მაგრამ სიცორთხილის დაცვის ზომე-ბის მიღება მანიც აუცილებელია. ჩემი საუკეთესო ცხენი შეკაზმეთ — ის, რომელიც ტლიონებს არა ყრის. მოამზადეთ ჩემი საუკეთესო ბომალდი — ის, რომელიც დანა-რჩენებზე უფრო მტკიცეა და სამაშველო ნაერები აქვს. ოჲ, ნეტავ ზეციურ მნიონ-ზთა მბრძანებელად ვიცცე, რათა საესე მთვარე უფრო ძლიერ ანათებდეს და ვარსკვ-ლავებიც უფრო მძლავრად კაშევაშებდნენ! გაცურვა ხომ ღმით მომისდება. ასე უფრო უსაფრთხოდ ვიწერი. სიბრძნის დედაა — სიცორთხლე. ოტროთი ჰაესკ ზან-დუქს თავად წავილებ. სითო გავიქცე? იქნებ კანადაში ან შტატებში?

ოციცერი. ჯერ დაიცადეთ. სასოწარკვეთას წუ მიეცემით.

(გარშემოთ შემოღის დაჭრილი მებრძოლი).

დუნკანი. უს ლოოთ ვიღაა?

ოციცერი. ლოოთი არ არის. ეტყობა, დაჭრილა.

დუნკანი. თუ ბრძოლის ველიდან მოღიხარ, გვითხარ, იქ რა სილება? ვინ გა-იძიარევა?

დაფრილი ვებრძოლი. რას შეცვლის შერე?

ოციცერი. გეგითხებიან, ვინ გაიმარჯვა და არის თუ არა დამარცხებული. უპასუხეს, შენის წინაშეა შენი ხელმიწიფე, ის გეკითხება.

დუნკანი. შენი მბრძანებელი ვარ, ერცერცოგი დუნკანი.

დაფრილი ვებრძოლი. ეს უკვე სულ სხვა საქმეა. მომიტევეთ, დაჭრილი ვარ. შეუბითა და პისტოლეტის რამდენიმე გასროლით დამჭრეს. (გარშაცვებს).

დუნკანი. თავს წუ იკატუნებ, თოთქოს გული მიძილისო. იტყვი თუ არა? ვინ გაიმარჯვა? იმათ თუ ჩემნებმა?

დატრილი გებრძოლი. მომიტევეთ, არ ვიცი. ძალზე მძიმე ხევდრი ჰქონდა
და სიმართლე რომ ვთქვა, ადრე წამოვედო. ბრძოლის დამთავრებაზე ადრე.

დუნეანი. შეგვეძლო დაჩინილიყავი.

გებრძოლის გამოცემაზე.

ოფიციალი: ხელმწიფო, მაშინ თქვენს კითხვებზე პასუხს ვეღარ შეძლება.

დუნეანი. ისე წამოხვედი ბრძოლის ველიდან, როგორც თეატრიდან, მიღიან,
როცა ცადი პირსა მიღის.

დატრილი გებრძოლი. ხომ ვთქვი, გონიერა დავყარგე-მეთქი. შერე მოვგონ-
ები, როგორაც აცდეს და აქამდე მოვალწინ.

დუნეანი. შეი ნამდვილად ჩევენიანი ხარ?

დატრილი გებრძოლი. ვინ არიან ჩევენიანები?

ოფიციალი. ერცერცოგი და ერცეპერცოგინია. აი, ისინი შენს წინმერა.

დატრილი გებრძოლი. ხელმწიფები ბრძოლის ველზე არ მინახავს.

დუნეანი (მეტროლის). შენს შედართმთავრებს რა ქვევიათ?

დატრილი გებრძოლი. არ ვიცა დუნეიდინ გამოიყედი, ცურნე ამხედრებულ-
მა რომელიმაც სერეანტმა ლასო მციროლა აა დამიჭირო. დამჭირავებული იყო-
ნიშმი მეგობრები გაიცენდნ. გაუმართლდათ, წინააღმდევობა ვცალე — მცემეს, შემქ-
რეს და წაიციყავნეს. ხმალი მომცეს. ვაიმე, სად არი? და პიროლებიც (პისტოლე-
ტის ლულს საფუთველთან მიიღებს და სასტლეტს აწერდა.) ხედავთ, ტყვიაც აღარ
არი. გაშასადამე, მისერია. ბევრზე ვიყავით. გვიძირძანეს გვეყვირა: „გაუმარჯოს
ვლაშისს გაუმარჯოს გლამისს, გაუმარჯოს კანდონის!“

დუნეანი. აა, მეგობარო, გამაში მტრებთან იყავ შეკრული?

ოფიციალი (დუნეანის). ხელმწიფეო, თუ ცნობების მიღება გსურთ, თავს ნუ
მოპეკეთავთ.

დატრილი გებრძოლი. შერე სროლა დაგვიწევს, ჩენცც დავუწევთ...

დუნეანი. ვის?

დატრილი გებრძოლი. ტყვედ ჩაგვიგდეს. შერე მითხრეს: „თუ გრიდა თავი
მჩგვარე შეგრჩეს, ახლა ჩევენიან წამოლიო“. გვიბრძანეს გვეყვირა: „ძირის კანდლა-
ნის ძირის გლამისის!“ შერე სროლა დავიწევთ, ჩენცც გვესროლეს. ტყვიაც მომშვ-
რა და ოქმია შეუბით გამიტატერეს. შერე აღარაფერი მასისოეს. დავეცი. გონს რომ
მოვედი, ბრძოლა უკეთ შორს იყო. ირგვლივ შეკვდები ეყარნენ. ავღვეი და წამო-
ვედო. მარჯვენა ფეხი მტკიცა და შარტენა ხელიც, გვერდებიდან სისხლი მდის. და
აქ მოვედი, მორჩა, აღარაფერი მასეს სათქმელი. სისხლისგან ვიცლები.

დუნეანი. აა სულელს ბევრი არალის თქმა შეუძლია.

დატრილი გებრძოლი (გვეჭირებით დგას და ჭანამის). უველავური ვთევი,
რისი თქმაც შემზებლი. შეტრი არაფერი ვიცი.

დუნეანი (დედი დუნეანს მეტროლზე ანიშნებს). აქ შერტრირია.

(დედი დუნეანი ჩანჭალების მიღების ადგიროს).

დატრილი გებრძოლი. ო, ქალბატონო, თავადაც ამოშედება სული (მარჯვე-
ნი შეანეს აჩვენებს). იქ ამოშედება სული, ის ხესონ ახლოს, ნუ შეწირდებით, აზ-
რი არ აქვს გარჯოს (ჭანამისი შილის).

დედი დუნეანი. უკიდურეს შემთხვევაში, უს კაცი თავაზიანი შეაიც არის.
ჯარსკაცის მშეათობაა თავაზიანია.

(მარჯვენიდან დავარდნილი სტერლის ჩამა ისშის).

დუნეანი (ოფიციალი). აქ დარჩიო, თუ საჭირო გახდება დამიცავთ (დედი დუ-
ნეანის). ცურნეს მოახტიოთ, სასწრაფოდ ბრძოლის ველზე გაემურეთ, ნახეთ რა ხდება
და მომასხენეთ... უცალეთ ძალზე ახლო აზ მიხვიდეთ... მე კი ვეცდები ჭოვრიტით
ვერთალობადო...

(დედი დუნეანი თავის შესაგებეშესთან ერთად შარჯვიც გადის. ვაძრე დუ-
ნეანი ჭოვრიტს ირგვას. და იყარგდა, სიღრმეში ცურნე ამხედრებულა დადა დუ-

კანი გამოჩენება... დურკანი ჭოვრიტს კეცავს. ამასთაში თფიცერი ჩამინას იჩინდა დაბამი, მუქარით აქტო-იქით იყურება. დურკანი მარჯვნივ წავა, უკან თფიცერი შემოხვევლით სავარძლით).

ჩეპორიაცია — ბრძოლის ველი

ურონტიდან, მარჯვენა და მარცხენა კულისებიდან, ისის ყველილი: „გამარჯვება! გამარჯვება! გამარჯვება!“ ეს სიტყვები რაღენჯურმე არეულად მეორებია. მარჯვენა კულისიდან ცხენის ფლოქების ხმა ისმის. სმა ასლოვდება. მარცხნიან სწრაფად გამოლის საჭირველმტკირთველი.

სახურველმტკირთველი (შებლათ მიიღან ხელს). ეს ცხენი რაღა? თითქოს აქტო მოდისო. დიახ, პირდაპირ ჩვენსკენ მოფრინავს.

განცო (შარტკილან გამოდის და ხელს შუმლით მიიტანს). ამ მხედარს, ასათი მშევნიერი ბედაურით, აქ რა უნდა? ალბათ, მაცნეა.

სახურველმტკირთველი. მხედარი კაცი არ გამარტივდა, ქალია.

(ცხენი ჭისვინებს. ფლოქების ხმა წყდება... გამოჩენება დედი დურკანი მითარაშით ხელში).

განცო. ო მისი უგანათლებულესობა ერცჟერცოგინია გახლავთ. თქვენი უგანათლებულესობავ, მოგვასალმებით თქვენი ულირსი მსახური (რევერანსი. ცალ შესლებე იჩინებს და ხელშე ჰყოცნის). რას აეკობს თქვენი უგანათლებულესობა ბძოლის ველზე? ბედნიერი ვართ და სიამაყით აღვისილი, რომ თქვენი უგანათლებულესობა დაინტერესდა ჩვენი ცემა-ტყებით. ჩვენ რა საკითხავი ვართ, მხოლოდ თქვენი სიცოცხლის ხელყოფის გვეშინაა, თქვენი უგანათლებულესობავ.

დედი დუნდანი. დურკანმა გამომგზავნა ახალი ამბების გასაგებად. სურს იცოდეს, რა მდგომარეობა და მოიგო თუ არა ომია.

განცო. თქვენი მოუთმენლობა გასაგებია. ჩვენ გავიჩარჯვეთ.

ლეიდი დუნდანი. ბრავო! ადექით, ძეირფასო მაკბერ.

განცო. თქვენი მოუთმენლობა გასაგებია. ჩვენ გავიმარჯვეთ.

ლეიდი დუნდანი. ბრავო! ადექით, ძეირფასო მაკბერ.

განცო. მაკბერი არა ვარ, ბანკო ვარ.

ლეიდი დუნდანი. ოო, მომიტევეთ, ადექით, ძეირფასო ბანკო.

განცო (დეგბა). გმაღლობთ, ქალბატონი (საჭირველმტკირთველი). რა ხმის საყით იყურები? მომწყდი საზიზლარო, საძაგელო, არამზადავ!

სახურველმტკირთველი. გეშმის, ჩემი გენერალი (საჭირველმტკირთველი ქრება).

განცო. თქვენმა უგანათლებულესობამ, დაე, მომიტევოს ჭარისკაცული გამო-თქმების ხმარება.

ლეიდი დუნდანი. არაფერია, ბანკო! ომში ეს ხდება ხოლმე. ომში ადამიანები ნერვიულობენ, ცხადია, უფრო მეტად, ვიდრე მშეიძლობის დროს. მთავარი გამარჯვება. და უკან გამარჯვებაში უხეში სიტყვები გეხმარებათ, მით უკორი. დაატკი-ვეთ ბრინი კანდორი?

განცო. ცალდია.

ლეიდი დუნდანი. ბრონი გლამისი?

გაგრეტის ხმა (მარცხნილან). ბანკო! ბანკო, სადა ხარ? ვის ელაქერაები?

განცო. მის უგანათლებულესობას — ლეიდი დურკანს. თვით ერცჟერცოგმა გამოგზავნა, რათა აბალი ამბები შეატყობინოს (ერცჟერცოგინის). მაკბერი თავიდე მოგასსენებთ, რა ზედი ეწია გლამისს.

მაგრეტის ხმა. მოვდივარ.

განცო. (ლეიდი დურკანი). ქალბატონ, გტოვებთ მაკბერთან. ის გიამბიობ ტყვეთა ბედის და საჭირო ინფორმაციასაც ის მოგაწვდით.

გაგრეტის ხმა (იქვე, ასლოდან). მოვდივარ.

შპილი. ოო, მოწიტეეთ თქვენო უდიდებულესობა, საჭირო უნდა დავუწიო
ჩემს მეომრებს. კარგი გუნდრალი ჭარისკაცების დედა.

(მარტინი გადის).

გაეხატის ხმა (უფრო აქლოდან). აი მეც მოვედი! აი მეც მოვედი!
(მარტინი მარტინი გამოჩინება).

გაეხატი (ლეილ ჯუნიას უსალშება). ქალბატონი, კარგად ვეტსახურეთ ჩემის
საყუარელ ხელმწიფეს. კანდორი ჩენენს ხელშია, გლამისს მოემში უკან მისდევენ.
იქ, შორს, ხედავთ? უკვე გარშემორტყმულია. ვერ გააქცევა.

ლეილ დუდანი. მხედართმთავარი შეკრეტი ხართ?

გაეხატი (რევერანსით). თქვენი მორჩილი მსახური გისშენო, თქვენი შეანა-
თლებულებისგან.

ლეილ დუდანი. სულ სცანაირი გახსოვხართ. ძალან შეცვლილხართ.

გაეხატი. როცა ვიღლები, სახის ნაკეთები მეცველება, მართლაც არ ვგავარ
საკუთარ თავს. ჩემი რეული ვკონიარ ყველას. ან ბანკოს რეული.

ლეილ დუდანი (მაკეტს). ერყობა, შირიალ იღლებით.

გაეხატი. ომი დასვენება არ არის. ომი ომია. სამხედრო საქმეში გა-
შედევა უნდა შეგვეძლოს.

(ლეილ ჯუნიანი გაეტეს ხელს გაუწევდის. მაკეტი დალ შესლზე ჩაიჩინებს,
ხელზე ჰყოცის და სწორად დგვია).

ლეილ დუდანი. ერცერცოგისკენ მიერმეტები და კარგი ამზები შიმაქვეს.

განერს ხმა, (კულისიდან). საფრთხეში გაიარა.

(ლეილ ჯუნიანი შარჯვენა კულისიდან მიღის, ხელის ქნევით ერშეიღიობება შაკ-
შეტი, მერე ისევ სცენის შუაში შრუდება. ისშის დაუდაფების ჩხა).

ლეილ დუდანი. აი ისიც!

გაეხატი. მისი უგანათლებულესობა ერცერცოგი

გვიგრძოდი. მისი უგანათლებულესობა, ერცერცოგი!

განერს ხმა. ერცერცოგი!

ლეილ დუდანი. ომ, ერცერცოგი!

განერს თავი (გამოჩინება და ისევ ჭრება). ერცერცოგი

გვიგრძოდი. ერცერცოგი!

გაეხატი. ერცერცოგი!

ლეილ დუდანი. აი, ერცერცოგი!

განერს ხმა. ერცერცოგი!

გვიგრძოდი. ერცერცოგი!

გაეხატი. ერცერცოგი!

ლეილ დუდანი. აი, ერცერცოგი!

(ისშის დაუდაფების ჩხა, ოვაციები. შარჯვენიდან დუნკანი გამოჩინება. დაუ-
დაფების ჩხა ჭრება).

ლეილ დუდანი. პრძოლა დამთავრდა!

გაეხატი. სალაში, მის უგანათლებულესობას!

განერს ხმა. მოვესალმებით, თქვენის უგანათლებულესობას.

გვიგრძოდი. მოვესალმებით, თქვენის უგანათლებულესობას!

გაეხატი. თავს მდაბლად გიჩრით, თქვენო უგანათლებულესობას!

დუნკანი. გავიმარჯვეთ?

გაეჩიტი. საფრთხეში გაიარა.

დუდანი. სულზე სიმძიმე გადამეუარა. დასაჯეს კანდორი? (სტამილია). კან-
დორი დასაჯეს?

გაეჩიტი. ჯერ არა, ჩემი კეთილი მშრალებელო — ტყვედა გვეავს.

დუდანი. რაღაც უცდით, რატომ ბოლოს არ შოუბებთ?

გაეჩიტი. თქვენის მრანებას ვეღით, ჩენი კეთილ ხელმწიფები.

დუნკანი. გიბრძანებთ, თავი მოჰყვეთოთ. რა უყავით გლამის? ხელ-ფეხ
მასშერით?

ჩაგრილი. არა, ჩემო კეთილ მმრდანებელო. გარშემორტყმულია და სურა-
ლე დავიტერთ. ნუ გეშინიათ ხელმწიფელი.

დუნკანი. ბრავო! გმაღლობთ.

(გრძოში, მემრძოლებში ისმის „ვაშას“ ძალის. ჟალი, ცხადია, არა ჩანს, თუ-
მცა, შეიძლება ისინი უკანზე აჩვენოთ).

ჩაგრილი. ბედნიერი და ამაყნი ვართ, რომ გემსახურებით, ჩემო კეთილო
მმრდანებელო!

განდოს თავი. (გამოჩნდება და ისევ ქრება). ჩვენ მსოლოდ ჩვენი ვალიშოვი-
ხადეთ, ხელმწიფეო.

(ისევ ისმის დაფლაფების ხმა, რომელიც ნელა სუსტება და იქმნება ბერითი
ფონი).

დუნკანი. მაღლობა თქვენ, ჩემო სახელოვანო მსედართმთავრებო, უპირვე-
ლებად კი, მაღლობა თქვენ, ჩემო მამაცო ჯარისკაცებო, კეთილო უბრალო ხალ-
ხო; თქვენ გადაარჩინეთ სამშობლო და ჩემი ტახტი. შეერმა ამისთვის თავი გასწი-
რა. კიდევ ერთხელ მაღლობა ყველას. მკედრებსაც და ცოცხლებსაც, ტახტის გადა-
რჩინისთვის.. იგი ზომ თქვენს ტახტიცაა. ახლა დაუბრუნდებით თქვენს სახლებს —
ზოგი თქვენს სოფლებს, თქვენს ლარიბულ ქისებს. ზოგიც უბრალო, მაგრამ პატი-
ვით შემცულ სახელოვან საფლავებს და თქვენი საქმე მაგალითა გახდება ახლანდე-
ლი, მომავალი და წარსული თაობებისთვისაც კი — მაგალითი ახალგაზრდებისთვის.
და მრავალი საუკუნე, თქვენი სიტყვა და საქმე, და თქვენ თეითონაც მდგრმარენი, მა-
გრამ ცოცხალი, სახელიანი და უსახელონი, სწრაფმავალ და მარადიულ ისტორიაში
დამკიდრდებით. და თქვენი სახე — ვაკეცური თუ არავაკაცური, თქვენი
მონაწილეობა თუ არმონაწილეობა ამ შოვლენებში, ადამიანთა მასსოფრობიში
დარჩება და სიერთის გზას დაუბრუნდებს ყველა იმათ, ვინც ხვალ ან ზეგ პირდა-
პირი გზიდან გადახვევას მოისურებს. ამიტორიდან გააგრძელეთ თქვენი მოკრძა-
ლებული შრომა, უწინ რომ ეწეოდით. ოფლითა თქვენითა მოიპოვეთ პური თქვე-
ნი არსობისა, ვარგარა მზის, თქვენი პატონებისა და მამასახლისების ჭიშელი
ზედამხედველობის ქვეშ. ვერც კი წარმოიდგენთ, როგორ უყვარჩართ მათ. მი-
უხედავად თქვენი ღირსებისა, პატივს გლეხენ მხოლოდ თქვენი ნაკლის წყალობით.
წალით.

(კიდრე დუნკანი ლაპარაკობს შარჯუნილა შესაიღუშებე გამოჩნდება. ერთანა
ისევ შემაღლა ისმის დაფლაფების ხმა და „ვაშას“ ძალის).

ჩაგრილი. ბრავო!

გეგრძოლი. ბრავო!

დუნკანი. ამ საქმეს მოვრჩი.

დედი დუნკანი. ბრავო, დუნკან! (ტაშს უკრავს), ამჯერად კარგად ლაპარა-
კობდით (შესაიღუშებეს). დაიგვიანეთ, ჩემი ძვირფასო.

გესაიდუმლე. ფეხით მოყლილით, ქალბატონო.

(მაქმატი და შემრძოლი დუნკანის სიტყვას ტაშს უკრავს).

განცოს ხმა. ბრავო!

დუნკანი. ეს ხალხი ქებას იმსახურებს. ამიერიდან ყველა ჩემი შეგობარი და
მხედართმთავარი ჩემს დიდებას გაინაწილებს. და ჩემი კეთილშობილი შეუღლებ
(დედი დუნკანს უღიძის და ხელზე ჰეოცნის). ახლა კი, სამართალი ვქნათ, დასუა
დაწილოთ. შეშოიყვანეთ კანლორი. სად არის ბანკო?

გაეგრი. ტავესთანა.

დუნკანი. ჯალათი ის იქნება.

ჩაგრილი (იქით). ეს პატივი ჩემთვის უნდა შოეგოთ

დუნკანი. და, მეამბონესთან ერთად შემოვიდეს. წალი, მოიყვანე.

(მეტრის შარტკნივ გადის, მარჯვნიდან მაშინვე შემოდიან კანდორი და ჰა-
ცე. ბანკის კაპიტალი ახურავს და წითელი სვიტრი აცვია, ხელში ცული უჭირას. ცალკეული
კანდორის შორის ადეკა).

ცალკეული
ბანკის შორის

დუდეანი (კანდორის). ამბობი ძეირად დაგიჯდება.

კანდორი, ძალზე ძეირად. ამჯერად, აღარ შეუცდები. სამწუხაროდ, ბრძოლა
ურ მოვიგე, გამარჯვებული მუდამ მართალია. Vae vietisi! (შეკეტი).
ჩემი მასრეზე რომ გეპრძოლა, მაღლობასაც კარგად გადაგიზდიდი. პერცოგად გაქ-
ცევდი. შენც პერცოგი იქნებოდი ბანკი. სიმძიდრით აგავსებდი და დიდ პატივში
შეკოლებოდი.

დუდეანი. ნუ შეწუხდებით. მაყბეტი შარინი კანდორი გახდება და შენს
მიწებს მიიღებს. თუ მოისურვებს, შენი ცოლი და ქალიშეილიც მასვე დარჩება.

მაპგეტი (დუნკანის). თქვენი ერთგული ვარ, ჩემი ხელმწიფევ. თვით ერთგუ-
ლება ვარ. თქვენი ერთგული დავიბადე, ვითარ ცხენი და ძალი იმადებიან
თავისი პატრიოტის ერთგული.

დუდეანი (ბანკის). ნუ შეშფოთდები, ნურც შევმურდება. როგორც კი ურნ
გლამისს დაიტერენ, ბარინი გლამისი გახდები და მოველ მის ქონებას შენ მიიღებ.

მაპგეტი (დუნკანის). მაღლობელი ვარ, ხელმწიფევ.

განკო დუდეანის. მაღლობელი ვარ, ხელმწიფევ.

მაპგეტი (დუნკანის). ჩენ ისედაც ერთგული დადრჩებიდით...

განკო (დუნკანის). ჩენ ისედაც ერთგული დაყრჩებიდით...

გაპგეტი. უკილდონდაც.

განკო. უკილდონდაც.

გაპგეტი. გემსახუროთ თქვენ — უკვე ჯილდოა!

განკო. გემსახუროთ თქვენ — უკვე ჯილდოა!

გაპგეტი. მაგრამ თქვენი გულუხვონა, ცულა ჩენის შოლოდინს აღემატება.

განკო. სულითა და გულით, მაღლობელი ვართ...

გაპგეტი და განკო (ერთო დანიას აულიალებს, მეორე ცულს ატრიალებს).
...თქვენი შოწყალე უვანითლებულესობის გულისთვის შზად ვართ ჯოჯონეთური
ტახვით ვეწამოო.

(მარჯვნიდან შარტკნივ სცენას ვიღაც კაცი გადაჭრის).

კაცი. ძეელმანებს ვიბარები! კონკებს ვიბარები!

დუდეანი (კანდორი). ხედავ, რა ერთგული არიან ჩემი?

მაპგეტი და განკო (დუნკანის). სამართლიანი და გალუხვი ხელმწიფე ბრძა-
ნდებით და იმიტომ.

მეძველმანი. ...ვიბარებ კონკებს!.. (გადის შარტკნივ).

(შეძველშანის გაიზოდი რეისტრში შეიძლება ამოაგდოს კიდეც. იმ წუთში,
როცა შეძველმანი გადის, გამოჩნდება შსაბური, რომელსაც სავარძლები მოაქვს დუ-
ნკანისთვის, ლელი დუნკანისთვის და სსევებისთვის. შოლო სცენის განვალობაში
შას შემოაქვს პირსახოცი, ტაშრი, საპონი ან ოლივალონი. შას შესაიღუძლე უქმა-
რება, ლელი დუნკანი ძალზე გულმოვანინდ იჩანს ხელებში, თოთქოს ლაქის მოშორე-
ბა სურს, შაგრამ დამნეულად და ანგარიშმიულებულ მიმედებს. მერე იმავე მას-
ტურს შაგიღა და შაია სერედიში შემოაქვს; იქ მყოფ ჩაის ურიგებს. სინათლის უფა-
ტი გილიორისის შთაბეჭიდილებას ქმნის, მერე უამრავი გილიორინა გამოჩნდება).

დუდეანი (კანდორის). გონდა რამე თქვა? გისმენთ.

(ყველა ისე მოეწყობა, რომ უკვე დაინახონ და შეუსმინონ).

მსახური (დუნკანის). ჩაი მორთმეულია, ქალბატონო.

კანდორი. ძალები რომ ვაროვილიყავი, თქვენი კანინერი ხელმწიფე გავხდე-
ბოდი. რაღაც დავმარცხდი შეიჩინარა და მოღალატე ვარ. როგორ ვერ მოვიგე ბრძო-
ლა?! ასეთია ისტორიის მსვლელობა. იძიებულებურია. ისტორია მუდამ მართალია. კი
— ისტორიის ნარჩენი ვარ. რაღაც ასეა, დაე ჩემი ბედი მაგალითი იყოს ცოც-

ხელმისთვის და მათი შთამომავლებისთვის. მუდამ უძლიერესს მიპყვებთ. შეგრძნებრივი მიღების წინ, როგორ გავიგოთ ვინ არის ძლიერი? დაუ, უმრავლესობაზე მონაწილეობა არ მიღებს ბრძოლაში, დანარჩენები კი ძლიერს გაჲვენნ. მხოლოდ მუქალატები ლოგიკადა ჩემია. კველაფერში ისტორიული მიზეზი უნდა ეძიოთ. მას კვერ დაბარცებებს კვრავითარი უმაღლესი ააღა. მე დამაშვევ ვარ. ჩემი ამბოხი აუცილებელი იღმიჩნდა, რათა გამოჩენილიყო ჩემი დანაშაულების კველა ხარისხი. ბედნიერი ვარ, რომ კვედები და ჩემი ცხოვრება ანგარიშში აღარ ჩაიგდება. დაუ, ჩემმა სხეულმა და კველა იმათ სხეულმა, ვინც მე გამოშევა, გაანაყოფიროს მიწა, რათა მომავალში ბარაჟიანი ალოობა დადგეს. მე იმისი მაგალითი ვარ, როგორ არ უნდა მოიკვე.

დუნებანი (ნაჟად ლედი დუნებას). ძალიან გრძელი სიტყვაა, ხომ არ მოგეწყიანათ, ქაბაბატონო? ცხადია, კვერ ითხენთ და ელით შემდგომ რა მოხდება? არა, არა, წამება არ იქნება. იქნება მოლოდ დასჯა. გულგატეხილი ხართ? სიურსრიზი მოგომზადეთ. დიდებული სანახაობა იქნება (კველას). სამართლიანობის სახელით, კანდორის მეომრებიც უნდა დაისაჯონ. არც ისე ბევრი არიან. ასოციაციიდმეტი ათასი კაცია, არც მერი და არც ნაკლები. დაიწყეთ დასჯა (სილრმეში ნელა ჩაიგალი დიდი წითელი შეე გამოჩნდება) აბა, დაიწყეთ დასჯა!

კანალორი. გაუმარჯოს, ურცერცოგს!

(შანკო ცულს აგდებს, კანდორის თავს გილიოტინის დანას უშარჯვებს. ურთი შეორის მიყოლებით (ესენი ურთი და იგრევ სტატისტები არიან). სცენის სილრშიდან კანდორის ჯარისკაცები გმირდან და გილიოტინის დანას უდებები თავს. უშაფოოტი და გილიორინა შეიძლება მაშინვე გამოჩნდეს, როგორც კი დუნებანი დასჯის მირძანებას გასცემს. თავები აქეთ-იქით ცვივა, შანკო ლილაკს აჭირს თითს).

განპრ. აბა, ჩეარა, ჩეარა, ჩეარა...

(ყოველი „ჩეარას“ წარმოთქმის შემდევ გილიოტინის დანა ეშვება. თავების კალათში აგროვებენ).

დუნებანი (მაკეტს). ძეირდასო მეგობარო, ჩემი კეთილშობილი მეუღლის გვერდით დაპრაბანდით.

(შაკეტი ლედი დუნებანის გვერდით ჯდება. ისინი გამოსაჩენ აღგილშე უნდა მოთავსდნენ, რათა მაყურებელს შესაძლებლობა პქონდეს აღვილად უყუროს მათ. ლედი დუნებან შეიძლება სახით მაყურებლისკენ იჯდეს, ასევე სხვებიც. შის უკან გილიოტინაა, ჩანს, რომ იგი დასჯას თვალს ადევნებს და ითვლის.

ამ ღრის, მსახურს ჩაი და ტემპილეულობა დააქვს, მას მესაღუმლე ეცხარება).

მაპეტი. ო, ქალბატონო, როგორ ვლელად თქვენს სიახლოეს.

ლედი დუნებანი. ოთხი, ხუთი, ექვსი, შეიდი, ჩეიდმეტი, ოცდასაში, ოცდაწიურეტი. აბ! მონი, ურთი გამომჩრია.

(აგრძელებს დათვლას. შაკეტებს ხან ფეხით ექება, ხანაც ფრჩილებით აფრინ-დება, შერე უფრო გამომწვევად იქცევა, სცენის შოლოს კი, დაუტარვად და უქეშად. დასაწყისში შაკეტი განხე იქცეს, შერე ემორჩილება. შის არსებაში სიმოვნება და მორცეობა ერთმანის ეპრენის, შაგრამ ქალის თამაშის მონაწილე ბერება).

დუნებანი (მაკეტს). საემეს მივხედოთ, ვილაპარაკოთ. მსურს ბარონი კანდორი გახდეთ, თქვენი მეგობარი ბანკო კი ბარონი გლამისი, ოღონდ როცა გლამისი დაისჯება.

ლედი დუნებანი. (აგრძელებს თამაშს). ას ჩეიდმეტი... ას თვრამეტი... რა ამალებული სანახაობა!

მაპეტი. ო, ხელმწიფულო, თქვენი უგანათლებულესობის მაღლიერი ვარ ფრია.

ლედი დუნებანი. სამასი. აბ, თავბრუ მეხევეა! ცხრა ათას სამასი.

დუნებანი (შაკეტს). აბა, შევთანხმდეთ.

მაპეტი (ლედი დუნებანისგან ოდნავ განხე გაიწევს. ის კი ისევ ეკერება შეს და მუქლშე ხელს უჰერს). გისმენთ, ხელმწიფულო.

შესრულდა. ოღონიდ კანდორის მიწების ნიხვევარი ჩემია, შერე გლამისის მიწას
ბის ნახვევარი განდეგბა ჩემი და ისინი ჩემი სამეფოს ნაწილად იქცვიან. მართლად
დადი დაცემი. ოცი ათასი.

შანენ (აჭარელებს ჯალაოსის როლს). გმადლობით, თქვენი უგანათლებულესო-
ჟავ.

დაცემი (შაკეტის). გარდა ამისა,, ორივემ უნდა შეასრულოთ ზოგიერთი
თქვენი მივალეობა: გადამისადოთ გადასახალები და როცა დამჭირდება სამსახურ-
საც გამოწევთ.

(მარჯვნიდან იუიცერი შესორბის და სცენის შუაში ჩერდება).

ოზიცერი. გლამისი გაიქცა.

დაცემი. შერე დავაპუსტოთ.

ოზიცერი. ხელმწიფული, გლამისი გაიქცა.

დაცემი. (ოუიცერს). რა თქვი?

ოზიცერი. გლამისი გაიპარა, მასთან ერთად მისი არმიის ნაწილიც.

(ბანკო თავის საქმიანობას შეწყვეტს და აქლოს მიღის. დანარჩენებიც წამოხ-
ტებიან).

განკო. როგორ თუ გაიძარა? ის ხომ გარშემორტყმული იყო. ტკუ იყო
უკეთ. მასაძამე, თანმიმდევრები პყოლია.

დაცემი. ეშმაქმა დალაპეროს!

დადი დაცემი. (ისევ შეკეტის უქურება). ეშმაქმა დალაპეროს?

გაპეტი. ეშმაქმა დალაპეროს!

დაცემი (ბანკოს). თქვენა ხართ დამნაშავე თუ თქვენი ხელქვეითები, არა
აქვს მიღენერელობა, ვერ გაძლებით შარონი გლამისი და ვერც მისი მიწების ნახე-
ვარს დაუუფლებით, ვიღრე ცოცხალს ან მყდარს არ მოშევრით გლამისს, ხელ-ფეხ-
შეკრულს (იუიცერისკენ შემტრუნდება). შენ თავს მოგჭირიან, რადგან ცუდი ამბავი
მოიტანე.

ოზიცერი. მე რა შეაში ვარ?

ჯარისკაცი გამოჩენდება და ოუიცერს სცენის სილრმეში აღმართული გილი-
ორინისკენ მიათრევს. მას თავს სჭრიან.

დურნანი გადის მუსიკის პანგების თანხლებით. ლედი დურნანი მაკეტის თვალს
უკრავს, უკს დარტყაშს. შესაიღუდული გადის. მუსიკა ჩერდება. გამოჩენდება დუ-
რნანი.

დაცემი (ლედი დურნანის, რომელიც უკუსვლით შიღის და ჰაეროვან კოცნას
უგავისი შეკეტის). ნუდარ აყოვნებით, ქალბარონ. (ქერიში მოპედებს ხელს და
გასყიდს).

დადი დაცემი. გაგრძელების ნახვა შინდოლა.

დაცემის ხმა (ბანკოს). გლამისი მომგვარეობით, არაუგვინეს ხეალინდელი
დღისა.

(შესკეთა).

განკო. (შეკეტით შიღის). აი, უბედურება, ეშმაქმა წაიღია! აი, უბედურება.
შარონისა და გრიგორის სიაჟრი.

სცენა სანახეულოდ ჩანერებულია. ჯერ შეოლოდ შეკეტის სახე უნდა გა-
მოჩნდეს, შერე პირველი კუდიანისა, მოგვიანებით შეორე კუდიანისა. შემოღიან
ბანკო და მაკეტი.

გაპეტი. რა კრიკალია, საშინელი! ასე მეონია, ხები ავრ-ავრ მიწას
დაუნარცხებიან ფესვგაშიშეგულებული. თავზე მაიც არ დაგვეცეს!

განკო. უაღლეოსი ფუნდუკი ათ კილომეტრზეა. ჩევნ კა ცხენებიც არა გვყავს.

გაპეტი. ფეხით სიარულის სიკუარულმა მეტისმეტად შორს შევიტრუა!

განკო. და აი, თავს დაგვატყდა ელვა და მეტი.

მაპჩეტი. შაგრამ ამინდზე სალაპარაკოდ არ გაშოვსულვართ.

ბანეო. წავეალ ვნახავ, საღმე პრეზენტით გადასურული ურემი ჩომ არ აგდია, გადასულვართ.

მაპჩეტი. მე აქ მოვიცი.

(ზანკო გადის).

პირველი კუდიანი (მაკბეტს). სალამი მაჟბეტს, კანდორის ბარონს!

მაპჩეტი. როგორ შემაშინეთ! არც კი ვიციდო, აქ თუ ვინმე იყო. ოო, ბებერი ქალი ყოფილა მხოლოდ, კუდიანი (კუდიანს). საიდან გაიგე, რომ ბარონი კანდორი ვარ? ნუთუ ხალხში დავარდნილმა ხმებმა ტუემდე მოაღწია? თუ გრიგალმა, ამ აშშის ექვ აქმდე მოიტანა?

ვეორე კუდიანი (მაკბეტს). სალამი, მაჟბეტს, გლამისის ბარონს!

მაპჩეტი. ბარონი გლამისი? გლამისი ჯერ არ მომევდარა! თანაც ღუნკანმა მისი ტიტული და მიწები ბანკოს აღუთევა (უტანა შეამჩინეს, რომ შეორე კუდიანი ელაპარაკება), ვაი, ეს მეორე!

პირველი კუდიანი. გლამისი ახლახან მოკვდა. მოვარდნილმა ნიაღვარმა ცხე-ნთან ერთად ჩაითრია და დაახრის.

მაპჩეტი. რა ხუმრობაა, ენას დაგაგლევთ, კუდიანი დებო.

პირველი კუდიანი. რაინდო მაჟბეტ, ღუნკანი ბანკოს უკმაყოფილოა, გლა-მისი რომ გაუშეა იმიტომ.

მაპჩეტი. საიდან იცით?

ვეორე კუდიანი. მას სურს ამ შარცხით ისარგებლოს. შენ მოგცემს ტიტულს, რომელიც ბანკოს აღუთევა, მიწას კი თვითონ მიითვისებს.

მაპჩეტი. ღუნკანი დიდსულოვანია, თავის სიტყვას შეასრულებს.

პირველი კუდიანი. შენ კი ერტერცოგი გახდები, ამ შხარის მზრდანებელი.

მაპჩეტი. ნუ ცრუობ. პატივმოყვარე არა ვარ. ჩემი პატივმოყვარეობა ჩემი ხელმწიფის ერთგული სამსახური უფროა.

პირველი კუდიანი. თავად გაბდები ხელმწიფე. ასეა ნაწინასწარმეტყველები. შენს შებლზე ვაწსკვლავს ვხედავ.

მაპჩეტი. შეუძლებელია! ღუნკანს შეიღი პყავს მაჟოლი, რომელიც კართაგენ-ში სწავლობს. ტახტის კანიონირი შეკვიდრე ის არის.

ვეორე კუდიანი. კიდევ ერთი შეიღი პყავს, რომელიც ახლა დიპლომს იცავს რაგუზში. ეკონომიკა და ზღვაოსნობის შეცნიერება შეისწავლა. დოლანბაინი პევია სახელად.

მაპჩეტი. არასოდეს გამიგია დოლანბაინზე რამე.

პირველი კუდიანი (მაკბეტს). ნუ ერდებით მისი სახელის დამასოვრებას, რა-ინდო მაჟბეტ! არაფერში გამოგადგება, ამას იქით მას აღარავინ ახსენებს (შეორე კუდიანს). ზღვოსნობას კი არა, ვაჭრობის საკითხებს სწავლობს, მათ შორის, ცხა-დია, ზღვით ვაჭრობის სკითხებსაც.

მაპჩეტი (კუდიანებს). უაზრო ბოდავა (დამნას ამოიღებს). აქედან დამეკარგით, კუდიანები! (დამნას სიცარიელეს ურტყაშს. იმის კუდიანების სიცილი, მათი შემზა-რავი ჩმები) ეშავის ნაშეირნო! (კუდიანები ქრებიან) სად დაიკარგნენ? მართლა კი ვნახე ისინი? მათ ჩმებს უუსმენდი კი? წვიმად და ქუხილად იქცნენ თუ ხეთა ფე-ვებად გარდაიქმნენ?

პირველი კუდიანის ხმა (ქალის ნაში ხმით). ქარი არა ვარ, არც სიზმარი, მშევნეორ რაინდო, მაჟბეტ. მაღვე ვნახავთ ერთმანეთს და შეიცნობ ჩემი ჩიბლის მთელ სიძლიერეს.

მაპჩეტი. კიდევ რას? (სიცარიელეს ხმალს მოუქნევს. ჩერდება). ეს რა ხმა-იყო? თითქოს მეცნო... რ, ამაო, ხორციელი ხარ? ხასე თუ გაქცეს? მითხარ საღა ხარ?

ხმა (მუსიკალურად). აქა ვარ, აქა ვარ, და შორსაც ვარ. ნახეამდის მაჟური. გაეპეტი. ვკანკალებ სულ მთლად. სიცოვისგან? ნესტისგან? თუ შეშექმნავთ ან იქნებ ეს ხმა ჩემში გაურკვეველ ნაღველს აღვიდებს? თუ თვალი მეტა? გრძელება (იცის იცის). არა, ესენი მხოლოდ ბილი კუდიანები იყვნენ და სხვა არავინ (ისევ იც ვლის ტონს). ბანკო! ბანკო! საღ დაიკარგე? იპოვე ურეში? სადა ხარ? ბანკო! (მარჯვინი გაღის).

(სცენა ერთხანს ცარიელია. გრიგალი გრძელები).

პირველი კუდიანი (შეორე კუდიანს). აი, ბანკოც.

გვორე კარგი. როცა მაკეტი და ბანკო ერთად არიან, ერთმანეთს ექებენ ან ერთმანეთს მისკეციან.

(სცენიდან გაუსვლელად პირველი კუდიანი მარჯვინი იმაღლება, შეორე შარცხინი).

სილრმიდან ბანკო გამოიდის).

განკო. მაკეტ! მაკეტ! (ვიოომ მაკეტს ეძებს). მაკეტ! ურეში ვიპოვე (იქით). კარგა დავსველდი! საბერძნიეროდ, წვიმა შეწყდა.

(შორიდან ძახილი ისმის).

ხმა, ბანკო!

განკო. მეძახის. კარგი იქნებოდა აქ მოეცადა. მოთმინება დაკარგა, ალბათ.

ხმა, ბანკო! ბანკო!

განკო. აქა ვარ, მაკეტ! შენ სადა ხარ?

ხმა (აზლოლან ისმის, მარჯვინიდან). ბანკო! ბანკო!

განკო. მოვდივარ, მოვდივარ, სადა ხარ? (მარჯვინი მირბის).

გვორე სმა (შეცვლილი. მარცხნიდან ისმის). ბანკო!

განკო (მარცხნი მიღის). სადა ხარ? მითხარ, შენამდე როგორ მოეიდე?

პირველი კუდიანის ხმა. ბანკო!

გვორე კუდიანის ხმა. ბანკო!

განკო. არა, შისი ხმა არ არის.

(ჟაღოვრულად მორთული ორივე კუდიანი თავიანთი საშალავიდან გამოვა. ვარჯვინიდან და შარტკინიდან ბანკოს შიუახლოებიან).

განკო. ეს რაღა მაიმუნბაბა?

პირველი კუდიანი. მოგესალმებით, რაინდო ბანკო, მაკეტის თანამებრძოლო!

გვორე კუდიანი. მეგასალმებით, ბანკო-მხედართმთავარო.

განკო. ვინა ხართ? ო, საძაველო ქმნილებები! ჩემგან რა გინდა? ქალებს რომ არ ჭევდეთ, საკუთარი თყვალით ნახვდით, როგორ გავორდებოდა თქვენი თავები, დამცირიან თავიანთი ჰესუსი.

პირველი კუდიანი. გული ნუ მოგიდის, მხედართმთავარო ბანკო.

განკო. საიდან იცი ჩემი სახელი?

გვორე კუდიანი. ვერ ელირსები ბარონ გლამისობა! მოგესალმებით, ბანკო!

განკო. საიდან იცით, ბარონ გლამისი რომ უნდა გაეხდე? საიდან იცით, რომ ბარონობას ვერ ველირსები? ნუთუ ხალხში დაგარდინილმა ხმებმა ტყემდე მოალწია? თუ ქარმა და გრიგალმა ღუნკანის ნაოქვამის ვქო აქამდე მოიტანა? რატომ ხართ დაწმუნებული, რომ შისი განზრახვისა რამე იცით, რომელიც ჯერ არავისოვეს გაუმტელია? თანაც არ შემიძლია ბარონი გლამისი გაეხდე → გლამისი ხომ ჯერ ცოცხალია.

პირველი კუდიანი. გლამისი ახლახანს დაიპრჩი, ის და შისი ცხვი მოვარდინილმა ნიაღვარშა ჩაიმორია და დააღრჩი.

განკო. რა სუმრობაა? ენას მოგაუდევათ, ჯაღოქარო დები!

გვორე კუდიანი. რაინდო ბანკო, ღუნკანი შენით უკმაყოფილოა: შენ გლამისი ხელიდან გაუშვი.

ბანები. ეს საიდანდა იციო?

პირველი კულიანი. შენი შეცდომით სურს ჩარგვებლის რომ უფრო გამჭვირვალეა დეს. ბარონ გლამისის ტიტულს მაკეტს მისცემს, მიწის კა თვითონ მიისაუზოდეს.

ბანები. მე კა ტიტული მეყოფა. რატომ უნდა დუქანის რომ ტიტული არ მომცემოდა? დუქანი დიდსულოვანია, თავის სიტყვას შეასრულებს. რატომ უნდა მისცეს მაკეტს გლამისის ტიტული? მე რატომდა უნდა დამსაჯოს? რატომ უნდა ხდეს მაკეტს ყველა პატივი, პრივილეგია?

მეორე კულიანი. მაკეტი — შენი ბედნიერი მეტოქეა!

ბანები. ჩემი ამხანაგია. ჩემი მეგობარია. ჩემი ძმაა. ის პატიოსანია!

ორივე კულიანი (მოშორებით გაღიან და სტუნვას იწყებენ). ეს ამბობს, რომ მაკეტი პატიოსანია! ეს ამბობს, რომ მაკეტი პატიოსანია!

ბანები. (დაშნას ამოილებს). ძლიერ მივხვდი ვინცა ჩართ, ურჩხულებო! ბებერო, უწმინდურ ჯადოქრებო. ჯაშუშები ხართ და ჩემთან ჩვენი ძვირფასი და მოწყალე ხელმწიფის — დუქანის მოგაგზავნეს.

(დღიულობს დაშნით განგმიროს ისინი. კულიანები გარმიან და ქრეპიან, პირე-ლი მარცხივი, მეორე მარჯვივი).

პირველი კულიანი. (ვიღრე გაქრებოდეს). მაკეტი მპრანებელი გახდება, დუქანის აღილს დაიჭერს.

მეორე კულიანი. დუქანის ტახტს დაიკავებს (ქრება).

(ზანკო დაშნას იქნებს, ცილინდრს მოაცველოს მათ, ხან შარცხივ გარმის, ხა-ნაც შარჯვნივ).

ბანები. სადა ხართ, ქუჩის ქალებო! ეშმაკის ნაშერენო! (სცენის შუაში დგება, დაშნას ქარქაში აგებს). შართლა კი ვნახე ისინი? მათ ხმებს ვუსმერი კი? წევიად და ქუცილად იქცნებ ზუ ხეთა ფესვებად გარდა ქმნენ. ჰალუცინაცია და მეტი არაფერი. მაკეტ! მაკეტ!

მეორე კულიანის ხმა. მისმინე, ბანები! (კულიანის ხმა ახალგაზრდული და შე-ლოდიური ზღება). კარგად მისმინე: შენ ხელმწიფე ვერ გახდები, მაგრამ მაკეტზე მაღლა ახვალ — მთელი დინასტიის ფუძემდებელი იქნები და ეს დინასტია ქვეყანაში ათას წელს იმედუებს. შენ გახდები მამა, პაპა და წინაპარი მეფეთა, ამით მაკეტი ტუ მაღლა დაგდები.

ბანები. განვეღ არ მომეკარო (სიცარისელეს დაშნას ურტყამს. ჩერდება). ეს რა ხვა იყო? თითქოს მეცნო... ო, ხმაო, ხორციელი ხარ? სახე თუ გაქვს? მითხარ, სადა ხარ?

ხმა. აქა ვარ, აქა ვარ! და მორსაც ვარ. კიდევ ვნახავთ ერთმანეთს და შეიც-ონო ჩემი ჯადოს მთელ სიძლიერეს. ნახვამდის ბანები!

ბანები. ვანკალებ სულ მთლად. სიცივისგან? ნესტისგან? თუ შიშისგან? ან იქნებ ეს ხმა ჩემში გაურკვეველ ნაღველს აღვიდებს? თუ თვალი მეცა? (ტონს იც-ვლის) არა, ესენი მხოლოდ ბილწი კულიანები იყვნენ და სხვა არაფერი. ჯაშუშები, ინტრიკანები, ცურუქებულები. ეს მე ვიქნები მეცეთა მამა? ჩემს საყვარელ მბრძანებელს ვაჟები ხომ ჰყავს. მაკლი კართაგენში სწავლობს. ტახტის კანონიერი მემ-კვიდრე ის არის. ღოლანბაინმა სულ ახლიანს რაგუში დილომი დაიცვა და დაა-მთავრა უმაღლესი კომერციული სკოლა. ცარიელი ბოდვაა მხოლოდ, ამაზე ფიქრიც არ შეიძლება..

(მარცხინიან მაკეტის ხმა ისმის).

მაპჩერის ხმა. ბანები! ბანები!

ბანები. მაკეტის ხმაა. მაკეტ! აი, მაკეტიც!

მაპჩერის ხმა. ბანები!

ბანები. მაკეტ!

(მარცხინივ გაიქცევა, საიდანაც მაკეტის ხმა ისმის, სცენა ერთხანს ცარიელდა.

განიათება იცვლება. სინათლე ნელა ავსებს შთელ სცენას. სიღრმეში იზრდება ძალი კაშაშა მთვარე, რომელიც დიდი ვარსელავებით არის გარშემორტყმული კარგი იქნებოდა ირმის ნატრომის თანავარსკვლავების გამოსახვაც, რომელიც კუტანის დიდ ტრევას ემსავასხმა.

მოქმედების განვითარებისას დეკორაცია უფრო ნათლად უნდა გამოჩნდეს. სიღრმეში ნებ-ნება უნდა გამოიკვეთოს კოშის კოტური. კოშის პატარა სარკ-შელში სინათლე უნდა აენთოს. სცენაზე აქტივორები იქნებიან თუ არა, მნიშვნელობა არა აქვს, დეკორაციამ უნდა ითამაშოს (შემდეგი სცენა შეიძლება დარჩეს ან ამოვარ-დეს).

შარჯვნიდან შარცხნივ სცენას მდგრად დუნკანი გადაჭრის.

როგორც კი ერცჰერცოგი შარცხნივ შიიშალება, სცენაზე იგივე შიშართულებით დევი დუნკანი გაიღლის და ქრება.

ასევე უსირუობ, ოლონდ საპირისპირ მიმართულებით, გაიღლის მაკეტიც. შარჯვნიდან შარცხნივ ჩუმად გაიღლის მანკოც.

შარჯვნიდან შარცხნივ ჩუმად გაიღლის მანკოც. საპირისპირ მიმართულებით სცენა გადაჭრის ვიღაც ქალი.

(ასე შეორია, ქალის გავლის სცენა აუცილებლად დასატოვებელია). ერთხანს სცენა ცარიელდება. სიღრმილან ბანკო გამოდის).

განკორენებული განზრას მოაწეუს. სიმართლე თქვა კუდიანმა? მაგრამ საიდან უნდა სცოდნოდა? რომელ კარისკაცს შეეძლო ეთქვა? თანაც ასე სწრაფად! ნუთუ ზებუნებრივი ძალის ნიჭით არის დაჯილდობებული? ან სსვა რომელიმე ძალით? იქნებ, ის ზესისწრაფე აღმოაჩინა, რაზეც მითები გვაუწევებინ. შისი შემწეობით, თურმე შორ მანძილზეა შესაძლებელი დიალოგი. ან იქნებ, სარკეთა სისტემა გამოიგონა, რომელიც შორეულ გამოსახულებებსა და სახეებს აიკუთხავს, და მათ ისე ახლოს ვხედავთ, თითქოს აქვე გვერდით არიან და ველაპარაკებითო. ან ისეთი სათვალე აქვს, სიადანაც ასეულ ათასობით მიღწევ ხედავს ირგვლივ კულაფერს და ჩერენამდე აღწევს ცოცხალი გამოსახულება იმის, რაც ხდება. ანდა ისეთ ხელსაწყოებს ფლობს, რომელიც სმენას ამასკილებს და წარმოუდგენელ სიფაქისებმდე დაპყავს? სულ ახლახანს ერცჰერცოგის ერთმა ოფიცერმა გლამისის სიკვდილი და ჩემი შერისხეა მაუწევა. ეგებ, მაკეტის მოწყობილი ინტრიგია? იქნებ, ჩემი ერთგულ მეცობარი და თანამზადვრ მხოლოდ პატარა ინტრიგანია? ნუთუ დუნკანი იმდენად უმაღლერია, რომ დაიკიტა რა საფრთხეში ვიღებთ თავს, ის რომ დამეცვა და გადამერჩინა? ნუთუ არაეს ნდობა არ შეიძლება და ძმისაც უნდა გეშინდეს, ერთვული ძალისაც და თვით დვინინაც? პატისაც, რომელსაც ვსუნთქვა? ო, არა, მაკეტს ძალის ვიციობი, მის პატიოსნებასა და სათოებიში უჭირა არ უნდა შემეპაროს. უდავოა, დუნკანმა თვითონ მიიღო გადაწყვეტილება და არავის შთაუგონებია. თვით ეს გადაწყვეტილება ამას. აღმართ, მაკეტმა ჯერ არაფერი იცის, როცა გაიგებს — უარს იტყვის, ცხადია (შარცხნივ მიღის, მერე ისევ სცენის შეაგულ უბრრნება) ეს ეშმაკის ნაშერნნ სივრცეში ჭირერენ კულაფერს. ნერაც მომავლის კითხვა თუ შეეძლიათ? ხომ მიწინასწარმეტყველეს, ჩემგან წამოვა თურმე გრძელი სამეფო დიანასტრია. უცნაურია... უაზრობაა! უმჯობეს იქნებოდა, მეტი ეთქვათ. იქნებ, მართლა რაღაც იციან? კარგი იქნებოდა მენახა ისინი მაგრამ აღარ არიან. ხომ იყვნენ! (მიღის შარცხნივ).

(შარჯვნიდან მაკეტი გამოჩინდება, გამოჩენამდე სპაშალლა იძახის).

განკილი. ხმა. ბანკო! ბანკო! (ხმა ახლოვდება. ძაბილს აღრეულებს). ბანკო! მარჩეობი. სად დიკარგა ეს პირუტყვი? მითხრეს, საღდაც აქ არისო.

გინდა მოველაბარაკო. ერცჰერცოგის მოციქულმა სასახლეში გამომიძახა. ხელმწიფუმ მითხრა, გლამისი მევდარიან და მისი ტიტული მე მიმოძა, მიწები კი არა, კულინების წინასწარმეტყველება სრულდება. ვცალე დუნკანი დამერწმუნებინა, რომ ბანკოსთვის ტიტული არ წავრომია. ვცალე შთამეგონებინა, რომ ბანკო ჩემი საუ

კეთესო შევიმარია, რომ რისპეციას არ იმსახურებს, რომ ეგი თავისი ბატონის ჟურნალი მსახურია. მან კი მოსმენაც არ ისურვა. თუ ტიტულის მიღებას დაუთანხმებავდა მის, მაშინ შეიძლება ჩემი ძვირფას თანამებრძოლის — ბანკოს სიკურისტული ზღვისა მისამართობა რდო. თუ უარს ვიტუვი, მაშინ ერცერცოგის გულისწყრიმას დავიმსახურობ. მაქვეს კი უფლება არ დაეცმორჩილო? როცა ოში მგზავნის ხმა ვემორილები, უნდა დაუემორჩილო მაშინაც, როცა მაჯილილობს. უარის თქმით დავამცრებ. უნდა ავუსტრია განკონ... რომ, ბარონ გლამისობა მხოლოდ ტიტულია და არა სიმძილე, რადგან უნგარი მთელ მიწებს თავად იტოვებს. სიმართლე რომ ითქვას, ბანკოს ნახვა კი შექმნავთ, მაგრამ უფრო მოცდა მჭირდება. ძელ მდგომარეობაში ვარ. როგორ გაიგეს ამ კუდიანებმა ეს ყველაფერი? აღსრულდება კი სხვა წინასწარმეტველებაც? ასე მგრინა, რომ შეუძლებელია. სასურველი კი მათი წინასწარმეტველების ლოგიკაში შეღწევა. როგორ ხსნიან მიზეზ-შედევობრივ კავშირს, რომელიც ტახტზე აიყვანს? კარგი იქნებოდა მათი მოსმენა! თუნდაც იმიტომ, რომ მათვის დამეტინა.

(მიღის მარცხნივ).

(რამდენიმე წელს ცენა ცარისელია.

შარცხნიდან პეპლების შეკრი გამოწენდება, ნათელი ფერის კოსტიუმი და ჩალის ჭედი (შლაპი) ასურავს, ხელში ჩიგანბადე უჭირავს. შავი ულაში აქვს და ლორნეტი უყავია. ორ პეპლებს მისდევს, მესამეს ეწევა და მარჯვნივ გარდის.

შარჯვნიდან გარდის.

შარპი. ეს კუდიანები სად დაიყარენ? გლამისის სიკედილი მიწინასწარმეტველებს და აღსრულდა. მიწინასწარმეტველებს, ბარონ გლამისის ტიტულს წაგროშევერ, რომელიც სამართლიანად მე მეცეთვინს. ისიც მიწინასწარმეტველებს, რომ ჩემპი წამოვიდოდა თავადთა და მეცეთა დინასტია. საიდან გაიგე? აღსრულდება კი ჩემი ოჯახის მომავლის წინასწარმეტველება? სასურველი კი მათი წინასწარმეტველების ლოგიკაში შეგწევა. როგორ ხსნიან მიზეზ-შედევობრივ კავშირს, რომელიც ტახტზე აიყვანს ჩემს შთამიმავალ? კარგი იქნებოდა მათი მოსმენა, თუნდაც იმიტომ, რომ მათვის დამეტინა (მიღის მარცხნივ).

(ცენა ერთხანს ცარისელია. მარცხნიდან მაქეტები გამოჩინდება. მირველი კუდიანი, რომელის გამოჩინაც შეუმჩნეველი უნდა დარჩეს, მარჯვნივ იმაღლება).

აირველი კუდიანი. (მაქეტს ხრინწიანი ხმით მიმართავს). მაკეტი, ჩემი ნახეა გირდოდა (ცროვეტორი) კუდიანს ანათებს. ის კუდიანი გირდო, ჩატული, კუშიანია, ხმაც მეცაშვი აქვს, თავკაუჭა ჯოხს ეყრდნობა, ჭალარა, ჭუჭყანი, გაჩერილი თმა მოუჩანს). მოგეასამეტი, მაკეტ!

ვაჩერი (მოულოდნელობისგან შეკროვა და დაშინის ტარს სტაციონ ჰელს), აქა ყაჩ შეჩერებულო?

აირველი კუდიანი. ხომ დამიძახე? აი, აქა ვარ.

ვაჩერი. ბრძოლის კუდზე არ მშინებია. არ მშინებია ყველაზე მაშაცი რაინდის. ისიც მომზდარა, გამივლია ცეცხლმოდებული ტყის ცეაგულში. ერთხელ ჩასაძირად განწირული საფლავმანო გემიდან ზღვაში გადავხრი და პირდაპირ ზეიგენების ხახში აღმოვჩნდი. მანვილით ვხოცე და არ შემშინებია. მაგრამ ამ ქალის ჩრდილს დაიიახავ ან ხმას გავიგებ თუ არა, თმა ყალიბზე მიღება. გოგირდის ხწინი შეუძინე და მაშინვე დაშინას ვრაცებ ხოლმე სელს. დაშინა ხომ უფრო შეტია, ვიღრეი იარალი, დაშინა — ჯვარია (კუდიანის). გამოიცანი: შენი ნახვა მინდონა.

(შეძლევი რეპლიკის ღროს მეორე კუდიანიც უნდა გამოჩინდეს. ვეორე პირველისგან ოდნავ მოშორებითაა, მათი გამოჩინის რაღაც იჩტერვალი უნდა იყოს. მეორე კუდიანი წელა მოძრაობს შარცხნიდან მარჯვნივ და ზოლობ პირველის გამოშევი განათებულ დაგილამდე უნდა მივიღეს. პირველი კუდიანის გამოჩინა უცირად უნდა მოხდეს — პროფესიონის სინათლე მისკენ უნდა მიემართოს და ისე გამოჩინდეს.

შეორე კუდიანის ფიცხურა ნელ-ნელა უნდა გამოიყენოს: ჯერ გამოიწვეოს: ჯერ გამოიწვეოს: ჯერ გამოიწვეოს:

უნდა მერე მსრუბი, სხეული და თავიაუჭა ჯოში. სინათლის სხივით გადაღებული მიწითოა.

შეორე კუდიანი უკანა უტესრაციაშე პროცესითდება).

პირველი კუდიანი (შეგბერს). შენი ძალილი გავიგვე. ისევე კარგად მესმის აზ-რთა გაგება, როგორც მათი წაკითხვა. ვიცი, რას ფიცხურის და რაც შეინთვისა თქვი. გინდა დაიკერო, ვითომ იჩიტომ მომიზმე, რათა დაცინო, თვითონვე გამოიწუდი, რომ გეშინია. ეშმაკმა წაიღის, გამზედულად, დიდო მხედართმთავარო! რისი გაგება გსურს?

შაპჩიტი. შენი სიტყვებით თუ განვსჯით, თავადაც იცი უველაფერი ჩემზე რეკლამა.

პირველი კუდიანი. რაღაცა ვიცი, რაღაცა არა. ჩევენი ცოდნა შეტბუდულია. შაგრამ შეტბო მეტობიდ არის გამოხატული, რომ შენში მაღა ჰატემისუვარება გამოილვიძებს. ჯერ ამას ვერ ხედები, მაგრამ ეცვი შენი სიცრუე და სიყალება.

შაპჩიტი, ერთი რამე მსურს — ვემსახურო ჩემსკ ხელმწიფეს.

პირველი კუდიანი. სისულელეს ნუ ჩიახავ!

შაპჩიტი. განდა დამარტინონ, რომ შე — მე არ ვარ? არაფერო გამოგიყავ!

პირველი კუდიანი. როცა მას აღარ დასჭირდები, შენს სიკვდილს მოითხოვს.

შაპჩიტი. ჩემი სიცოცხლე მის ხელშია.

პირველი კუდიანი. შენ კა იარაღი ხარ შის ხელში. თავადაც გახსოვს, როგორ გაიძულა კანდორთან და გლობისთან ზრდოლა:

შაპჩიტი. ის მართალი იყო. კანდორი და გლამისი შეამზოხენი იყვნენ.

პირველი კუდიანი. გლამისის მთელი მიწები შან შიითვება და კანდორისაც ცემევარი,

შაპჩიტი. უველაფერი მბრძანებელს ეკუთვნის. თავად იგი და უველაფერი რაც შის აქვს, ჩენებ გვერულობის. და ის უველაფერს განაცემს.

პირველი კუდიანი. მისი შეახურები უველაფერს ითვლიან.

ვიორე კუდიანი. პატიო-პი!

შაპჩიტი (შეორე კუდიანის შეამზოხენს). ეს საიდანდა განიდა?

პირველი კუდიანი. დაშინის ხმარებაც კი არ იცის.

შაპჩიტი. ამა ამისი რა გაგებება?

პირველი კუდიანი. კუელის ოშეი აგზავნის, თვერთონ კი ბრძოლა არ შეუძლია.

შეორე კუდიანი. უპრალო, მშიშორა, მორჩია და გათავდა!

პირველი კუდიანი. სამაგიკროლ, სხვისი ცოლების მისაკუთრება შეუძლია.

ვიორე კუდიანი. ისინი — საურთო საკუთრების ნაწილია, მაშასადამე, მისი სა-გურიემაცაა.

პირველი კუდიანი. შას სამსახური არ შეუძლია, სამაგიკროლ იცის როგორ აიძულოს სხევები ემსახურონ მას.

შაპჩიტი. აქ იმისთვის არ მოვსულვარ, რომ თქვენ სიცრუე, ცილისწიმება ვისმინო ცალკე.

პირველი კუდიანი. თუ ჩენ სხვა რამე არ შევვიძლია, რაღად მოგვიზმე?

შაპჩიტი. თვითონ არ ვიცი, სულ დავიძენი.

პირველი კუდიანი. შამინ წაღი, მაკეტი.

ვიორე კუდიანი. თუ არ გამოტერესპის...

პირველი კუდიანი. ვხედავ, ყოფილი ღაიზე ჩავე. ვხედავ, არ წაზვალ.

ვიორე კუდიანი. თუ შეინთვის ასე იოლია...

პირველი კუდიანი. თუ შეინთვის ასე იოლია...

ვიორე კუდიანი. ჩენ გავკრებით.

შაპჩიტი. დარჩით, ეშმაკი ნაშირნო. მსურს უველაფერი შევიწუო.

პირველი კუდიანი. თავს დაუუზლე. ამ წერთში თავს ვერ ფლობ კარგად.

მეორე კუდიანი. იარაღს, რომელიც არ სჭირდება, განხე გაისურის. შემ ჟოზ
ალდებულად ემსახურე მას.
მირველი კუდიანი. გველა სძულს, ვინც მისი ერთგულია.
მირველი კუდიანი. მინდობად მიიჩნევს.
აირველი კუდიანი. ანდა რევენურებად.
მირველი კუდიანი. მხოლოდ იმას სცემს პატივს, ვისაც საყადრისი პასუხი შეუ-
ძლია გახცეს.

მაპგეტი. და ამარცებს. მან გამარჯვა ამბოხებულ გლამისა და კანდორსე.
აირველი კუდიანი. მათზე მაქატმა გაიმარჯვა და არა იმან.
მირველი კუდიანი. შენამდე მისი ერთგული მსახური და მხედართმთავრები
გლამისი და კანდორი იყვნენ.

აირველი კუდიანი. მას არ მოსწონდა მათი დამოუკიდებლობა.
მირველი კუდიანი. და ცველაფერი წაართვა, რაც მისცა...
აირველი კუდიანი. მშვენიერი მაგალითია დიდსულოვნების!
მირველი კუდიანი. ამაყი კაცები იყვნენ გლამისი და კანდორი.
აირველი კუდიანი. კეთილშობილიც. ღუნკას არ შეეძლო ამის ატანა.
მირველი კუდიანი. და შამაცნცც.

მაპგეტი. მე არ გავსდები მეორე გლამისი, არც კანდორი მეორე. მათზე გა-
სამარჯვებლად კი არ არსებობს მეორე მაქატი.
აირველი კუდიანი. რალაცის მიხედვრას იწყებ.
მირველი კუდიანი. პი-პი-პი-პი!

აირველი კუდიანი. მაკეტი, თუ რაშეს არ ღლონებ, ის ხელსაყრელ წუთს და-
ელოდება და სხვას იპოვის.

მაპგეტი. საკუთარი ლირსებისთვის ჩირქი არ მომიცხა.
მხოლოდ ხელმწიფეს ვემორისილებოდი. ასეთი კანონი უფალმა შოგვრა.
მირველი კუდიანი. საკუთარ ლირსების ჩირქი მოსცე, რაღაც თანასწორო და-
ხოცე შენი.

აირველი კუდიანი. მათი სიყვილი შენს სასიყვთოდ არა ყოფილა.
მირველი კუდიანი. ღუნკას შეეძლო მათთვის უთხოვა დამარება, რომ შენს
წინააღმდეგ გამოელამერა.
აირველი კუდიანი. შენსა და ტახტს შორის წინააღმდეგობა ალარ არსებობს.
მირველი კუდიანი. გამოტყდი, ტახტზე ხომ იცნებობ?
გაპგეტი. არა.

აირველი კუდიანი. საკუთარ თავს ნუ ატყუებ. ლირსი ზარ მეტობისა.
მირველი კუდიანი. ამისთვის ხარ დაბადებული. ვარსელავები ასე შეტყველებინ.
მაპგეტი. ცდუნების დამრეც გზაზე მიხმობთ. ვინა ხართ? რა მიზანი გაქვთ?
ცოტი დარჩა, თქვენს ხაფანგში არ მოვხედი, მაგრამ დროშე შევჩერდი. უკან და-
სიკრი!

(კუდიანები უკან გატტებიან).

აირველი კუდიანი. მოვედით, რათა თვალი აგიშილოთ.
მირველი კუდიანი. რომ დაგეხმაროთ.
აირველი კუდიანი. მხოლოდ სიკეთე გვინდა შენთვის.
მირველი კუდიანი. დაუ, იშეიმოს სამართლიანობაშ!
აირველი კუდიანი. ეს იქნება ჭეშმარიტი სამართლიანობა!
მაპგეტი. უფრო და უფრო უციური ჩდება ეს საქშე.
მირველი კუდიანი. პი-პი-პი-პი-პი!

მაპგეტი. მართლა სიკეთე გინდათ ჩირთვის? თან სამართლიანობაზე მეღამა-
რავებით? თქვენ, ბებერო მახინჯონ, უსინდისო უზნეო კუდიანო, ოქვენა ხართ
შეად, რომ შესწიროთ ცველაფერი ჩემს ბედნიერებას? პ-პ-პ-პ-პ!

მირველი კუდიანი. დიახ პი-პი-პი-პი-პი.. — ცხალი!

- პირველი კუდიანი. (სმის შეცვლას იწყების). ჩეენ ხომ გვიყვარჩარ, მაკეტი! ვეორე კუდიანი, ამას ხომ უკარჩარ (სმის იცვლის). ისევე ძლიერ უკუნისანი როვორც სამშობლო, მართლშაკულება, ხალხთა აყვავება.

პირველი კუდიანი. (მელოდიური ხშით). ღარიბებს დაზმარება უნდათ, გაკოტ-რეტულ ქვეყანაში შშეიძობის დაზმარებაა საჭირო.

მაკეტი. გვინი, ეს ხშა მცნობა.

პირველი ჩედიანი. გვიცნობ, მაკეტ.

ვეორე კუდიანი. დაშნ ქარქაში ჩააგეტ (შაკეტი ემორჩილება) ახლა კარგად შექცევა თვალინი კარგად გაახილე და უზრიც განახენე!

(მეორე კუდიანი პირველის ირგვლივ ტრიალებში, თოვქოს შეღოცის ჩიტუალს ასრულებსო. ჯერ თუ სამჯერ მეხტება, მერე სტომა დაზვეწილ ცეკვაში გადადის, გარეგნულადაც ორივე ნელ-ნელა იცვლება, ზოლის ცეკვა ნელღება).

ვეორე კუდიანი (ტრიალებს პირველის ირგვლივ).

(შეორე კუდიანი პირველის ფლის სტაცებს ზელს და შორს ფადაუკლებს).

იქმიდე წელში მოსრილი პირველი კუდიანი გაიძართება. პირველი კუდიანის გარეუასხევის სცენის შეაში ხდება, მის ფიგურის პროფესიონის უნდა ანათებდეს. მე-ირე კუდიანი ტრიალით გადაკეთს განათებულ ზონას და პირველს უახლოვდება; როცა მორგება, ჩაბეჭდებულ ზონაში გაძინა. შაკეტი აღნავ მოშორებით, სიჩრე-ჯერ ინ ნახევარისინდებულები დგას. ჩანს, ოდნავ ხტის ისცი, როცა მის წინ ჯადოს-ნობის სცენა თამაშდება. მეორე კუდიანი თავის თავკუჭა ჯონს ისე იყენებს, როგორც ჯადოსნურ ჯონს. ჩამდენჯერაც შეასტებს პირველ კუდიანს, იმდენჯერ რაოდ გამდაქმნა ჩდება.

ცალია, ჯადოქრობის ყველა სცენა მუსიკის თანხლებით შიდის. სცენის ჟა-საქანიაში კარგი იქნება არათანაბარი, წევერილი მელოდია).

მეორე კუდიანი. Ante, apud, ad, adversus... (ჯორით პირველ კუდიანს ეს-უბა, რომელსაც ძველი მოსახამი ჩამოსუარდება და კისეუ ერთი ძველი შოსახამი ვამორჩინდება). Circum, circa, citra, cis... (ისევ შეეხება ჯონის პირველს, რო-შეესაც შეორე ძველი მოსახამიც ჩამოსუარდება, გამოსუჩინდება ძველი შალი, რო-შეეციც უსლიდონ ტერფამდეა გახევული). Contra, erga, extra, infra... (გასწო-რება უერს იცვლის თავიადაც). Inter, intra, juxta, ob... (აგრძელებს პირველის ორგვლივ ტრიალს, ხოვთეს ჩიტოსნის). Penes, pone, post et praeter...? (ძველ შალს ჩამოგდება. შალის ჭრები აღმოჩნდება ძალან დაშანი, ოქროსტრად მოელეა-რე, კაშიაშა ჭრებით დამშვენებული კაბა). Prope, propter, per, secundum... (ზესკერა უერთ შეღობილი ჩდება. მეორე კუდიანი პირველს წევერიან ნიკაბს ჩამო-გდებს). Supra, versus, ultra, trans... (პირველი კუდიანი ღილინს იწყებს, რა-მდენიმე ნოტს ღილებს და ტირილით მღერას. სინათლეზე სახე და შეკე კარგად უჩ-ანს. ჩერტება, ნახევარისინდებულები პირველის უკან მდგარი მეორე კუდიანი თავკუ-ჭა ჯონს გადავდებს). Video meliora, deteriora sequor³

შაკეტი (გატაცებით, ტრანსში). Video meliora, deteriora sequor.

(შეორე კუდიანი პირველის ირგვლივ ტრიალებს).

პირველი კუდიანი და მაკეტი (ერთად). Video meliora, deteriora sequor.

პირველი და შეორე კუდიანი.

პირველი კუდიანი, შეორე კუდიანი და მაკეტი.

(შეორე კუდიანი პირველს ნიღაბის ნარჩენს ჩამოგლებს — წაგრძელებულ ცეკირს და იმასთაც, რაც თმას უფარავს, აგრძელებს ტრიალს. პირველ კუდიანს სე-ლში სკიპტრას ჩასჩინს, თავზე გვირვეინს დააღვამს. პროფესიონის შეუტე პირვე-ლი კუდიანი შარაგანდებით მოსილი დგას. მეორე კუდიანი უკან გაეღლისა ნიღაბსა და ძველ ტანისაცმელს იშორებს. პირველი კუდიანი ლელი დუნკანი აღმოჩნდება, მოტლი თავისი შეწყინებულებითა და სიღლაშანით. მეორე კუდიანი კი მისი შესაძლუ-მდებარებელია. უსეც დაშანი და აქალაგზრდა ჭრილი).

მაგრეტი. თქვენი უდიდებულესობა! (ფერსთოთ დაუვარდება).

(თუ არ გამოვა, რომ მესაიღუმლებ ლედი ღუნკანს პატარა სკამი დაუდგას შეუცესი ვარიანტი იქნებოდა), მაშინ ლედი ღუნკანზა რამდენიმე ნაბიჯი უჩიტესებობა დადგას მარჯვინივ, საღაც უკვე გვას პატარა სკამი, ოდნავ უკუცვლით შედ აეიდეს და მთელ თავისი დიდებულებით გამოჩინდეს. მესაიღუმლეს მისი შევიტი უნდა ეჭი-იროს, ლედი ღუნკანი ვარემოსილია მრწყინვალებით. მაგრეტი ჩვება და ისევ ემ-სობა ლედი ღუნკანის უქსთან).

მაგრეტი Mirabile visum! ო, დედოფალო!

(მესაიღუმლე ერთი გაკვრით ჩამოგლეჭს ლედი ღუნკანს შრწყინვალე ტანისა-ცელს. იგი აქლა შეკაშებებ ზიკინგბით გვას, წითელ-ზევი შოსახამი შჩრებზე აქვს შორული, ხელში სკირტა უჭირავს და მესაიღუმლის მიწვდილი ჰანგალი).

მესაიღუმლე (ლედი ღუნკანზე უჩიტენებს). In naturali bus.

მაგრეტი. თქვენი მონა გავხდებოდი, სამოვნებით.

ლედი ღუნკანი (მაგრეტს ხანჯალს გაუწვდის). ეს მხოლოდ შეწერა დამიკი-დებული. გეურს ჩემი მონა იყო აი, შენი პატივმოყვარეობისა და ამაღლების იარა-ღი (სირენის ხმა). თუ გსურს და გინდიგარ, გამედულად იმოქმედე და გამომართვი ეს იარაღი. საკუთარ თავკ დაეხმარები და ჯოჯოხეთიც დაგეხმარება. საკუთარ თა-ვში ჩაიხედე — შეწი სურვილი ისრდება, უწინ ფარული პატივმოყვარეობა ცეც-ლოვან ალად ფიცხდება. ამ ხანჯლით ღუნკანი უნდა მოკლა. მაშინ მის ადგილს და-იყავებ ჩემს გვერდით. მე შენი სატრიუ გაიხდები, შენ კი ჩემი ბატონი. ამ ხანჯ-ლის პირიდან სისხლის ლაქა არ წიაშლება — იგი მუდას გაგახსენებს ამ გამარჯვე-ბას და სხვა გმირობებს შთაგაონებს, რასაც ორივე დიდების სახელით ჩაიდენ (დაუკინებს).

მაგრეტი. ო დედოფალო...

ლედი ღუნკანი. ისევ მერყეობ, მაკეტ?

მესაიღუმლე (ლედი ღუნკანს). გადაწყვიტოს! (მაგრეტს). გადაწყვიტე!

მაგრეტი. რაღაც სინდისი მექნენის, დედოფალო... ნუთუ შევძლებთ...

ლედი ღუნკანი (მაგრეტს). ვიცი, მამაცი ხარ, მაგრამ უმარიცესიც ზოგჯერ სისუსტეს, ანდა სიმზდალეს იჩენონ ხოლმე. განსაკუთრებით მაშინ, თუ დიდი სი-დისი აქვთ. ეს კი სასიკვდილო ავადმყოფობა! იმქურნალე? მაშინ არ გეშინოდა, როცა სხვისი ბრძნებით ხოცავდი. ახლა შეიძლება შიშმა გაგრეხოს. ჟურულე იყი და მე გადმომეცი. მსურს დაგამშვიდო და აღგითქვა: ქალისგან შობილი ვერც ერ-თი მამაცაცი შენთან შექმას ვერ შეძლებს, ვერც ერთი არმია ვერ დაამარცხებს შენს ჯარებს, თუკი შეწერ ტყე არ წამოვა,

მესაიღუმლე. რაც სრულიად შეუძლებელია (მაგრეტს). შთაგაონე საკუთარ თავს, რომ ჩევნი მხარის გადარჩენა გსურს. ორიევ ბედნიერ ახალ სამყაროს შექ-მით და ადამიანებიც უკეთესნო გახდებიან.

(სცენაზე წელ-წელა საბნელე ჩამოწევება. მაგრეტი ლედი ღუნკანის უქებობან ემზობა, ახლა მხოლოდ ლედი ღუნკანი ჩანს თავისი ელვარე სიჩირელით. ისმის მე-საიღუმლის ხმა).

მესაიღუმლე. Omnia vincit amor!

(ცცნაშე სრული სიბრუნვა).

• • •

სასახლის დარჩაში. თუდოური და შარქი.

ოზიცერი. მისი უგანათლებულესობა დაიღალა. მისი უგანათლებულესობას თქვენი მიღება არ შეუძლია.

ბანერ. ხელმწიფე იცის რატომ მოვედი?

ოფიციალი. აფესენი, მაგრამ ამბობს, რომ უკელაფერი გადაწყვეტილია. მათ გლამისის ტიტული მაკეტს უშობა. და არ შეუძლია თავისი გადაწყვეტილი მეცნიერებების შეცვლა. ხიტუფის კაცია.

განცო. და მანც...

ოფიციალი. ასევე გადაწყვეტილი.

განცო. ცის, რომ გლამისი დაიღუპა, დაიხრჩო?

ოფიციალი. დაას, თვითონ მოვახსენე. თუმცა, თავადაც იცოდა უკვე მსახურდა ქალმა ლედი დუნკანს უამბო, თურმე.

განცო. მაგრა რამაც საქმე? უნდა მომცეს, რაც აღმითვეა. ტიტული არ მიწვდინ. ან ერთიცაც და მეორეც...

ოფიციალი. რის გაეცემას მიბრძანებო? მე ხომ არაფერი შემიძლია.

განცო (ცნობა და ყვირის). შეუძლებელია! ვერ შეძლებს, ასე მომექტებს (შარჯენიდან დუნკანი გამოჩინდება).

დუდეანი (შანკოს). რა ხმაურია?

განცო. ხელმწიფევე...

დუდეანი. არ მიყვარს, როცა ხელს მიშელიან. კიდევ რა გნებავთ?

განცო. ჯილდო აღმითვეთ, როგორც კი გლომისს დავიჭირდით მკვდარსა თუ ცოცხალს.

დუდეანი. სად არის, აბა, — მკვდარი თუ ცოცხალი? ვერ ვხედავ.

განცო. ხომ იცით, რომ დაიპირჩი.

დუდეანი. სმები დაის მხოლოდ. თქვენ დაამტკიცეთ.

განცო. სხეული გაემზრა და წყალმა პატარა მდინარიდან დიდში გაიტაცა, მერე შორს = ოკეანეში.

დუდეანი. გაემგზავრეთ ნავით.

შანცო. ზევინმა შესანსლა.

დუდეანი. დანა აიღოთ და მუცელი გაუფატრეთ.

განცო. რამდენიმე ზევინმა ნადავლი გახდა.

დუდეანი. ყველას გაუშერით შეცელი.

განცო. სიცოცხლე გავწირუ, მემბონეებისგან რომ გადაშერჩინეთ.

დუდეანი. მაგრამ სიცოცხლე არ დაგიკარგავთ.

განცო. უკელა თქვენი მტერი დავხოლე.

დუდეანი. დაას, გეონდეთ ვე სიამოენება.

განცო. შემეძლო უიმისოდაც გამეძლო.

დუდეანი. მაგრამ ვერ გაძელით.

განცო. ხელმწიფევე...

დუდეანი. არაფერიც არ ვიცი. არც მსურს ვიცოდე. გლამისს ვერ ვხედავ. არის „corpus delictus“???

განცო. გლამისის სიკვდილის გარეშემოქმედა ცნობილია. მისი ტიტული მაკეტი შეიცილო.

დუდეანი. განა ანგარიში უნდა ჩიგაბაროთ?

განცო. უსაშაროლობა მოხდა.

დუდეანი. ეს ჩემი განსასჯელია. სხვა მეამბოხეებიც გამოჩინდებიან, ქონებას წავართმევ და შენთვისაც რაღაც მოიძებნება მომავალში.

განცო. უკვე აღარ მსურს დაგიჯეროთ, ხელმწიფევე.

დუდეანი. როგორ. მიმუდავთ?

განცო. ე, ღმიეროთ! ეს უკვე შეტისმუტია!

დუდეანი (ოფიციალის). აქედან მასპინანეთ, ეს ვაებატონი!

ოფიციალი. (თავი სსე მოაქვეს თითქოს ბანკოს უნდა ეძეროს და უჟებად ყვითას). აცხად!

დუნეანი (ოფიციერს). ხელს წუ პკრავთ. ესეც ჩევენი მეგოზარია. დღეს იქნება
ვიულა, შავრამ არა უშავს, გაუელის, ოდესმე ამასაც გაუძირთლებს, ურუვნელი
გაცო. (მიღის). უს უკვე მეტისმეტია.

დუნეანი (ოფიციერს). ვერ გამიგია, რა ბზიძემ ჩივებია, განა მე არ აღვუთევი
ზარონის ტიტული? ამან კი მამულებიც მოინდობა. მამულები მე შეკუთხნის, ამ ახე,
ფხიზლად უნდა ვიყოთ, ძალიან ფხიზლად — ის შეიძლება ძალიან სახიფათო გან-
დეს.

ოფიციერი. (სელს დაშის ვადაზე დაიღებს). ვასაგებია, სელმწიფევო.

დუნეანი (ოფიციერს). არა, არა, აჩქარება რა საჭიროა. უცბად არა. მიგვია-
ნებით. თუ საშიში გახდება... გინდა მისი სამფლობელოს ნახევარი და ტიტული?

ოფიციერი (მტკიცედ). დიახ, სელმწიფევე! თქვენს მირანებას ვემორჩილების

დუნეანი. შენც ხომ პატივმოყალრ ხარ. ცხადია, ისიც გინდა, მაბეტს წავარ-
უა ტიტული, სიმდიდრე და შენ მოგცე, თუდაც ნაწილი.

ოფიციერი (მტკიცედ). დიახ, სელმწიფევე! თქვენს ბრძანებას ვემორჩილები!

დუნეანი. მაბეტიც საშიში გახდა, თანაც როგორი იქნებ, ჩემი ტახტის და-
კავებაც სურს? ასეთ ადამიანებთან სიირთხოლეა საჭირო. განგსტერები, გეუბნე-
ბი, ნამდვილად განგსტერება არიან! მხოლოდ სელისუფლებას, ფულშე და სიამო-
ვნებაზე ოცნებობენ. არ გამიკვირდება თუ გავიგებ, რომ მაბეტი ჩემი მეუღლის
დაუფლების ენის შეუცრია. შენ, შენ არ გინდა ჩემი ცალი ვათხოვო?

ოფიციერი (მტკიცედ და შიშით). არა, სელმწიფევე.

დუნეანი. შენი გემონებისა არ არია?

ოფიციერი. ძალზე ლამაზია, სელმწიფევე, მაგრამ პირველია ლირსება, თქვე-
ნი ლირსება.

დუნეანი. გაბედავი ხარ. გმადლობ. დალმი არ დაგრჩები.

ოფიციერი. გისმენთ და გეორგინილებით, სელმწიფევე.

დუნეანი. ხარბი მტრები და გაუმაძლარი მეგობრები მარტყიან ირგვლივ.
უანგაროდ როდი იქცევიან. სელისუფლებისა და ჩემი გაფურჩქვნა მათვის ცოტაა!
იღეალები არა აქვთ! ზუსტად ასეა (ოფიციერს). ჩენ თავის დაცვას შევძლები!

* * *

დაფლაფების ხემა და შესიკა. ძეელი სისტემები.

ერცერცოგის სასახლის დარბაზი. სინათლე მხოლოდ ნახევარი წუთით ჭრება. დე-
კორაცია სწრაფად იცვლება: რამდენიმე დასაჯლომი გამოჩინდება. იცვლება უკანა
შეარეც.

მარჯვინიდან, მუსიკის თანხლებით, აღვზნებული დუნეანი შემოდის, მის
უკან დედი დუნეანი გამოჩინდება. უცბად დუნეანი სცენის შუაში შეწერდება და დე-
დი დუნეანის მიუჩრუნდება.

დუნეანი. ნებას არ მოგცემთ, ქალბატონი!

ლეიდი დუნეანი. მით უარესი თქვენთვის!

დუნეანი. გეუბნებით, რომ ნებას არ მოგცემთ!

ლეიდი დუნეანი. რატომ, რატომ?

დუნეანი. ნება მომეცით პირდაპირ ავისწნათ, ჩემთვის ჩევული პირდაპირ-
შით.

ლეიდი დუნეანი. პირდაპირ თუ არა — განა სულ ერთი არ არის?

დუნეანი. როგორ ჩავთვლი საჭიროდ, იმაზეა დამოკიდებული!

ლეიდი დუნეანი. რადგან დაიწყეთ, გააგრძელეთ!

დუნეანი. თუ მოისურვებ.

ლეიდი დუნეანი. მე? მე რაღა უნდა ვთქვა?

შეცდანი. რაც თავში შოგიდათ.

დადი დუდანი. მე არ ვდაპარაკობ იმის, რაც თავში შომშიდის!

დუდანი. თუ თავში სიტყვებმ არ მოგდით, მაშინ საიდან ღებულობით შემოსის.

დადი დუდანი. თქვენ კი ხან ერთს ამბობთ, ხან შეორეს, ხვალ შესაძეს იწყ-

ჭით კიდევ.

დუდანი. იმას ვაფასებ, რისი დაფასებაც საჭიროდ მიმაჩინა.

დადი დუდანი. შეც იმას ვაფასებ, რისი დაფასებაც საჭიროდ მიმაჩინა.

დუდანი. კაშათში ვეშმარიტება არ იმაღდება!

დადი დუდანი. უკელაფური ხვალ და ხვალაშედე!

დუდანი. თქვენ თავს დააბრიალეთ!

დადი დუდანი. კიდევ საღ იპოვით ასეთ შაბილონის გოდოლს?

დუდანი. ქალბატონო, ქალბატონო, ქალბატონო!

დადი დუდანი. რა ჯიუტი ხართ! ყველა მამაკაცი ევოისტია.

დუდანი. საქმესთან ახლოს!

დადი დუდანი. ამით ჯურობთ, შეც ხომ ეპრაზობ, მაგრამ შთავარი უკვა მოსდა. თქვენ რომ სამართლიანი უოფილიყავით... მაგრამ თქვენ უსამართლო ჩრდინებით. გამოსავალი უკვე აღარ არის, თქვენ დამაშავე ხართ.

დუდანი. ქალბატონო, მაღალდარდოვან სიტყვებს მოეშვით და მდაბალი და-ტოვეთ. კარგად იცინის ის, ვინც ახლა იცინის.

დადი დუდანი. ო ღმერთო, ისევ დაიწყო ზღაპარი თეთრ ბორილაშე.

დუდანი. საკმარისია!

დადი დუდანი. ბატონო, თქვენ არ დაიწყეთ...

დუდანი. ინანებთ!

დადი დუდანი. დავიდარაბა ხომ ერთად ავტეპეტ!

დუდანი. ასეთი სიტყვებისმთვის პასუხს აგებენ!

დადი დუდანი. შემუქრებით?

დუდანი. უკელამირიც, ქალბატონო.

დადი დუდანი. შემუქრება კიდევ!

დუდანი. ახლა გამოსუსტორებელი მოხდება საქმე.

დადი დუდანი. მანც შემუქრება!

დუდანი. სრულიადაც არ გეთანხმებით. თავად დარწმუნდებით == უკელაფე-რი უწინდელიყით დარჩა თუ არა. ახლავე ნახავთ, რას ვერცვი და როგორც ვიტ-ვი.

(დუნკანი შიდის, დედი დუნკანი უკან მიიყვება და ლაპარაკს აგრძელებს).

დადი დუდანი. შეიძლება დაგასწროთ. როცა მიხდებით მეტისმეტად გვიან იქნება.

(დუნკანი, კედავ აღზებული, მარცხი შიდის. დედი დუნკანი უკან მიიყვება, შილო სიტყვას უკვე სირბილში წარმოთვევაშის. ეს სცენა ცოლ-ქმარს შერის უნდა გათაშამელეს, როგორც მძაფრი ჩიტუბის სცენა. მაჯვნიდან მაკრეტი და შანკი გა-მონიდებით. შეაბეტი სერიოზული და შეწერებულია).

მაკრეტი. გულწრფელად გვიპნებით, დედი დუნკანი ოდნავ ქარაფშეტაც მიმაჩინდა. შეუცდი. მას ღრმა ვერპები აქვს. მყირცხლი და ენერგიულია. დიახ, დიახ! ფილისოფონია. კაყობრიობის მომავალზე ფართო შესედულებები აქვს, უტოისურ ირეალიზმი არ ეფუძობა.

განდო. სრულიად შესაძლებელია. მჯერა, ადამიანები გულახლილობას არც

თუ მარტივად ამჟღავნებენ. შავრამ, როგორც კი გულს გადაგიშლიან... (შეკვეტის ქამარზე უჩენების). რა მშენებერი ხანჯალია!

მაპგეტი. იმან მაჩიუქა, ძალიან მიხარია, რომ ბოლოს და ბოლოს შევჭროდეს და დაპარაკეს — ჩევენ ხომ ასე დიდან გაეუწიოდით ერთმანეთს, როგორც შემდგრად თავის კულს ან ეშმაკი თავის ჩრდილს.

განკო. კარგი ნათქვამია.

გაპგეტი. ის ქორწინებით, არც ისე შედინიერია. ღუნკანი შეაცრია და ცუდად ექცევა. ქალბატონი დარღობს. გული აქვთ დაყოდილი! ღუნკანი კი ბუზლუნა და პირქუშია. ლედი ღუნკანი ჯერ კიდევ ბავშვია. მოსწონს თამაში, ცელქობა და მხიარულება.. ცხადია, ეს ჩემი საქმე არ არის..

განკო. ალბათ!

გაპგეტი, არ მსურს ავი ვთქვა და ჭორებს ავყვე.

განკო. მესმის თქვენი.

გაპგეტი. ერცერცოგი ძალიან კეთილია, ძალიან სამართლიან და ძალიან... გულუხვია. ხელებით, ალბათ, როგორ მიყვარს.

განკო. მეც.

გაპგეტი. საერთოდ კი, სრულყოფილი შემართველა.

განკო. თოოქმის.

გაპგეტი. რამდენადაც დედამიწაზე შესაძლებელი სრულყოფილება. მაგრამ ამ სრულყოფილებაში, ეგებ ცველაფერი სრულყოფილი არ იყოს.

განკო. არასრულყოფილი სრულყოფილება — მაინც ხომ სრულყოფილებაა.

გაპგეტი. პირადად ერაუფერს უუსაყველურებ. საქმე მე არ მეხება ახლა. საქმე ჩევენს ძეირფას საშმობლოს ესება. ღიას, ის ჩევენი კეთილი ხელშიუება. და მაინც გარგი იქნებოდა, ყური ეგდო ისეთი უანგარო მრჩევებისთვის, როგორიც თქვენ ხართ.

განკო. ანდა თქვენ.

გაპგეტი. როგორიც თქვენ და მე ვართ..

განკო. ცხადია.

გაპგეტი. ის... ცოტა თვითმშეცირობელია.

განკო. მეტისმეტად თვითმშეცირობელია.

გაპგეტი. თვითმშეცირობელია, აბსოლუტური მონარქი. ჩევენს დროში კი აბსოლუტისმი — მმართველობის უკეთესი ფორმა არ არის. ლედი ღუნკანიც ასე მიიჩნევს. ის კი ძალიან ბავშვურია და ძალიან ჭიკიანიც. ჩევულებრივ ეს თვისებები ერთმანეთს არ ეთავსება, მაგრამ ის ათავსებს.

განკო. იშვიათობაა!

გაპგეტი. მას შეუძლია ხელმწიფებს სასარგებლო ჩჩიები მისცეს, ჩევენი მონარქი რომ ჰოგიერთს მიხედეს... მმართველობის ზოგიერთი მეოთხი, რომელიც ლედი ღუნკანმა უანგაროდ გადმოგვცა... ჩევენ... თუმცა ჩევენ თვითონაც უანგარონი ვართ.

განკო. და მაინც ცხოვრება საჭიროა და მოპოვება პურისა ჩევენისა არსობისა.

გაპგეტი. ღუნკანს ეს კარგად ესმის!

განკო. თქვენთან, ძეირფას ჩემო, ძალზე გამგებიანია. წყალობით გავსებთ.

გაპგეტი. არაფერი მითხოვია. მაღლობა გადამიხადა, კარგად გადამიხადა, მაღლობა.. თავად მოგეხსენებათ. გლამისის მოელი სამულობელო თვითონ მიისაკუთრა, მიის ტიტული კი თქვენ გიბოძათ.

მეტ-ნაკლებად კარგად გადამისადა მადლობა, არცთუ ცუდად გადამიხადა მა-
დლობა, მისდამი გაწეული სამსახურისათვის, რომლის გაყენებაც ჩემი მოვალეობის
იყო, რადგან იგი ჩემი ხელმწიფეა.

განკო. მე კი საერთოდ არ გადამისადა მადლობა... თავად მოგეხსენებათ. გლა-
შისი მოელი სამფლობელო თვითონ მისისაკუთა, მისი ტიტული კი თქვენ გმირით.

გაპატი. ვიცი რაზეც მეღმარაკებით ასე ქარაგმელად. ღუნკანმა გამაოცა-
გამაოცა არცთუ განსაკუთრებით. გამაოცა სულ ოდნავ. ჟანდახან ცოტა დაბიუ-
ლია. მაგრამ გარჩმუნებთ, მე ინტრიგანი არა ვარ.

განკო. დავუმევათ, ეს სიმართლეა. თქვენ დაამაული არ მიგიძლივით.

გაპატი. მე დანაშაული არ მიმიძლივის. მისმინეთ, იქნებ შეიძლება თქვენთვის
რამის გაყენება? იქნებ.. მე და დედი ღუნკანმა უკრჩიოთ... მრჩევლად აგიყვაოს?

განკო. დედი ღუნკანი საჭმის კურსშია?

გაპატი. ის თქვენზე ფიქრობს. წუსს ერცეროგის დაუდევრობას. სურს
შდგომარეობა გამოასწოროს და ჯილდო გიბოროს. შემიძლია გითხრათ, რომ მან
უკვე სთხოვა მის უგანათლებულესობას. ჩემი კარნახით, ჩევნ თრივენი ჩაეცრით ამ
საქმეში.

განკო. თქვენ უკვე სცადეთ დახმარება, მაგრამ ამაოდ. ხელახლა რატომიდა უნ-
და ცვადოთ?

გაპატი. სხვა შიზეზს დავასახელებთ. უფრო მხიარული! თუ არ გამოვა —
კიდევ ვეცდებით.

განკო. ღუნკანი ჯიუტია.

გაპატი. ძალიან ჯიუტი. ჯიუტი... (რწვლის იურუმი). ჯორიყით ჯიუტია.
მაგრამ სიკისუტის გატეხვა ძალით შეიძლება.

განკო. ძალით.

გაპატი. ცხადია, მიწები მომცა, მაგრამ ჩემს სამფლობელოში ნაღირობის
უფლება დაიტოვა. მგონი, სახელმწიფოს საკუთილდებოდ.

განკო. მისი სიტყვებით...

გაპატი. ...საჭელმწიფო — ეს თვითონაა.

განკო... ჩემი სამფლობელობიდან კი, რომელიც არ გაუფართოებია, ყოველ-
წლიურად ათი ათასი ქათამი და ამ ქათების დადგეული ცველა კვერცხი მიაქვეს.

გაპატი. დაუშევებელია!

განკო. მისთვის საკუთარი ჯარებით ვიბრძოდი. მას კი სურს ისინი თავის
ჯარებს შეუერთოს. და შეუძლია ჩემი საკუთარი ჯარისკაცები ჩემსავე წინააღმდეგ
დასძრას.

გაპატი. ჩემს წინააღმდეგაც.

განკო. არასოდეს ეს არ ყოფილა.

გაპატი. არასოდეს, არასოდეს, ჩემს წინაპრებისაც არ ასსოვთ.

განკო. არც ჩემს წინაპრებს.

გაპატი. ისინი ვინც ხეირის ძიებაში მის ირგვლივ უუთლუთებენ...

განკო. ვინც იმით სუქდება, რითაც ჩევნ ვიოულებრთ...

გაპატი. ჩევნი ქათების ქონით.

განკო. ჩევნი ცხერებით.

გაპატი. ჩევნი ღორებით.

განკო. თვითონაც ღორი.

გაპატი. ჩევნი პურით.

ბანი. მისთვის დაღურილი სისხლით

მაპეტი. იმ ხიდათით, თვითონ რომ გვიქმნის.

ბანი. ათი ათასი ქათამი, პთი ათასი ცხვნი, ათი თასი ბიჭი.. რათ გამოიყენოდა
ამდენი? კუელაფერს ხომ ვერ შევტაში. რაღაცა აყროლდება.

მაპეტი. და ათასი გოგო!

ბანი. ჩვენ ხომ ვიცით ეს გოგოები რაშიც სჭირდება.

მაპეტი. ჩვენი ვალი აქვა!

ბანი. უფრო მეტი, ვიღრე ვალია.

ბაპეტი. სხვა რომ აღარა ვთქვა რა..

ბანი. ჩემი ღირსება..

ბაპეტი. ჩემი ღირსება..

ბანი. ჩემი მემკვიდრეობითი უფლება..

მაპეტი. სამფლობელო.

ბანი. და უფლება სიმღიდრეზე.

მაპეტი. ავტონომიაზე.

ბანი. ჩემთან მე მინდა ვიყო მეფე!

მაპეტი. წაეთრიოს!

ბანი. წაეთრიოს ღუნკანი!

მაპეტი. წაეთრიოს ღუნკანი!

ბანი. უნდა ჩამოვაგდოთ!

მაპეტი. აი, ეს მინდოდა შემომეთავაზებინა. სამეფო ჩვენ გავიყოთ. უოველი ჩვენებანი თავისას მიიღებს. მე ტახტზე დავჯდები. დიდი სელმწიფე გავჰდები. თქვენ ჩემს ვეზირად დაგნიშვათ.

ბანი. თქვენს შემდეგ პირველი ვიქები.

მაპეტი. მესამე, კუელაფერი ასე აღილი ხომ არ არის. დახმარება დაგვეირა დება. ჩვენს შეთქმულებაში კიდევ ერთი პიროვნებაა — ლეიდი ღუნკანი.

ბანი. ვაჲ, საბეჭინეროდ! თანახმა ვარ.

მაპეტი. ის აუცილებელია.

(სიღრმიდან ლეიდი ღუნკანი გამოიღის).

ბანი. დედოფალი! რა სიურპიზია!

მაპეტი (ზანკოს). ჩემი საცოლე.

ბანი. მომავალი ლეიდი მაყბეტი? ოპო... (ორივეს). გილოცავთ! (ლეიდი ღუნკანს ხელზე ემთხვევა).

ლეიდი ღუნკანი. სიცოცხლეშიც და სიკვდილშიც.

(საშივე ჟანჯალს ამოიღებს, მაღლა ასწევენ და გადააჯვარებინებენ).

ზოლა ერთად. უფიცავთ, მოვკლათ ტირანი!

მაპეტი. უზურპატორი!

ბანი. ძირს დიქტატორი!

ლეიდი ღუნკანი. დესპოტი!

მაპეტი. ცოდვილი!

ბანი. კაციჭამია!

ლეიდი ღუნკანი. კორი!

მაპეტი. ინდური!

ბანი. ტილი!

სული დუნკანი. დაყიფიცოთ, რომ გავანადგურებთ
სამივი. ვფიცავთ, გავანადგურებთ!

(დაუდაუფის სხა. შეტემულები სწრაფად ქრემიან შარცხინი. შარჯვინიდან აჭარის ციერცოგი გამოიჩინება. ამ სცენაში, უკიდურეს შემთხვევაში დასაწყისში შაინც, ღუნ-
კანი ჰემარიტად დიდებულია. სილრმიდან ოფიცერი გამოიდას).

ოზიცერი. ხელმწიფეო, როგორც ყოველი თვის პირველ რიცხვებში ხდება
შოლმე, ახლაც შეიკრიბნე სნეულინი — საყმაწვილოიანი, წყლულიანი, ჭლექიანი
და შედიანი. ელინ, რომ ღვთისგან შიძებული ძალით განკურნავთ.

(შარჯვინიდან შერი შემოიდას).

შერი (თავს უკრავს). მოგესაღმებით, ხელმწიფეო.

დუნკანი. სალაში, ბერი.

ბერი. თევენთან არს უფალი.

დუნკანი. შენთან არს უფალი.

ბერი. უფალი გფარადეთ (ლოცავს თავდასრილ ღუნკანს).

(ოფიცერს მოაქვს შეწამული შანტია, გვირგვინი და სკიპტრია, უაქლოვებია
შერს; შერი გვირგვინს ართმევს, წმინდა წყალს ასტურებს. ღუნკანი დაიჩინებებს, შე-
რი თავზე გვირგვინს ადგამს).

ბერი. ყოვლისშემძლე უფლის სახელით შენს უზენაეს უფლებებში გამტკიცებ!
დუნკანი. ღმერთო, ღირსეულ შეავ.

(ოფიცერს შეწამულ შენტიას შანტების, ის კი ღუნკანს შოთასხამს).

ბერი. და, უფალმა თავისი წყალობა არ მოგაყლოს, ყველა ნაღველი თავიდან
ავაცილოს იქმდე, საღამდეც გასწევდბა ეს მანტია.

(მარჯვინიდან მსახური შემოდის, ზიარების ჭურჭელი შემოაქვს და შერს გადა-
სცემს. შერი ღუნკანს პროსფორს აწევდის).

დუნკანი. Domine non sum dignus⁸

შერი. Corpus Christi⁹

დუნკანი. Amen!!¹⁰

(შერი მსახურს ზიარების ჭურჭელს უზრუნებს. მსახური გადის. ოფიცერი
შერს სკიპტრის გადასცემს).

ბერი. განვაახლებ შენს ნიშის მკურნალისას, რომელსაც უფალი ღმერთი, ჩე-
მი მეშვეობით, აძლევს მის ულის მსახურს. და, შაცხლოარმა განჯურნოს ჩეცნი
სულები, როგორც კურნავს ჩვენს ხრწიად სხეულებს ავადმყოფობისაგან. და, გა-
გევეურნოს ბინძური ფიქრებისგან სხელისუფლებაზე. და, გაგვკურნოს ეჭვისგან,
სიამყისებან და აეპორცობისგან. და, თვალი აგვისტოლოს ამა სამყაროს ამა ფა-
სეულობაზე.

დუნკანი. უფალო, გვისმინე.

ოზიცერი (შეტლის მოიყრის). უფალო, გვისმინე.

ბერი. უფალო, გვისმინე. და, ქარმა კვამლივით გაფანტოს ღვარძლი და
სიძულევილი. და, ადმინისტრაციული განვითარებისა და მუნიციპალიტეტის განვითარები, რომელშიც
ტანჯვა და ყოვლისმნგრეველი სული მეფობს. და, სიყვარულსა და მშევიღობას
ბორკილი შეეხსნას და ბორკტების ძალებს დაეცეს. ციური ნათელი გაცისკრონებას,
სიხარულმა დაგვაახჩის და მაში შევკრიოს. და, ასე იყოს.

დანკანი და ოზიცერი. და, ასე იყოს,

ბერი. გამომართვი შენი წმინდა სკიპტრა, რომელსაც ავადმყოფებს შეასებ.
(ღუნკანი დგება. დგება ოფიცერიც. პლა შერი დაიჩინებებს ღუნკანის ჭინ. ღუ-

ცეკი საფეხურებით ტაქტუ აღის და კლება. ოფიციერი ჩურქანის შარტენიკ დაწესა.

ეს სცენა ზეიმურად უნდა გათვალისწინოს.

დანდან, შემოიყვანეთ სნეული.

(ბერი აღვება და დურქანის მარჯვნივ დაჯგება. შარტენიკ, სილრმიდან პირველი ავაღმყოფი გამოილის, მოხრილია და ძლიერ დაღის, ყავარჯენს უყრდნობა, კაპიტანი ნიანი გრძელი ლაბადა აცეცა. კარგად უჩანს სახე — კეთროვანის ნიღაბი).

დანდან (პირველ ავაღმყოფს). მომიახლოვდი. უფრო ახლო, ნუ გაშეინა.

(პირველი ავაღმყოფი უახლოვდება, ტაქტის შოლო საფეხურზე იჩივებს. შარტენილისკენ ზურგი აქვს შექმეული).

პირველი ავაღმყოფი. შემიძროლე, ხელმწიფეო. შორიდან მოვედი. რკეანის გაღმი უცხოვრობ, იმას იქით კონტინენტია, მერე კიდევ შეიძი ქვეყანა, მერე ზღვა, მთები. მთებს იქით, ბნელ და ნესტიან ბარში ვასხლობ. ფუფხითა და ქეცით ვარ დაფარული. ჩირქი მდის მუწუებიძნი. მთელ სხეულზე აყროლებული ჭრილობები მაქეს. ცოლი და შეილები სახლიდან მაგდებენ. მიშველეთ, ხელმწიფევ, მომარჩინეთ.

დანდან. მოგარჩენ, გწამდეს. იმედი გქონდეს (სკიპტრით ეხება ავაღმყოფის თავს). ყოვლადმოწყალე შაცხოვრის სახლით, ნიჭით და ძალით, რომელიც ამ დღეს ჩემსებ გადმოიიდა, დანაშაულს გიტევებ, რომელმაც სული შენი და სსეული შენი ჩირქით აავსო. და, იყოს სული შენი სულთა, როგორც გამდინარე წყალი და როგორც ჟეცა, შექმნის პირველ დღეს.

(პირველი ავაღმყოფი აღვება, გაიმართება, შაყურებლისკენ მობრუნდება, ყავარჯენს გაღაგდებს და ცისკენ ალაპურობს ხელებს. ხელები სულთა აქეს, იღიმება, სიხარულით ყვირის და მარცხნივ გარშის. ტაქტის შარქვნიდან შეორე ავაღმყოფი უახლოვდება).

დანდან. შენ რაღა გაწუხებს, რითი ხარ ავალ?

მიორი ავაღმყოფი. ხელმწიფევ, არც სიცოცხლე შემიძლია და არც სიკვდილი. ვწიგარ, ვწევარ თუ ვდგევარ — უნდა ემიმრაო ან ვირბინო. თავიდან ფეხამდე ფუფხით ვარ დაფარული და მთელი სხეული შექავება. არც სახლში ყოფნა შემიძლა და არც ქუჩაში. მთელი სამყარო ჩემთვის ციხეა ანდა კარიბდა. მიმძიმს ქვეყნიერების ურნება. ჩირდილიც, სინათლეც ტკივილს მაყენებს. ადამიანების მეშინია, შაგრარ შიშის ზარსა შცემს მარტოობაც. თვალს ვარიდებ სეებს, ცხვრებს, ძაღლებს, ბალახს, ვარსკელავებს, ქვებასაც. განუწყველოვ ვიტანჯები. ნეტა ტირილი მესწავლა და სიხარული შემვერდნო.

(საფეხურები ტაქტამდე აღის).

დანდან. დაიყიწყე რომ არსებობს. გაბსოვდეს რომ ხარ. (პაუზა. ავაღმყოფი შაყურებლისკენ ზურგით დგას, მისი შერების შოძრაობით ჩანს, რომ ამ ჩირქის მიყოლა არ შეეძლია). გიბრანებ! დამემორჩილე!

(ავაღმყოფი იძახება, მხრებისა და ზურგის შოძრაობით ვხვდებით, რომ დუნება, ნელა და და და, ხელებს შლის, შემიძრუნდება. შაყურებელი ხედავს, დაძაბული სახე როგორ გაუსწორდება და გაუნათლება. მერე მსუბუქი ნაბიჯებით, ცემა-ცემა მარცხნივ გაღის).

ოფიციალი. შემდეგი

(დურქანის შესაძე ავაღმყოფი უახლოვდება, იშასაც გაშოჯანშირებულებს, თაშა ში ჩიარდება. მეოთხე, მეხუთე, მეექვსე... მეათე, მეთერთმეტე. ავაღმყოფებმ შარქვნიდან გამოჩენდებიან და მარცხნივ ქრებიან. გამოილიან მარჯვენა სიღრმიდან და გადიან მარცხნა სიღრმეში. ჩანი მაშინვე გაღიან, როგორც კი დუნებინ სკიპტრით შეეხება. ყოველი ავაღმყოფის გაშოჯანშირებულე ლაფიცერი გაბარის: „შემდეგი“ ზოგი

ავალმყოფი ინგალიდის ეტლით შემოღის, ჰოგი გამყოლით, ჰოგი უგამყოლით მთელი ეს შესვლა-გასვლა მიმღილარეობს რიტმულად, მუსიკის თანრლებით მატერიალის სიმარტი მცირდება, თითქოს ნაზროშისთვის ემზადებათ და ამ პოზაში გაქვდება.

შეთერთშეტე ავალმყოფის შემღება მომზედება ნელღება და შესიკაც წელა ქრესა.

შემოღის შოლოს წინა და ბოლო ავალმყოფი — ერთი მარცხნილან, მეორე შარჯვნილან. მათ გრძელი ლაბაღები აცვიათ და კაპიუშონები ჩამოუფარავთ.

ოფიცერი აშშიბს: „შემღები!“ და ვერ სედავს ბოლო ავალმყოფს, რომელიც ზურგილან მისაჭლოვდება.

უცხად შესიკა წყდება. ამ ღრაოს შერი კაპიუშონისა თუ ნიღაბის იქსინის. ის შანკო აღმოჩნდება, რომელიც სანჯალს დაატრობს).

დუდეანი (შანკოს). ეს შენა ხარ?

(ამ ღრაოს ლედი დუნკანი ლაბაღას ჩამოიგდება და სანჯალს ზურგში ჩასცემს რულერს. ოფიცერი ეცემა).

დუდეანი. ეს თქვენ ჩრდანდებით, ქალბარონ? (ბოლოს წინა ავალმყოფი მაკ-შეტია. ისიც სანჯალს ამოილებს). მკვლელებო!

შანკო (დუდეანის). მკვლელო!

შანკო (დუნკანის). მკვლელო!

ლედი დუდეანი (დუნკანი). მკვლელო!

(დუნკანი შანკოსეკნ შემრუნდება და მაკბერტს შეეჯახება. ახლა მარცხნივ წა-ვა, იქ გზას ლედი დუნკანი გადაუდობიავს. ლედი დუნკანი სელებს წინ გაიშვერს. სელში სანჯალი უძრჩყინავს).

ლედი დუდეანი (დუნკანი). მკვლელო!

დუდეანი (ლედი დუნკანი). მკვლელო! (მარცხნივ გარბის და შავბერს ეჯახება).

შანკო, მკვლელო!

დუდეანი. მკვლელო! (შარჯვნივ გარბის, შანკო გზას გადაუღობავს).

შანკო (დუნკანი). მკვლელო!

დუდეანი (შანკოს). მკვლელო!

(დუნკანი უკან, რატრისეკნ ისევს, საშივე მკვლელი გარს შემოურტყმება. მის-ნელა შიოწევენ და წრეს ავიწროებენ).

დუდეანი. (კველას). მკვლელებო!

სამივა (დუნკანი). მკვლელო! (როცა დუნკანი ტაქტის პირველ საუკუნაში შევა, ლედი დუნკანი შანკოს ჩამოიგდება. დუნკანი საფეხურებზე უკუსვლით აღის, სელებით სხეულს იფარავს, თითქოს უმინტიოლ თავს შიშვლად და დაუცველად ვრძნობს; მდევრები ეწევიან. სკიპტრა ერთ მხარეს ეცემა, ვინგვინი შეორენებს; შავბერი დუნკანი შოათოვეს და გადაყირავებს).

დუდეანი. მკვლელებო!

(დუნკანი ჩაშეკორდება. შანკო ურტყაშს და თან კუირის).

შანკო. მკვლელო!

(ახლა შავბერი ურტყაშს კუირით).

შავბერი. მკვლელო!

ლედი დუდეანი (ურტყაშს და კუირის). მკვლელო!

(საშივე წელში გაიშართება. თავზე დააღვებიან გაშეზღართულ დუნკანი).

დუდეანი. მკვლელებო! (სუსტად) მკვლელებო... (ოდნავ გასაგონად) მკვლე-ლებო...

(საშივე შეკვლელი ერთმანეთისგან უკან დაიხურა. ლელი დუნკანი შიცვალებული უახლოდება და დაპყურებს).

დაღი დუნკანი. და მანც ჩემი ქმარი იყო. შეკვდარი შაშაჩერებსა პგაც. შემზარებული გამოიყენება და დაპყურებს).

(სრული სიბრუნვე. შორიდან ზრმოს ყვირილი ისმის: „გაუმარჯოს შაკეტებს! გაუმარჯოს მის საცოლეს!“ სცენის სიღრმიდან ორი მსახური გამოდის, ერთი მარჯვენიდან, მეორე მარცხნიდან. ისინი სცენის ცენტრში გაჩერდებიან, რამასათან. მსახურები შეიძლება შაშაცალები იყვნენ, ან ჭალი და კაცი, ან ორივე ქალი).

ორივე მსახური (ერთმანეთს უყურებენ). აა ისინიც!

(მსახურები სიღრმეში იმაღლებიან, ამ დროს მარტინიდან გამოჩენდება დუნკანის ქვერივი, მომავალი ლელი მაკეტი, უკან შეკეტეტი მოპყვება. შათ ჯერ კიდევ ამ ამ-კორი საჩეფო რეგალიები. ისმის შეძახილები: „ვაშა!“ „გაუმარჯოს შაკეტებს და მის საცოლეს!“ ყვირილი ძლიერდება, ზრბო ზემობს. ისინი მარცხნა გასასვლელით ვაღიან).

მაპჩეტი. ქალაბატონი!

დუნკანის ქერივი. გმაღლობით, რომ ჩემს აპარტამენტაშიდე მომაცილეთ. ამდე-ნი საზრუნავისა და შერმის შემდევ დასვენება მშეირდება.

მაპჩეტი. დაისცენეთ, ქალბატონი, თქვენ ეს დაიმსახურეთ. ხვალ ათ საათზე მოვალ და ჯვრისწერის ცერემონიალზე წავალთ. ტახტზე ასვლა დღის თორმეტ საათზეა დანიშნული. ხუთ საათზე კი ზეიმი იწყება. ეს იქნება ქორწილი, ჩევენი ქორწილი.

დუნკანის ჩვრივი (მაკეტს ხელს გაუწვდის საკოლეგად). მაშ, ხეალაშდე, მაკეტ.

(დუნკანის ქვრივი ვადის. შაკეტეტი სცენას გადაჭრის და მარჯვნივ მიღის. ის-შის ყვირილი: „ვაშა!“ დამაღლული მსახურები ისევ სცენის შუაში, რამასათან გამო-ღია).

პირველი მსახური. ცერემონიისა და ნადიმისთვის ყველაფური შზად არის. ვეორე მსახური. იტალიური და სამოური ღვინო იქნება.

პირველი მსახური. ლუდის ბოთლებს კი დუნინობით ეზიდებიან.

ვეორე მსახური. ჯინსაც.

პირველი მსახური. საქონლის ხორციც მოიტანეს.

ვეორე მსახური. ირმის რემებს მოერეცებიან.

პირველი მსახური. თიკნენიც მოაქვთ შესაწვავად.

ვეორე მსახური. საფრანგეთში, არღენტინი ტუშეში დახოცეს.

პირველი მსახური. მეორეზეებმა კი სიცოცხლე საურთხეში ჩაიგდეს და ზეი-გენები დაიტირეს, ნაღიმისთვის მათი ფართლები რომ მოაშაბან.

ვეორე მსახური. სალათებსა და ცეც საუზმეს ვეზაპის ცხიშით შეაზიარებენ. ერთი ვეზაპის დაჭირება მოახერხეს.

პირველი მსახური. მასელური ანისულიც იქნება სასმელად.

ვეორე მსახური. უბრალო არაყიც.

პირველი მსახური. ათას სამასი კეცერცისგან უშარმაზარ ერმოკვერცხს შე-წვევენ.

ვეორე მსახური. ჩინეთში ბლინები გამოაცვეს.

პირველი მსახური. აფრიკიდან კი ესპანური ნესვები გამოაგზავნეს.

ვეორე მსახური. ასეთი ნაღიმი არცა ყოფილა!

პირველი მსახური. ტაბილული ვენიდან იქნება!

ვეორე მსახური. ღვინო მდინარეებად წამოვა!

პირველი მსახური. ბოშათა ათეულობით ანსამბლი იმღერებს.

აკად.

პირველი მსახური, ათასჯერ უკეთესი

ვარე მსახური. ყოველი მოსახლე ორას ორშოცდაშევიდ ძებვს მიიღებს.

პირველი მსახური. და კასრ მდოგვს.

ვარე მსახური. ფრნკფურტულ სოსიებსაც.

პირველი მსახური. კომიშოსტოს მწინილსაც.

ვარე მსახური. ღუდსაც.

პირველი მსახური. ღვინისაც.

პირველი მსახური. ამის გაფიქრებაზეც კი ითვრება კაცი.

ვარე მსახური. ჩე უკეც მუცელი შაგრად ამოეციორე!

პირველი მსახური. მე კი ღვიძლი გამეტერა!

(ერთმანეთს გადაეჭვევიან და გადიან, თან მოურალებივით შარწაცემენ. ჟვანიან).

რიცვი მსახური. გაუმარჯოს მაკმეტს და მის სატრაიოს!

(შარჯვინიან სცენაზე შანკო შემოდის; სცენის შემდევ მიღის და შაყურებილისკენ სახით დგება. სილრინიან, ოღნავ მარცნივ, შეაბეტი გამოჩნდება).

ვაპჩეტი. დახე, ბანკო! აქ რისთვის არის? დავიმალოთ. მოუცხინით, ერთი რას იტყვის (ვითომ უჩინარ ფარდას გაწევს დასამაღალა).

ბანკო. მაში, მაკმეტი იქნება მეფე. ის უკეც არის შარონი კანტორი, შარონი გლამისი, ხვალიდან კი — ყოველისშემძლე მინარეტი გაზდება. კულიანების წინასწარმეტებულება ერთომერის მიყოლებით სრულდება; იმავე რიგითაც, როგორც იწინასწარმეტებულებს, არ უწინასწარმეტებულებითა სიკვდილი ღუნკინისა, რომლის შოკველშიც შეც მიღევს სილი. გახდებოდა კი მაკმეტი სახელმწიფოს მბრძანებელი, თუ დუნკანი არ მოკვდებოდა ან მის სასარგებლოდ ტატტიდან არ გადადგებოდა? ეს ხომ ჩემი კანონებით შეუძლებელია? ტატტს ხომ ძალის დახპარებით იგდებდა სელში. კუდინებშია არც ის იწინასწარმეტებულებს, რომ ღუდი ღუნკანი ღუდი მაკმეტი გაზდებოდა. მაკმეტს ცველაფერი აქვს, მე კი არაფერი. რა საოცარი ამიალება — სიმღიდორე, დიდება, ხელისუფლება, ცოლი! მაკმეტი დაჯილილობებულია. მე კი? დას, დუნკანი სანჯლით განვეგმირ, მაგრამ ამის მიზეზიც მეონდა. რა მომცა ამან? მართალია მაკმეტმა რალაც აღმოიწვა, მითხრა, ჩემს ვეზირად გაგზდიო, შაგრამ დანაპირებს შეასრულებს? მეეცეცება. მან ხომ ღუნკანს ერთგულება შევტიცა. და თეოთურე მოკლა. თქვენ იტყვია, რომ მეც დამიაშვე ვარ. არ უარყოო. ვერც დავიყინვებ. სინანული შერლინს. მაკმეტისა არც დიდები მაქვს და არც წარმატება. რომ მეონდა სინანულის ჩაბშობაში დამეტმარებოდა. კუდინებშია მითხრეს, რომ არც ჰერცოგობა შელირსება და არც მეფობა. მათი სიტყვებით, მე ვაკენები მრავალი თავადის, რესპუბლიკის პრეზიდენტის, დიქტატორების წინაპარი. ასეთია მთო წინასწარმეტებულება. უკეც დამტეციცდა, რაც თქვეს, აღსრულდა, მე სხვა სურვილი და იმედი არცა მეტონია, გარდა ჩემი ხელმწიფის ერთგული სამსახურისა. შედგა კი გრძელებულებს შემატებდა და ჩემში ეჭვი და შეური აგინგიშდა. ბოთლილი ხელი-სუფლების მოყვარე ჯინი გამოუშვეს. ხარი, გაუმახარი, გადაულაშვი ძალა მითხვეს. ჩემგან წიმოვა ათეულობით მბრძანებელი. მაგრამ არც ქალიშვილები შეავს და არც ეავები. ცოლიც კი არ მყავს. ვისეც დაგქორწინდე? მგონი, ღერძი ღუნკანის მესაიდუმლე ჩემი სარვა, შესაცერისი. ცოტა კულიანს კი ჰგავს, მით უკეთესი. შერლებს გამოიცნოს მომავალი უბედურობები და მათ ჩენენ თავიდან ავიკლებით. გაეხვები ქმარი და მამა, ვეზირიც გაეხვები და ვეცდები მაკმეტს ხელი შევუშალო თეოთმიყრობელურად მართოს კვეყანა. მაკმეტის ფარული მამოძრავებელი ძალა გავხდები. მერე ვნახოთ, იქნებ კულიანებმა ცველაფერი ხელაბლა გაითამაშონ. იქნებ შევძლო და სიცოცხლეშივე ვიმბრძანებლო! (მარჯვინ გადის).

განეორს ხმა. აქედავ ვარ! მაკბეტი. აი მოვედი!

(Համոհնեղին մանցու)։

ବୀରେଣ୍ଟ, କାଶି ଦୀପତିଙ୍କଳୀ, ମାଧ୍ୟମିକ?

ପ୍ରସାଦରେ କୁଳାଳର, ଏହି ମିଳନୀ ଶାତ୍ରଳାହାସ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଚୀଲକଣ୍ଡିତଙ୍କୁ, କନ୍ଦିଲାଜାପ ଶ୍ରୀ-ପଦ୍ମପାତ୍ରରେ ରଖିଛନ୍ତି। କୁଳାଳର, ଏହି ମିଳନୀ ଶାତ୍ରଳାହାସ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଚୀଲକଣ୍ଡିତଙ୍କୁ, କନ୍ଦିଲାଜାପ ଶ୍ରୀ-ପଦ୍ମପାତ୍ରରେ ରଖିଛନ୍ତି।

ବୁଦ୍ଧି (ବ୍ୟକ୍ତିଗତ), ମନବିଳୀଙ୍ଗ, ଜୀବାଲୋ ହେଉ!

შავები. აბა, სადღა არიან ის მეცნები? მუცლის ჰიტი შესჭამენ შათ შენსა-
კე შეცელში. ისინი უკეთ იყინებიან შენს თესლთან ერთად. ხვალ კი გვირგვინს მე
დამალებები! (გალის).

უკუნი სიმღერების ისმის შეძახილები: „გაუმარჯვოს მაქტებს! გაუმარჯვოს ლელი
მაქტებს! გაუმარჯვოს ჩერენს საყვარელ ჰელმწილეს! გაუმარჯვოს ახალდაქორწინებუ-
ლებს!“

ଶାର୍କତିକିଳାଙ୍କ ମାପେଶ୍ଟୀରି ରୂ ଲୁହରି ମାପେଶ୍ଟୀରି ଶୈଖଣିଳାଙ୍କ, ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ସାଳାପରେଣ୍ଡା ଏବଂ ଏତ, ତାପ୍ତିରେ ଗୋର୍ଗୋନିଙ୍କିମି ଅକ୍ଷୁରାତ୍ମ, ମରକୁଳିଳାଙ୍କ ମେହିନାଲୁଙ୍କ ଫାମିଲୀସାବେଶିକି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟିକିଲାଏନ୍ତି।

მაკეტის სკიპტრა უჭირავს. ისინი სცენის შეუძინვან, ისმის შრბოს აღფრთვანებული ყველილი და ზარების მხიარული რეკვე, ორივე ჟურგით დგას მაყურებლისაცენ, მეფერად ესალმებიან უჩილავ ხალხს, თავს უკრავენ მარჯვნივ და მარცხნივ.

ბრძოლის შემაგობის: „ვაშა! დიდება ერცჰერცოგის! დიდება ერცჰერცოგინიას!

შეკვერი და ლელ მაკვერი დარბაზისკენ შემოიტუნდებიან, მისალმერის ინიციალ ჰელს იქნებონ და კონცას გზავნიან. მერე ერთმანეთისკენ შეჩრუნდებიან.

ମୁହଁରେତ୍ତି, ନୀତି ପିଲାଙ୍କ ବିଳାପିତାଙ୍କୁ ଦିଲା ଏଥିରେତ୍ତିରେ

କୋଡ଼ି ମାତ୍ରମେଣ୍ଡି (ସରକାର ସିମ୍ପିଳିଟି), ଯୁଗମାତ୍ରାର୍ଥୀ ଏହିପରିବାଦି, ଦୃଶ୍ୟକାଶ.

შავგიტი. თქვენი წინასწარმეტყველების აღსრულება არამდე დავიცვანე, ძირში მოყარჩინ. ჩემშე ძლიერი არა ხართ. ყველაფერი გავიგე და შედეგებს თავი აგარილე.

ლუდი შავპეტი, არაფერს დავულარავ საყვეარელო. გეუწინები, აგისსი-მეოქი, ლონდი პირისპირ როცა დაწებით.

ବୀରପାତ୍ର କିମ୍ବା ବୀରପାତ୍ର
ବୀରପାତ୍ର କିମ୍ବା ବୀରପାତ୍ର

(შაკმატი ლეგი მაქატეს ხელს მოჰკიდებს. წარმოსახვით ზრბის უღიმიან და ასე გადიან შარჯვენივ. ზრბი ხმაურს აგრძელებს. რამდენიმე წუთს სცენა ცარიელია. შემოღის ლეგი მაქმატი იმავე ტანისაცმლით და უკან მესაგილე შოსდევს).

ବୀଶାଳିରୁହଣ୍ଡେ, ଏକାଲ୍ପନ୍ଦ୍ୟକିନ୍ତୁ ହେଉଥିଲା ରାମଶି ମାଲୀଙ୍କ ପରିଗ୍ରାହ ଯୁଗୀତ, ରଙ୍ଗରନ୍ଧୀରୁହଣ୍ଡେ ବିରାମ ରୂପେ! କା କାର୍ତ୍ତିକାଙ୍କ କାରତ! କା ଅନ୍ତର୍ଭେଦୀଙ୍କ! ଲୀପି କାର୍ତ୍ତିକାଙ୍କ ଗାମିନୀଯୁର୍ଜେଖିଲା, କୁଅକୁଲ୍ପାତିରିଲାହୁଣ୍ଡେ, ମିଶ୍ରମିଶ୍ରି ଚିପ୍ପିଲା କାରତ,

ლეიდი მაკბეტი. ახლა სძინავს. ეკლესიის შემდეგ დალია. მეტი მოუციდა. ლამზ
კილე ს საქორწილო მეჯლისი გვაქვეს! ვისარგებლოთ მისი ძილით. იჩქარე! ა
ვასაიღუბლე. ახლავე (მარჯვენა კულისიდან ჩემოდანს იღებს და სკრულები
გვერდებს).

ლეიდი მაკბეტი. ჯანდაბას ეს წმინდა გვირგვინი! (გვირგვინს აგდებს. შეერ-
დიან ჯვარს მოიგდებს) ეს ჯვარი მწვავს. შეტელი მკერდი მტკიცა. მას გადავე-
ცი ბირთული ჯაღი (ამასობაში მესაძღუმლე ჩემოდანს სწნის, ცეინაზ კულიანის ძო-
ნები ამოაქვს და თავის ქალაგარონს აცმევს). ამ ჯვარზე ორი ძალის ბრძოლაა —
ზეცისა და ჯვჯოხეთის. რომელი გაიმარჯვებს? ასეთი პატარაა ბრძოლის ევლი და
მსოფლიო ომს კი იტევს. მომებმარე. ეს თეთრი კიბა, სასაცილო სიმბოლო უმან-
კობისა, გამიბსნ. ჩქარა გამჩადე — ესეც მწვავს. პროსფორიც გამოვაუზრისო,
საბედნიეროდ, ყულში გამწინირა, და ისე შემინებს, როგორც გაეარვარებული ნახ-
შირი. შეღოცეილი პილიკლიანი არყის მათარა მომეცის თოხოდვაათ გრადუსიანი
სიირტი — ჩემთვის ჟუვდვების წყალია. ხატების წინ როცა ვიდევი, ორი
ჯერ, ცოტას დარჩია. გული წამივიდა. მე კი უნდა მეცეირა და მათ შევხებოდი.
გაუუძღილი. კრის ვაკოცე კიდეც თუუ, რა საზიტლორობა! (შესაიღუმლე ტანისაცემის
სდის). ხმაური ისმის — მოღი გიჩქაროთ!

ვასაიღუბლე. ახლავე, ძეირფასო, ახლავე!

ლეიდი მაკბეტი, აწ აირველი კუდიანი. მიღი, მიღი, მიღი ტელმანები მომე-
ცი! (შეოლოდ ჭუჭყანი პერანგი აცვია). გაზინთული კიბა, დაოხაპილი წინსაფაა-
რი! დათხერილი უცხასაცმლი! მოხაშირე ეს პარიკი! ჭალარა და ჭუჭყანი ნაწინავს
მიცემივი. ნიკაპი მომეცი! კრილები წაიღე! მომიკაუცე ცხვირი! მოწამლულ ბუნიკიანი
თავკაუცი ჯოხი მომაწილე.

(შესაიღუმლე სცენაზე მღვარ ერთ შლიცელს თავკაუცი არგანს ართმევს.
ისისდა მისედევოთ თუ რას ისოულომს პირველი კუდიანი ანუ ლეიდ შაკერი, შე-
საიღუმლე ასრულებს მის უცველა პრინცესას, როგორც ტექსტშია ისე აცმევს, ამით
დუბს და ჩაუკრებულს აჩვენებს უზას, ჩამოჟიდებს შოკაუცებულ ცეკვის).

აირველი კუდიანი. დაუწეარე! ჩქარა!

მეორე კუდიანი. ახლავე, ახლავე, საყვარელო!

აირველი კუდიანი. სხვა აგვილას გველოდებიან,

(შეორე კუდიანი ჩემოდნიდნ დიდ ჭერ შეს იღებს, ერთი მოქნევით მო-
ცერდას, პარიკსაც ჩამოიჩინას. ჭერ ირკვე მომცველმა და პითიშემებს).

აირველი კუდიანი. ჩემს ძელმანებს უფრო ვარ წევუდი.

მეორე კუდიანი. პი-პი-პი-პი! (ჩემოდანს კეტევს, არივ ზედ გადაჯდება).

აირველი კუდიანი. აქ აღარაღერი გვესაქმება!

მეორე კუდიანი. გვარიანად გამოცვერით!

აირველი კუდიანი. ცველაფერი მოვაწევეთ, ცველაფერი დაგჭლართეთ. ცვე-
ლაფერი აფურ-დაუურინეთ!

მეორე კუდიანი. პი-პი-პი-პი! მაკეტს შავი დღე დაადგება!

აირველი კუდიანი. პიღა, ჩენენ პატრონს გაუჭარდება!

მეორე კუდიანი. ცველაფერს ცვაშიშობი!

აირველი კუდიანი. გველის. სხვა საქმე უნდა დაგვავალოს.

მეორე კუდიანი. დროა დავიძრათ! გაფრინდა ჩემიდან!

(პირველი კუდიანი წინ ზის და ისე ძეცევა, თითქოს საჭეს ატრიალების. მე-
ორი მშეურიობს. მეორე კუდიანი სელებს გაშლის, კოლომ ფრთებიარ.

ცეკვაზე სიმნელეა. პროცესტორი გაურენილ ჩემოდანს ანაომებს).

• • •

სასაპლის დიდი დარშაპი. სიღრმეში ტაცტია. შის პირდაპირ, იღნავ მარცხივ
შანგრა ჩატაშურებულია, რომელიც ძეცევით სტემართ შის. თავში თუ ცეკვი დიდი

თოკინის შისჯულომისა სხვა შეგიღას — ესენიც კითომ სტუმრები არიან. სილამშემომართის სპეციალის და სხვა სტუმრები ჩანან — ეს მაგიდები ტაქტის მარჯვნოვან ფაქტორების რცხილია და ტაქტის იქნა მოჩანს. მარჯვნილან მაკეტი გამოილის.

მაპატი. ნუ ადგებით, მეგობრებო!

პირველი სტუმარი. დიდება ერცჰერცოგი!

მეორე სტუმარი. დიდება ხელმწიფები!

მესამე სტუმარი. დიდება მაკეტი!

მეორე სტუმარი. დიდება ჩვენს მშრალებელს! დიდება დიდ მხედარომითა-ვარს! დიდება მაკეტი!

მაპატი. გმადლობთ, მეგობრებო.

პირველი სტუმარი. დიდება, ბერძნიერება და ჭანმრთელობა ლეიდი მაკეტის, ჩვენს საყვარელ დედოფალს!

მეორე სტუმარი. ბერძნიერება და სიფაქიზე თქვენს ლირსეულ თანამეცედ-რედ ხდის მას. გისურებით სიცოცხლეს და აყვავებას, რათა თქვენი ბრძნული შარ-ოფითა და ლეიდი მაკეტის წყალობით, ჩვენი შესარე გაიფურჩინოს.

მაპატი. მადლობას გიხდით ორივეს სახელით. თუმც ის უკვე აქ უნდა უ- ფილოფი.

მეორე სტუმარი. მისი უგანათლებულესობა დედოფალი, მუდამ ზუსტია.

მაპატი. ამ ცოტა ხნის წინ დავშორდით ერთმანეთს და ახლავე მოვა თავის მესადუმლესთან ერთად.

მესამე სტუმარი. შეუძლოდ ხომ არ შეიქმნა მისი უგანათლებულესობა? მე უკიში გააძლავართ.

მაპატი. თავის განსასენებულში შემჩრნდა, რომ ტუჩინი გადაეღმა, გა- უცევდოა და ყელასაბამი გმოვცვალა. მის მობრძნებაშე კი დალიეთ! მეც თქვენთან ურთად დავლევ (გამოჩენება მსახური). ლეინო ცოტაა, მოიტანე!

მსახური. ახლავე მოგართმევთ, მშრალებელო (მიდის. მოაქვს ლვინო, და- წევს დასხმას).

მაპატი. კარგად ბრძანდებოდეთ მეგობრებო! თქვენთან ჯდომა მისარია! თქვენი სიყვარული მართობს. ნეტავ იცოდეთ, როგორ შეირდება თქვენი მეგობ- რობა! ისე მჭირდება, როგორც წყალი მცენარეს და ლეინო ადამიანს. ომ, ნეტავ იცოდეთ... თუმცა, კარა, ალიარება სხვა დროის სთის გადაედოთ. რაღაცის გავეთუ- ბა მინდა და ვერ ვაკეთობ, გამომდის სულ სხვა, რისი გავეთობაც არ მინდა. ისტო- რია ისეთი თავსატეხია! ყველაფერი ხელიდან სხლობა და უკვე აღარ შევვიძლია ის საშემცირო ვრიართოთ, რომელთაც ჩვენ ვთიოთონ მივეცით მსვლელობა. ყველაფერი ჩვენს წინააღმდეგ ტრიალდება. და ყველაფერი პირიქით ხდება. ბატონობა, ბატო- ნობა! მოვლენები ბატონობენ ადამიანებზე და არა ადამიანი მათზე. ისე ბედნიერი ვიყავო, როცა დუნკანს ევმასახურებოდი. სევდა და დარდი არ არსებობდა (შემოდის მსახური). მაკეტი მისკენ შემრუნდება). ჩერა, წყურვილით ვკვდებით! (სურათს შექვედავს, რომელზეც მამაკაცის პორტრეტია გამოსახული. შეიძლება ცარიელი ჩარ- ჩოც იყოს დაკიდებული). ჩემი პორტრეტის მაგივრად, დუნკანის პორტრეტი ვინ ჩამოიდა? (უთითებს) ვის შეეძლო მოსვლოდა თავში, ასეთი ბოროტი ჩუმრიბა?

მსახური. არ ვიცი, მშრალებელო. ეერ ვხედავ, მშრალებელო.

მაპატი (მსახურს). უტიფარო! (მსახურს ყელში ხელს წაუჭირს, მერე ვაუშ- ევს. თეოთონ ჩამოსხის პორტრეტს. პორტრეტი შეიძლება უზილავი იყოს, ან მრა- ლოდ ჩაჩიო).

პირველი სტუმარი. ეს თქვენი პორტრეტია, ჩემო ხელმწიფევ!

მეორე სტუმარი. დუნკანის პორტრეტი კი არ ჩამოჰკიდეს თქვენის მაგივრად, არა მეტად თქვენი ჩამოჰკიდეს დუნკანის პორტრეტის მაგივრად.

მაპატი. და მანც იმას ჰეავს.

შესახვა სტუმარი. ცუდი მშეღვეულობა გაქვთ, ხელმწიფოევ.

შეოთხე სტუმარი (მირიკვლი). ხელისუფლებისკენ გზა სიბრუნვესთან შილდის?

პირველი სტუმარი (მეოთხეს). აუცილებელი არ არის.

შეოთხე სტუმარი. მაგრამ ეს იშვიათად როდი ხდება.

(როგორც კი მაყმერი მსახური გაუშევებს, მსახური მარჯვენა მხარეს გავარავე).

შეპრეზი. შეიძლება, ცუდები კიდეც (სტუმარის), რომელიც შეასრულა ურთად წამოიშალნენ). დავჯდეთ, მეგობრები რვინს გამისუფლებებს ღვინის ერთი ყურადღები. ღვინისა თუ მე ვარ, სურათი უნდა განადგურდეს. დაბრძანდით, დავლიოთ! (ჯდება და სვამებს). ასე რატომ მიუურებთ? გეუბნებით, დაბრძანდით და დავლიოთ-მეტე (დგება და შეგიძლაშე მუშებს ურტყაშს) და-ბრძან-დოთ! (სტუმარი სტუმარი, შეკვერცი) დავლიოთ, ბატონებით ღუნკანი ჩემშე უკუთხესი შერძანებელი არა ყოფილა.

შესახვა სტუმარი. გეთანამებით, ხელმწიფოევ.

შეპრეზი. ქვეყნის ახალგაზრდა, ენერგოული და გამზედავი შერძანებელი სტუმარი. თქვენ არაფერი დაგიყარგავთ.

შეოთხე სტუმარი. ჩენც ასე უფიქრობთ, თქვენი უგანათლებულესობაც.

შეპრეზი. რას ფიქრობდით ღუნკაზე, დანარის დროს? ეუბნებოდით, რასაც შასზე ფიქრობდით? რომ უკელაშე მამაცა? რომ უკელაშე ენერგიული მშედარობითავარია? თუ იმას უკენებოდით, მისი აღვილი სამართლიანად შე შეკუთვნდა და აუზტი მე უფრო შემეტყრებოდა და არა მას?

პირველი სტუმარი. ხელმწიფევ...

შეპრეზი. დიახ; მეც მეგონა, რომ ლირსეული იყო თვი. თქვენც ასე ფიქრობით? თუ ასე არ ფიქრობდით?

შეოთხე სტუმარი. ხელმწიფევ...

შეპრეზი. ხელმწიფევ, ხელმწიფევ, ხელმწიფევ... მერე? მინდა ვიცოდე, რა შერე, ენა ჩიაყაპეთ? მას, ვისაც შეინია, რომ მე უკეთესი მონარქი არა ვარ წარსულის, ახლანდელის და მომავლის მონარქთა შორის, დაუ, აღგეს და შეთხრას! ვერ ზედავთ? (მაუზა) ვერ ბედავთ. უკელაშე სამართლიანი, უკელაშე დიდი? ეს, თქვე უბედურებომ, თქვენა! იმდერეთ მანც!

(სცენის სიღრმეში სინათლე ჭრება. შაგილები აღარ ჩანს, აღრე რომ სარკეებში ირკლებითადა და ტიულის ქით ჩანდა. უციად შანკო გამოიწყება. ის კარის დგას, შარჯვის. ლაპარაკს იწყებს, მერე მიისალვდება მათ).

ბანკო. მე კი გაფერდავ; მაყმერ!

შეპრეზი. ბანკო!

ბანკო. გავტედავ ვითხრა, რომ მოღალატე ხარ, არამხადა, მკელელი.

მაპრეზი (უკან ისებს, ბანკო მისეყნ მიიწევს). შენ რომ მოკვდი! (ოთხივე სტუმარი დგება. შაპერეტი უკან ისებს) ბანკო! (სანახვეროდ აშოსწევს ხანჯალს) ბანკო! პირველი სტუმარი. ეს ბანკო არ არის, ხელმწიფევ.

შეპრეზი. როგორ არა, ბანკოა, გეფიცებით!

შეოთხე სტუმარი. მაშინ მისი უხორცო აჩრდილია!

შეპრეზი. აჩრდილი? წცდინის მართლაცდა, მხოლოდ აჩრდილია. გამჭვირვალეა, ჩემი ხელი მასში გადის, არას ეღება. მაშ ასე, შენ მკედარი ხარ. შენი არ მეშინია. რომ შემეძლოს შეორედ მოგელავდო! შენი აღვილი აქ არის.

შესახვა სტუმარი. ჯოჯოხეთიდან მოეიღა, აღბათ.

შეპრეზი. ჯოჯოხეთიდან მოშვედო, რომ? უკან დაბრუნდი! დათხოვის შოწმობა გაქვს? მოგრა ეშაკის აღიურანდმა? აბა, მარწევნ! შუაღამედე თავისუფალი ხარ? მაშ, საპატიო აღილი დაიგავე ამ შაგილასთან. სამრალო, შემა-სმა არ შეგიძლია? დაკვექ ჩემს მამაც ვაკეცებთან! (სტუმარი შეით უკან დაიწევენ). ამისა როგორ გემინათ? ჩეარა ირგვლივ შემოუსედით! დაუ, ეგონოს, რომ ცოცხალია.

და უფრო მტკიცებული იქნება შისთვის იმ მნელ სადგომში დაბრუნებაზე საბაკო/ აღმა, ძალიან ცხელა ან მეტისმეტად წესტიანია.

საბაკო/ არა მეტადაც დაწყევდა შენი შემიძლია მხოლოდ.

განკრ. არამასადაც დაწყევდა შენი შემიძლია მხოლოდ. მაპრამ ჩენში სინანულის გამოწევება არ შეგიძლია. რომ არ მო- მეტალ, შენ მომკლავდი, როგორც დუნკანი მოკალი. განა პირველმა არ გაურჩე გულში ხანჯალი? მე კი მინდოდა დიდ ვეზირად გამეტადე, მაგრამ ოცნების თავი მიეცი და ჩემი ადგილის დაკავება მოისურვე.

განკრ. როგორც შენ დაიკავე აღგიღი ღუნკანისა, რომელშაც ორჯერ გრძო- ძა ბარონის ტიტული?

გაპრამ. ერ, თქვენ, რას კანკალებთ? რა მოგიყიდათ? წარმოგიდებიათ აუ- გს რა შეიშარა მეომრები ამირჩევია ლაპართა შორის!

განკრ. დაგიჯერე და გამოგყევი. შენ ას შენმა კუდიანებმა მომაჯალოვეთ.

გაპრამ. შენი შთამომავლების შემოჩენისა მოისურვე ჩემების მავირად. რას მიაღწიე? აველა შენი ვაჟი, შვილიშვილი თუ შვილიშვილების შეიღები ვერც კი მოესწორენ დაბადებას, ისე ამოწყდნენ შენსავე თესლში. არამზადა მიწოდე. მე მხოლოდ დაგასწარი.

განკრ. ჯერ სად არის, ელდა წინ გელის. ჯერ ვერ სედები, შაგრამ დადგება დრო სამაგიროს გადახდისა!

გაპრამ. რა გამაცინე. აი, როგორი ხარ! ხარ-მეთები ვამშობ, სინამდევილეში კი იმისგან რაც იყო ადამიანი, მხოლოდ ნარჩენებია დარჩენილი. აეტომატი.

(განკრ ქრება. მაშინვე გამოჩენდება ღუნკანი და ტახტზე ჯლება).

ვიოთხე სტუმარი. ერცერცოგი! შეხედეთ — ერცერცოგი!

ვიორე სტუმარი. ერცერცოგი!

გაპრამ. ჩემს გარდა აქ სხვა ერცერცოგი არავინ არის. მე მომშართავთ და საღაც სივრცეში კი იყუჩებით.

ვისახე სტუმარი. ერცერცოგი (თითო უჩენებს).

გაპრამ. უველას შეხედრა აქ დაუნიშნავს.

(სტუმრები ურთისილად მიღიან ღუნკანთან და საპატიო შანქილზე ჩერდებიან. პირველი და შეორე სტუმარი ტახტის აქეთ-იქით ჩაიჩინებს, ცოტა მოშორებით ორი სხვა სტუმარი მაკბერს დაუდგება აქეთ-იქით საპატიო შანქილზე. მოლო სამი სტუმარი მაყურებლისგან ზურდი დგას. ღუნკან ტახტზე ზის სახით შაურებილი- სკენ).

აირველი და ვიორე სტუმარი (ერცერცოგი). სელმწიფევ...

გაპრამ. არ დაიჯერეთ, რომ ბანკი გამოგვეყბადა, ახლა ისე იქცევით თით- კოს ღუნკანია აქ და ტახტზე ზის. როგორ გავიგო? იქნებ მიეტევით და შიში ზის წინაშე ქედს გადარებინებთ? გეუბნებით, აჩრდილია-მეთები, (ღუნკანს). ხომ ასეა: წაგართვი ტახტი, წაგართვი ცოლი. და მაინც კარგად გემსახურებოდი, თუმცა ჩემი არა გვერდა და არც მენდობოდი (სტუმრებს), აღგილებზე! (სან- ჯალს ამოილებს) ჩეარა, ადგილებზე-მეთე. აქ მხოლოდ მე ვარ ერცერცოგი. ახ- ლა ჩემს წინაშე მოიღირეთ ქედი (სტუმრები შიშით ისევენ) და მშრალებელი მი- წოდეთ. იღავარავთ...

ოთხივე სტუმარი (ერთაც, თავს შეაძლავ უკრავს). თქვენი მორჩილინი ვართ, მშრალებელო, ჩენი ბედნიერებაც თქვენს მორჩილებაშია.

ვიორე სტუმარი. ჩენითვის უველასე დიდი ბედნიერება აქვენი მორჩილებაა.

გაპრამ. უველავ, მიმისდებით (ღუნკანს). არ დაბრუნდე, ვიდრე ის ათასობით ჯარისკაცი არ მოგიტევებს, შენი საჭელით რომ დავხოცე, და ვიდრე მათ არ მიუ- ტევებენ მათ მიერ გაუმატიურებული ქალები, მათ მიერ ჩასოცილი ათასობით ბავშ- ვი და მშვიდობიანი მცხოვრები.

ღუნკანი. დიახ, ბრძანება მე გაეცი დაეხოცათ ათი ათასობით კაცი და ქალი, სამხედროები, სამოქალაქოები. ერთიანად ამოგბუგე ურცებული-მშვიდობიანი ქოხი.

შართალია. ყველაფერი შართალია. შართალი თქვი, ოღონდ ჩაღაცა ისე არ არის. შენ ჩემთვის ცოლი არ წავირთმევია (გესლიანაა იცინის).

გადატერი. შენ რა, გაგიდა? (ოთხივე სტუმარს). მოკვდა და ჰეთა დაკარგი და გადატერი.

სტუმრები (ერთი მეორის შიკოლებით). ასეა, მჩრდანებელო.

გადატერი (დურკანს). წაღი, გაქირი, უთავო აჩრდილო!

(დურკანი ტაჭის უძან იმაღლება. მანამდე კი, ადგა და მზად იყო წისასველებად).

მსახური გოგო. მბრძანებელო, მბრძანებელო! მისი მოწყალება გაქირა.

გადატერი. რა მოწყალება? კინ მოწყალება?

მსახური გოგო. თქვენი უავგუსტესი მეუღლე — დედი მაგბერი.

გოგოს მოლი, რას ამბობ?

მსახური გოგო. მის საწილა თახში შევეღი და ცარიელი დამსვედა. დაიკარგა ნიციობი. მესაღუმლეც გაქირა საღლაც.

მაგბერი. წაღი და აქ მომიყვანება. თავი სტკიოდა. ლბათ, პარმი მორსუვა სულთა პარმა გასეირნება, მერე კი მეჯვლისზე მომრძანება.

მსახური გოგო. ვეძებო, ვეძახო, და მხოლოდ ექომ ვეიძასუხა.

გადატერი (ოთხივე სტუმარს). გაჩრიკეთ ტუე, არ დატოვოთ ველი, მინდორი. და აქ მომგარეთ! (მსახურ გოგოს). შენ კი სხვენი გადაქორო, კველა კუნჭული, ყველა სარდაფი. იქნებ ჩაკერილში ამყოფებენ. წაღი ჩქარა, ნუღა აყოვნებ (მსახური გოგო გაღის). თქვენ კი, ნუღა ზოზინობთ, მაძებრები წაიყვანეთ, გადაჩრიკეთ ყველა ჭოხი, საზღვრები ჩქარეთ. საზღვაო პატრულმა ზღვა შეამოწიოს, სვა წყლიშიც შეაღწიონ და მძღავრი პროექტორებით გაანათონ. დაზეერეთ მეზობელი სახელმწიფო იმათლან ხომ არ მოითხოვა თავშესაფარი. თუ რომელიმე ძველანაზ მისი გადმოცემის შეთანხმებაზე ჟელი არ მოგვიწერა, ომს გორგუცხადებო. კაათმი ოთხივე დეპრეზები გამოიჩიზავნოთ, სამისი კურსში რომ ჩამაყენოთ. გარუკილთა და ავაზაკოთა ბუნაგებიც გამოიყლიეთ. და დაიჭირეთ კუდიანის მსგავსი ყველა ბებერი.

(სცენის სიღრმილიან მსახური გოგო გამოდის. მისი ვამოჩენისას, ოთხივე სტუმარი, რომელიც ამურმებს იყეობენ და კედელზე ჩამოკიდებულ მახვილებს სსრიან, თანაც სიჩქარეში ერთმანეთში ებლანდებათ აშურმებიცა და მახვილებიც, გაშემდებარების და შისკენ შეპრუნდებიან).

მსახური გოგო. აი, ლედი მაკბერიც.

(შემოდის ლედი მაკბერი, უფრო სწორად, ლედი დურკანი. იგი იღნავ განსკავადება აღრინდელი ლედი დურკანისგან. კერირვინი არ აპურავს. კაბაც იღნავ და ჭმეული აქვს).

აირიალი და მირრა სტუმარი (ერთად). ლედი მაკბერი!

მესამი და მირრა სტუმარი (ერთად). ლედი მაკბერი!

მირრა სტუმარი. ლედი მაკბერი!

გადატერი. ქალბატონო, ძალიან დაგაგიანდათ. მთელი ქვეყანა ამოძრავდა თქვენს მოსახურანად. სად იყავით აქამდე? თუმცა, მერე ამისხენით (ოთხივე სტუმარს). დაბრძანდით, ბატონები, საკორწინო ლხინი იწყება. ვჭამოთ! (ლედი მაკბერი). დავიწყებულოთ ეს პატარა გაუგებრობა. თქვენ მე მასატიკო, მე თქვენ გაპატიკოთ. მთავარია, სულზე უტებესო, რომ აქა ხართ. ვიღლესასწაულოთ, ვიმსიარულოთ. ჩვენთან იქნებიან თქვენ მოყვარული და ჩემი მოყვარული, ჩვენი ძვირფასი მეგობრები, რომლებიც თქვენ გეღლონდნენ.

(სცენის სიღრმე განათლება, სარევეზი საშეიძი დარბაზის შოაბეჭდილების ქნის — საესე მაგიდებს სტუმრები უსხევდან).

პირველი და მირრა სტუმარი. გაუმარჯოს, ლედი მაკბერი!

მესამი და მირრა სტუმარი. გაუმარჯოს ლედი მაკბერი!

მაპჩეტი (ლელი შაკეტს). საპატიო აღვილზე დაბრძანდით.

მართხეც სტუმარი. გაუმარჯვოს ლელი მაკეტს, ჩვენს საყვარელ დედოფლადან
ლელი მაპჩეტი ანუ ლელი დუნკანი. ზაყვარელი თუ არა — მე თქვენი ქადაგი
ბატონი ვარ. შავრამ ლელი მაკეტი არა ვარ. ლელი დუნკანი ვარ, უბედური აქვეჭიდვა
კანონიერი შერძანებლის, ერცჟერულგ დუნკანის ერთგული ქვრივი.

მაპჩეტი (ლელი დუნკანს). ტქვენ რა, გაგიდით?

(სიმღერით, როგორც თერაში).

პირველი სტუმარი. გაგიდა.

მართხეც სტუმარი. გაგიდა.

მასამი სტუმარი. შეიმაღლა.

მართხეც სტუმარი. ყველაფური დაავიწყდა.

(სიმღერა წყდება).

პირველი სტუმარი. ჩვენ ვიყავით ქორწილზე.

მაპჩეტი (ლელი დუნკანს). ჩემი მეუღლე ხართ, კანონიერი! ნუთუ დაგავიწყდა?
ათ? ესენი ესწრებოდნენ ჩვენს ქორწინებას.

ლელი დუნკანი. ტქვენ ესწრებოდით არა ჩემს ქორწინებას არამედ მაკეტის
ქორწილს კუდიანთან, რომელმაც ჩემი სახე, ჩემი სხეული და ჩემი სმია მიიღო. მა-
ნენ დამბორეა და სასახლის დილევში ჩამაგდო, ჩამეტა. ღლეს, რაღაც სასწაულით,
ჯაჭვები შემეტანა და ჩემ წინ კარი გაიღო, შენთან სახემ მე არა მაქვს რა, მაკეტ.
შენი თანამზრანკველი არა ვარ, არა; ჩემი მეუღლის და შეგობრების მკვლელო, შე-
წენებულო უზურპატორო და გაიძერავ!

მაპჩეტი. აბა, მაშ საიდან იცით ის ყველაფური, რაიც აქ მოქდა?

პირველი სტუმარი (მღერის). საიდან იცის?

მართხეც სტუმარი (მღერის). ღილევში იყო და ვერ უნდა გაეგო.

მასამი სტუმარი (მღერის). ვერ უნდა გაეგო.

ოთხივე სტუმარი (მღერის). ვერ უნდა გაეგო.

ლელი დუნკანი (ლაპარაკობს). მორზეს ანბანის მეშვეობით გავიგე ყველაფუ-
რი. მეზობლები მიყაკრებდნენ კედელზე. პატიმართა კოდით ყველაფური შევიტყვი-
წადი, მოძებნე შენი ახალნაქორწინები ბებერი კუდიანი.

მაპჩეტი (მღერის). ვაი რომ, ვაი რომ, ამჯერად, აჩრდილი არა ხარ,
არა ხარ ამჯერად (წყებეტს სიმღერას). ნეტაც მომაძებნინა ის ბებერი კუდიანი! თქვენი
იქრი მიიღო, თქვენი სხეული და უფრო მშენიერი გასდა. სმაც მშენიერი გაუხდა,
ვიღრე თქვენა გაქვთ. და ეს ყველაფური ჩემი გულისტვის მოხდა! სად ვიშოვო? ბუ-
რუსს შეერთა? ჩვენ კი არა გვაქეს მფრინავი მანქანები და დისტანციური მართვის
აქარატები.

ოთხივე სტუმარი (სიმღერით). ვივარ მაკეტ! ძირს მაკეტი! ვივარ მაკეტ,
ძირს მაკეტი! დიდება ლელი დუნკანი! ძირს ლელი დუნკანი! დიდება ლელი დუნ-
კანი! ძირს ლელი დუნკანი!

ლელი დუნკანი (მაკეტს). აღარ სურს შენს კუდიანს რომ დაგეხმაროს. ში-
გატოვა უშედერებაში.

მაპჩეტი. რა უშედერება? განა უბედურებაა — მართო ქეკყანა? მართვიში
კი არავისი დახმარება არა მშეირდება. (სტუმარებს). გამორდით, მონებო!

ლელი დუნკანი. უკან დასახვევი გზა აღარა გაქვს. მართვიც აღარ გვიღისება.
დუნკანის შეილი მაკოლი, კართაგენილან გემებით, დიდი ჭარებით ჩამოვიდა. და-
საყრდენი აღარა გაქვს, ყველამ ზურგი შეგაეცია, მაკეტ.

(ისტის ყველობი: ძირს მაკეტი! დიდება მაკეტის ძირს მაკეტი! დიდება მა-
კეტს ლელი დუნკანი ქრება).

ტარგეტი (დაშინის ხელს მარჯვნივ, მყერელა უჩინარი ხალხისკენ გაიშვება). არავინ მცირდება (მარცხნივ). არავისი მეშინი (დაშაშის). არავისი მეშინია! მაღალი გამოდის).

მაპოლი (მაქტეს). ამა, გიძოვე, უკანასკნელო არამზადავ! საზიქლარო, სა-ქულელო, საძაგელო პირუტენო! შეშიარავო სალახანავი! გარწარო! უტენონ იდი-ორთი მყრალო ავაზავო! მცემებიანო ქვეწარმავალო! გველო ასპიტო! გომბეშო შესმიანო! სიღილისტიკინის ფალარათო!

მაპბეტი. უკრ შემაშინებ, ცინგლიანო და შტერო, თავი შერისშამიებულად რომ წარმოგიდებენია უდღეული ხარ, სულით ავადმყოფი! გვინია გმირი ხარ! კრეტინო, საცოდავო კოხტაპრუწავ! ამყრალებულო სისისო! მოლუსეთა ლორწოვე!

მაპოლი. ახლავე ბოლოს მოგიდებ ბინძურო! და გასვრილ ამყრალებულ და-შეას შორს გადავაგდებ.

მაპბეტი. საცოდავო იღოორო! წადი შენს გზაზე. შენი კრეტინი მამიკო კი შოვეალ, მაგრამ შენი მოკვლა არ მინდა. ვერას დამაჯლებ, სიკვდილი არ მიჩირია. წინასწარშეტყველება ლაბარაკობს, დედაკაცისგან ნაშობი ვერც ერთი მამაკაცი ვერ შესძლებს ჩემს მოკვდინებას.

მაპოლი. მოგატყუეს, მაკეტ (ლაპარაკობს ან მღრის). გაგაცრუეს. აუნკანის ვაჟი არ ვარ მე შეილობილი ვარ მხოლოდ. ბანკოსა და ჯეირანის შეერთებით დაიგინადე, რომელიც ჯადოქრობის წყალობით ქალად იქცა. ბანკომაც არ იცოდა, რომ ვაჟი ჰყავდა. დაიგინადე და ჯეირანმა ძეელი იერი კვლავ დაიბრუნა. ლედი ღუნკანმა, საიდუმლოდ, სასახლე დროებით დატოვა, დაბრუნებისას კველას რომ ჰემონგოდა ღუნკანს მემკედრე შესინაო (ლაპარაკობს). ისევე ბანკოს და-მიძიახებენ და ჩემგან წამოვა დინასტია, რომელიც იმედებს მრავალი საუკუნის გან-მავლობაში. მე კი ბანკო ॥ ვიქენები, აი ჩემი შთამომავალინი: ბანკო ॥ (სცენაზე ერთ შეორის მიყოლებით გამოჩნდებინან თავები თვატრ Pieds-Nickeles (კოჭლე-ბის) პერსონაჟები. ჯერ ფოლიშარი, ბანკო შეოთხე (რიტულებების თავი), ბანკო შესუთხ (კროინოლის თავი), ბანკო მეექვსე (ამ პიესის ავტორის თავი, ფართოდ დალებული მოცინარი პირით). ამის მოპყევება ათეულობით კიდევ სხვა...)

გაპბეტი. ოიდიპოსის დროიდან ბედს ასე მეცრად არასოდეს დაუცინია ადა-მიანისთვის. ო, შემლილო სამყაროვ, სადაც უკეთესი ასკერ უარესი არიან ცუდებზე.

მაპოლი. შეური უნდა ვიძიო საკუთარი მამის გამოც და მამობილისაც (ამო-ლებს დაშინს. მაქტეს). დროა ანგარიში გავასწოროთ. შენი გახრწილი სუნთქვით სამყაროს მოწამელა საკმარისია.

მაპბეტი. რადგან ასე გსურს, შენ მოკვდები, სულელო. ჩემი სიკვდილი კი მა-შინ იქნება, როცა ტუკ რიგებად დაწყობილი ამოძრავდება და ჩემსკენ წაიოვა.

(სცენის შეუაში, სადაც მაკეტი და მაკოლი დგანან, შემოღიან ქალები და კა-ცუბი. სელში ან ფანერის დაუები უშირავო, რომლებზეც სეებია დაპატული ან ტო-ტები, ასეთი სცენური გადაწყვეტა იმ შემთხვევაში გამოღება, თუ თვატრს არა აქვს ტექნიკური საშუალებები. უკეთესია თუ დეკორაცია დაიძრება შეკრეტისკენ).

მაპოლი. შებრუნდი და ნახე — ტუკ დაიძრა!

მაპბეტი (შებრუნდება). ოი, ეშმაკეულო! დასწუკლოს ღმერთია!

(მაკოლი მაკეტს დაშინს ზურგში ჩისცამს. მაკეტი ეცემა).

მაპოლი. გაიტანეთ ეს ლემი!

(უჩინარი ხალხი კურის: „დიღება მაკოლის დიღება მაკოლის ტირანი მოკვდა! გაუშარჯოს ჩენის საყვარელ ხელშიცე მაკოლის დიღება შაკოლის“).

მაპოლი. შემოტანეთ ტაბტი!

(ორ სტურარს-შეკეტის გააში გააქვს. იშავე წაშს შემოაქვთ ტაბტი).

სტურარი. დაპრანანდით, მბრძანებელო.

(შემოღიან სხვა სტურები. ისინი ტრანსპარანტის აკრავენ ჭირურით: „Macoi is always right!“ — „მაკოლი მუდამ შართალია!“).

სტუმარები. გაუმარჯოს მაკოლეს! დიღება ზანკოს დინასტიას! დიღება ჩელიფების! ჩელიფების! ჩელიფების! ჩელიფების!

(ზარების ჩეკვა. მაკოლე ტახტონ დგას. მარჯვენიდან შპისკოპოსი ან ჭირი შპისკოპოს).

გაპოლი (შპისკოპოსი). მეფედ კურთხევაა?

ეპისკოპოსი. დიახ, თვეენ უგანათლებულესობავ!

(მარჯვენიდან გამოჩნდება უბრალი წარმოშობის ქალი).

ჩალი. ბედნიერ მეფობას გისურებთ!

გეორგი ჩალი (მარჯვენიდან შპისკოპოს). ღარიბებისადმი მოწყალე იყავით!

გამარაცი. და, გამუდეს სამართლიანობა!

გეორგი გამარაცი. სიძულეებითა დაანგრია ჩეკი საცხოვრებელი! სიძულეი-

ბა მოწამლა ჩეკი სულები!

გეორგი გამარაცი. და, მეფობდეთ შშეიღობის, თანხმობისა და სრული პარ-
მონიის ნიშნით!

პირველი ჩალი. და, სულევდეს სიხარული!

ერთ-ერთი გამარაცი. და, იზეიმოს სიყვარულმა!

სხვა გამარაცი. ერთმანეთს გადავესვით, ძმები!

ეპისკოპოსი. გადაეხვით, გლოცავთ!

გეორგი. (ტახტის წინ დგას). გაჩუმდით!

პირველი ჩალი. სიტყვას იტყვის.

პირველი გამარაცი. ჩეკი ხელმწიფე სიტყვას ამზობს.

გეორგი ჩალი. მოუსმინოთ, ერთი რას იტყვის.

გეორგი გამარაცი. ხელმწიფე, გისმენთ, ხარბად ვიწოვთ თქენს სიტყვას.

სხვა გამარაცი. ღმერთი გუარავდეთ!

ეპისკოპოსი. ღმერთი გუარავდეთ!

გაპოლი. გაჩუმდით-მეთქი! ხმა ჩაიწყვიტეთ! განცხადება უნდა გავაყეო. ვაშემდით! ნუ სუნთქავთ! კარგად დაიმახსოვრეთ, რასაც გეტივით: ჩეკი სამშობ-ლო მძიმე უღელებეს გმინავს. ყოველ დღე და უამ თითო ტანჯვა უმატება იმის იარას. მე ტირანს თავი მოვკეთო — აი ხედავთ? ჩემს დანაზა წამოგებული!

(შემოლის შებანი კაცი, შუბჰე გაეპერის თავია წამოგებული).

გასახი კაცი. დამსახურებისამებრ მიიზღო!

გეორგი ჩალი. დამსახურებისამებრ მიიზღო!

გეორგი კაცი. ზეცა არ მიუტევებს მაგას!

პირველი ჩალი. დაწყევლილ იყოს ad aeternam!!

პირველი კაცი. და, ჯოჯოხეთში დაიწვას!

გეორგი კაცი. და, აწამონ!

გასახი კაცი. მოსვენება არ იცოდეს რა არის!

გეორგი კაცი. ცეცხლში დაიწვას! უფალმა არ მიიღოს მისი მონანიება!

პირველი ჩალი. ენა ამოგლიჯონ, ისევ ამოუვიდეს და ისევ ამოგლიჯონ, — და ასე გამეორდეს ასჯერ!

გეორგი კაცი. გასვან მარგილზე! დასვან შამფურზე! უუროს ჩეკის სიხარულს და დაყრუვდეს ჩეკი სიცილით!

გეორგი ჩალი. გამომართვით ჩხირები და თვალი დათხარეთ!

(შემოაქვთ პლაკატები).

გაპოლი. გაჩუმდით-მეთქი! ხმა ჩაიწყვიტეთ, თორემ ძალებს მოვიქსევთ და აბატებით, ჯარისკაცების პლოეს მოგაყენებით (სცენის სიღრმეში, როგორც პირველ სურათში იყო, გამოჩნდება უამრავი გილიორინა). ახლა, როცა ტირანი მოკვდა, და საკუთარ დედას სწეველის, რომ გააჩინა, უნდა ხმამაღლა განვაცხადო: ჩემი ასა-რაჭო ხამშობლოში ყვავილებივით გაიშეება ბიწიერება. ჩემი მმართველობისას

შას შოუწევეს ისეთი ტანჯვის ატანა, რაც აქმდე არ უნახავს (ვიღრე შაკოლი არ ბარაკობს, მის ირგვლივ უკაყაფილებისა და გულგატესილობის სმები ისმის. ყველა შეძრულია, შეძრწევებული. მშ ტირადის ზოლის შაკოლის ირგვლივ გულგატების ვინ ჟარჩევა), ვერძობ: თვით ჩემზედე ბიწირება ასე გამტკიცდა, როს გახარებს, აყვავება, თვით შავი მაგეტი სპერაც თოვლს დაემსავასება და შედარებით ჩემს უსაზღვრო ბოროტებასთან, ჩემი ბედრული ქვეყანა მას უწმეო კრავად დასახავს, მაგეტი ისისლის მოვერე, ავხორცი, ხარი, ცრუ, უზეში, ვერაგი იყო, და გავდენილი უოველგარი ცოდვით, რაც კი შეიძლება თქვას ჩემმა უნამ. მაგრამ სასულეორ არ აქვს ჩემს გარუცილებას. თქვენი ცოლები, ქალიშვილები, დედობი, დანინ, ჩემი გულისოფერის უძირი ჭურჭელს ვერ ამინისებრ, რაც უნდა მტკიცე ზღვედ დაზვეს, ეს ავხორცობა ძალით გაანგრევს, რომ მომიკლა გულის წადილი. ასეთის უღლას ისევ მაკავეტი გვრჩიათ მეფედ. სიავით სავე ჩემს ბუნებას დასჩემე. ზია უძღლებული სისარბე, სა მძღვარი რომ, ჩემი მეფობის ხანაში, კველა დიდებულს ამოველებულ: ზოგს იმის მამულისთვის, ზოგს სასახლისთვის, სხვას ძვირფას თვალთ გამო. კოველი ახალი საშორარი მხოლოდ საქმაზი იქნება ჩემი მაღალისთვის და უარს შემშილს მომეგრის. მაშინ ავუტებ დავიდარიაბას უსამართლოს თვით ერთგულთ, კეთილთ, რომ მოვიტაცი მათი ქონება და ჩემს სიძლიდრეს წავუშატო. ჩემთვის უცხოა სათონობა მეფეთა ფური: თვით გვლწრფულობა, ზომიერება, მტკიცე პირი, დიდისულოვნები, კეთილი გული სიმართლე, მომშინება. სისწალული, მოწყალება, თავის სიმდაბლე, დვითი სიყვარული, თავდაცება, თავშეკავება არარა მაქეს შე. სამაგიროდ, აყვაცობა სხვადასხვაგვარი გულს დამკვლევა და თავს შევიწევ როგორც შევძლებ (ტატრან მხოლოდ უნისკომის ჩემია. ისიც თავს ასარდაცმული შარტენი შილის). ახლა, როცა მეფობა მაქეს, თანხმობის ნექტარს ჯოვონქეთს მიცემ, ბოლოს მოველებ მშენი ცხოვრებას და ქვეყანაშე თვით ნიშანიკალს ურთობისას სრულიად მიესპობ. ჯერ ერცჰერცოგის სამტლობელოს სამეურღვის — შეცე გავსები. მერე შევქმნი იმპერიას — და იმპერატორის დავიდგამ გვირგვინს. შე ვიქნები ზეაღმატებულება, იმპერატორი იმპერატორთა.

(ქრება შუჩქენი, შურუსაც ქრება. სცენაშე გაიღლოს შეპლების დაშვერი).

ფრანგულიან თაგვით შეასახვა.

დანართის მიზანი:

1. უძეურება დამარტინული (დათ.).
2. ჯაღოქერის სცენაში კულინრი დათინურ სიტყვებს წაგრითევამენ. დასაწყისში ამ სიტყვებს აზრი აქვს, ტექსტთან კავშირიშია: „მედინერია ის, ვინც უარეს აზრთა სამუშაოებით შეძლო შედწევა“, „და, იყოს აზრი ამიტერიან და მარაბულა, და, აღსრულებს ნება შეინ“, „ღირე აღსასრიდის ეყრდნობით“ „და, იყოს მეორე შე“. მერე მოღის უაშირ სიტყვები და სიტყვების ნაწყებობი.
3. „სიკეთეს ვხედავ, მისამიტებას კი ჩაეგიფა“ — შეღას სიტყვები როგორისის „შეტარი-ფუზებიდან“. ნიტრი შესანაჩერებად ეს ნათევამი შეკვეთიღია. სრული სახით ასე ჭდების: „სიკეთეს ვხედავ, მიმიტებას, მავრას მოამტებას ჩავიდეან“.
4. ჩა სასწაულია (დათ.).
5. მოვეთ თავისი ბურციპობით (დათ.).
6. სიკეთეს ვხედავ იმარტვება! (დათ.).
7. „დანაშაული შემაღებობა“ (დათ.) — სიტყვათა თამაშია, სიტყვა corpus სხეულაც იმპერატორის.
8. ღოლა: „მულა, ულის ვარ...“ (დათ.).
9. ქრისტეს სხეული (დათ.).
10. აზრი (დათ.).
11. უკრითი უკუნისამდე (დათ.).